

Budapest XV. Kerület
Rákospalota, Pestújhely, Újpalota
Önkormányzata
Környezetvédelmi Program
2015–2020

Készítette: Tóth Bence
okl. biomérnök
2014

Tartalom

Bevezetés.....	4
I. – Helyzetértékelés.....	5
1. Törvényi háttér.....	5
2. A kerület bemutatása.....	11
2.1. Gazdasági és társadalmi jellemzők.....	11
2.2. Oktatás, közművelődés.....	12
3. Légszennyezés.....	12
4. Zajterhelés és rezgés.....	14
5. A zöldfelület-gazdálkodás.....	17
6. A települési környezet és a közterületek tisztasága.....	20
7. Ivóvízellátás, települési csapadékvíz-gazdálkodás, kommunális szennyvízkezelés.....	20
8. Hulladékgazdálkodás.....	21
9. Energiagazdálkodás.....	22
10. Közlekedés- és szállításszervezés.....	23
11. A feltételezhető rendkívüli környezetveszélyeztetés elhárítása és a környeztkárosodás csökkentése.....	25
12. Helyzetértékelés – Összefoglalás.....	26
II. – Kerületi Környezetvédelmi Program a 2015–2020 tervezési időszakra.....	27
1. A kerületi környezetvédelmi program tervezési alapja.....	27
2. Levegőminőség javítása.....	29
3. Zajterhelés csökkentése.....	32
4. Vízhőminőség és egészség.....	33
5. Szennyvízelvezetés és –tisztítás, szennyvíziszap kezelés, hasznosítás.....	34
6. Beltéri levegőminőség.....	35
7. Biológiai allergének.....	36
8. Zöldfelületek védelme.....	36
9. A biológiai sokféleség megőrzése, természet- és tájvédelem.....	38
10. Energiatakarékosság és –hatékonyság javítása.....	38
11. Hulladékgazdálkodás.....	39

12. Az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése, felkészülés az éghajlatváltozás hatásaira.....	40
13. Közlekedés és környezet	41
14. A fejlesztések megvalósításához szükséges fedezet lehetséges forrása.....	44
15. A fejlesztések eredményességét mérő rendszer kialakítása	49
16. Környezetvédelmi Program tervezése 2015-2020 – Összefoglalás	50
Mellékletek.....	51
1. Melléklet. Oktatási és művelődési intézmények	51
2. Melléklet. Légszennyezettségi adatok (Budapest XV. kerület, Kórákás park mérőállomás, forrás: OLM).....	53
3. Melléklet. A 100 legnagyobb szennyezőanyag kibocsátó üzem, vállalat Budapest XV kerületében.	61
4. Melléklet. Jelentősebb légszennyező cégek, üzemek Budapest XV. kerületében	66
5. Melléklet. A legnagyobb hulladékmennyiséget termelő üzemek,cégek vállalkozások Budapest XV. területén.	69
6. melléklet. A Szilas patak vízkémiai összetétele a dunai torkolatnál 2012 évben. (Forrás: OKIR).....	72
7. melléklet. Környezet és egészség. Ajánlott tanulmányok.....	76

Bevezetés

A környezetvédelem egy igen komplex, sokrétű feladat, mely az emberi tevékenységek és a természeti folyamatok ismeretét egyaránt igényli. Napjainkra az ipari, gazdasági tevékenységek olyan méreteket öltöttek, hogy a felhasznált anyagok, ill. a kibocsátott mellék vagy végtermékek mennyisége szignifikáns tényezővé nőtte ki magát. Az ember alapvetően tiszta, csendes, egészséges környezetben szeretne élni. Az igények azonban nehezen összeegyeztethetők, kompromisszumokra van szükség. Az összehangolt, megfelelően koordinált környezetvédelemnek törekednie kell a gazdaság, az ipar igényeinek kielégítésére, de szem előtt kell tartani, hogy minden embernek joga van a tiszta, egészséges környezethez. Bár hatásukat tekintve egyáltalán nem elhanyagolhatóak a kisebb kezdeményezések, a környezetünk védelmére irányuló, összehangolt tevékenységek által szinergikus rendszerben végzett akciók jóval több hozadékkal járnak.

Környezetünk elemeit, mely magába foglalja a természetes és a mesterséges környezeti elemeket nemcsak aktív folyamatok veszélyeztetik. Mind az épített, mind az ab ovo jelenlévő, minket körülvevő elemeket veszélyezteti az öregedés, az állagromlás. A környezetvédelemnek ezeknek a folyamatoknak a lassítására, megállítására is ki kell terjedni.

Mindezek elképzelhetetlenek elhivatottság, elkötelezettség hiányában. Ezért a környezetvédelmi problémák megelőzésének érdekében, valamint az abban való aktív részvételt elősegítendő szemléletformálást kell végezni mind az ifjabb, mind a felnőtt korosztályok esetében.

Budapest Főváros XV. Kerületi Önkormányzat a törvényi előírásoknak megfelelően Környezetvédelmi Program készítésére kötelezett. A 2004-2008-ig terjedő időszakra az önkormányzat Városüzemeltetési Osztályának munkatársa készítette el a stratégiát, a 2009-2014-ig érvényes koncepció összeállítására a Pannon Natura Kft. közreműködésével készült el.

Jelen tanulmány ezen munkák ismeretében, ezek felhasználásával készült. Célja a törvényben előírt helyzetértékelés az elérhető és aktuális adatok alapján, az elmúlt években az Önkormányzat által végzett környezetvédelmi jellegű fejlesztéseinek számbavétele, valamint stratégia kidolgozása összhangban a 2014-2019-es időszakra elkészített, Nemzeti Környezetvédelmi Program tervezettel. A felhasznált források (tanulmányok, mérési adatok, képek) megjelölése a szövegben, azok előfordulásánál található.

A tanulmány összeállítója köszönetet mond az Önkormányzatnak, hogy a szükséges és hiányzó információt közreadta az elmúlt időszak fejlesztéseinek számbavételéhez. Szintén köszönet illeti azokat a magánszemélyeket, ill. szervezeteket, akik észrevételeikkel kiegészítették a programot.

I. – Helyzetértékelés

1. Törvényi háttér

Az önkormányzat környezetvédelmi feladatai a környezet védelméről szóló 1995. évi LIII. törvény szerint az alábbiak:

46. § (1) A települési önkormányzat (Budapesten a Fővárosi Önkormányzat is) a környezet védelme érdekében

a) biztosítja a környezet védelmét szolgáló jogszabályok végrehajtását, ellátja a hatáskörébe utalt hatósági feladatokat;

b) önálló települési környezetvédelmi programot dolgoz ki a 48/E. §-ban foglaltak szerint, amelyet képviselő-testülete (közgyűlése) hagy jóvá;

c) a környezetvédelmi feladatok megoldására önkormányzati rendeletet bocsát ki, illetőleg határozatot hoz;

d) együttműködik a környezetvédelmi feladatot ellátó egyéb hatóságokkal, más önkormányzatokkal, társadalmi szervezetekkel;

e) elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot;

f) a fejlesztési feladatok során érvényesíti a környezetvédelem követelményeit, elősegíti a környezeti állapot javítását.

48. § (1) A települési önkormányzat képviselő-testülete, illetőleg a fővárosi önkormányzat esetén a fővárosi közgyűlés önkormányzati rendeletben – törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott módon és mértékben – illetékességi területére a más jogszabályokban előírtaknál kizárólag nagyobb mértékben korlátozó környezetvédelmi előírásokat határozhat meg.

(2) A települési önkormányzat képviselő-testülete, illetőleg a fővárosi önkormányzat esetén a fővárosi közgyűlés önkormányzati rendeletben más törvény hatálya alá nem tartozó egyes fás szárú növények védelme érdekében tulajdonjogot korlátozó előírásokat határozhat meg.

(3) A települési önkormányzat környezetvédelmi tárgyú rendeleteinek, határozatainak tervezetét, illetve a környezet állapotát érintő terveinek tervezetét, a környezetvédelmi programot a szomszédos és az érintett önkormányzatoknak tájékoztatásul, az illetékes környezetvédelmi igazgatási szervnek véleményezésre megküldi. A környezetvédelmi igazgatási szerv szakmai véleményéről harminc napon belül tájékoztatja a települési önkormányzatot.

(4) A települési önkormányzat képviselő-testületének hatáskörébe tartozik:

a) a füstköd-riadó terv,

b) a háztartási tevékenységgel okozott légszennyezésre vonatkozó egyes sajátos, valamint az avar és kerti hulladék égetésére vonatkozó szabályok rendelettel történő megállapítása, valamint

c) a légszennyezettség szempontjából ökológiailag sérülékeny területek kijelölésével kapcsolatos eljárásban való közreműködés.

(6) A polgármester (főpolgármester) levegőtisztaság-védelmi feladatkörébe, illetőleg államigazgatási, hatósági hatáskörébe tartozik:

a) a füstköd-riadó terv kidolgoztatása és végrehajtása;

b) a füstköd-riadó terv végrehajtása során a légszennyezést okozó, szolgáltató, illetve termelő tevékenységet ellátó létesítmények üzemeltetőinek más energiahordozó, üzemmód használatára kötelezése, az üzemeltető tevékenységének, valamint a közúti közlekedési eszközök üzemeltetésének időleges korlátozása vagy felfüggesztése.

A készítés során:

48/B. § (1) Átfogó környezetvédelmi terv az e törvényben szabályozott országos *40. §+ és területi (regionális *48/C. §+, megyei *48/D. §+ és települési *48/E. §+) környezetvédelmi program.

(2) Az átfogó környezetvédelmi terv tartalmazza:

a) a környezeti elemek állapotának bemutatásán és az azt befolyásoló főbb hatótényezők elemzésén alapuló helyzetértékelést;

b) a fenntartható fejlődéssel összhangban álló, elérni kívánt környezetvédelmi célokat, valamint környezeti célállapotokat;

c) a célok és célállapotok elérése érdekében teendő főbb intézkedéseket (különösen a folyamatban lévő, illetve az előirányzott fejlesztésekkel és a működtetéssel kapcsolatos feladatokat), valamint azok megvalósításának ütemezését;

d) a kitűzött célok megvalósításának szabályozási, ellenőrzési, értékelési eszközeit;

e) az intézkedések végrehajtásának, valamint a d) pont szerinti eszközök alkalmazásának várható költségigényét, a tervezett források megjelölésével.

(3) A területi környezetvédelmi programokban foglaltakat az adott területi szint fejlesztési koncepciójának és rendezési, valamint fejlesztéspolitikai terveinek kidolgozása, a döntéshozatal és a végrehajtás, továbbá az adott területre vonatkozó ágazati tervezés során érvényre kell juttatni.

„48/E. § (1) A települési környezetvédelmi programnak a település adottságaival, sajátosságaival és gazdasági lehetőségeivel összhangban - a 48/B. § (2) bekezdésben foglaltakon túl - tartalmaznia kell

a) a légszennyezettség-csökkentési intézkedési programmal, valamint a légszennyezéssel,

b) a zaj és rezgés elleni védelemmel, a külön jogszabály alapján stratégiai zajtérkép készítésére kötelezett települési önkormányzatok esetén a stratégiai zajtérképek alapján készítendő intézkedési tervekkel,

c) a zöldfelület-gazdálkodással,

d) a települési környezet és a közterületek tisztaságával,

e) az ivóvízellátással,

f) a települési csapadékvíz-gazdálkodással,

g) a kommunális szennyvízkezeléssel,

h) a települési hulladék-gazdálkodással,

i) az energiagazdálkodással,

j) a közlekedés- és szállításszervezéssel,

k) a feltételezhető rendkívüli környezetveszélyeztetés elhárításával és a környezetkárosodás csökkentésével kapcsolatos feladatokat és előírásokat.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl a települési környezetvédelmi program - a település adottságaival, sajátosságaival és gazdasági lehetőségeivel összhangban - tartalmazhatja

a) a települési környezet minőségének, környezetbiztonságának, környezet-egészségügyi állapotának javítása, valamint a természeti értékek védelme és fenntartható használata érdekében különösen:

aa) a területhasználattal,

ab) a földtani képződmények védelmével,

ac) a talaj, illetve termőföld védelmével,

ad) a felszíni és felszín alatti vizek, vízbázisok védelmével,

- ae) a rekultivációval és rehabilitációval,*
  - af) a természet- és tájvédelemmel,*
  - ag) az épített környezet védelmével,*
  - ah) az ár- és belvízgazdálkodással,*
  - ai) az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésével, az éghajlatváltozás várható helyi hatásaihoz való alkalmazkodással,*
  - b) a környezeti neveléssel, tájékoztatással és a társadalmi részvétellel kapcsolatos feladatokat és előírásokat.*
- (3) A települési önkormányzat gondoskodik a települési környezetvédelmi programban foglalt feladatok végrehajtásáról, a végrehajtás feltételeinek biztosításáról, és figyelemmel kíséri a feladatok ellátását.*

Az 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről önkormányzati vonatkozású rendelkezései:
55. § (1) A települési önkormányzat - fővárosban a fővárosi önkormányzat - az illetékességi területén található helyi jelentőségű védett természeti területek fenntartására tervet készít. A tervnek az országos, a regionális tervekkel összhangban kell lennie. A tervet a települési önkormányzat képviselő-testülete, a fővárosban és a megyei jogú városban a közgyűlés (a továbbiakban együtt:

képviselő-testület) rendelettel fogadja el.

(2) A tervek előterjesztéséhez a nemzeti park igazgatóság előzetes véleménye szükséges. Az elfogadott önkormányzati természetvédelmi terv egy példányát meg kell küldeni az igazgatóságnak.

62. § (1) Törvényben meghatározott esetekben természetvédelmi feladatokat települési önkormányzatok is ellátnak.

(2) A helyi jelentőségű védett természeti terület fenntartásáról, természeti állapotának fejlesztéséről, őrzéséről a védetté nyilvánító települési önkormányzat köteles gondoskodni.

(3) A települési önkormányzat a természet védelmének helyi - területi feladatai ellátására az önkormányzat környezetvédelmi alapjában (Kt. 58. §) természetvédelmi célokat szolgáló részt hozhat létre.

63. § (1) A települési – fővárosban a fővárosi – önkormányzat képviselő-testülete önkormányzati természetvédelmi őrszolgálatot működtethet.

(2) Az önkormányzati természetvédelmi őrs feladata a helyi jelentőségű védett természeti terület védelme érdekében a külön törvényben és az 59. §-ban meghatározott jogok gyakorlása és kötelezettségek teljesítése.

(3) Az (1)-(2) bekezdésekben foglalt keretek között az önkormányzati természetvédelmi őrszolgálat tagjaira vonatkozó részletes szabályokat a Kormány rendeletben határozza meg.

Az 1991. évi XX. törvény – A helyi önkormányzatok és szervezeteiknek feladat és hatásköréről rendelkezik.

Környezet- és természetvédelem

85. § (1) A települési önkormányzat képviselőtestületének feladat- és hatáskörébe tartozik:

c) területek zajvédelmi szempontból fokozottan védetté nyilvánítása;

d) csendes övezet kialakításának elrendelése a zaj ellen fokozott védelmet igénylő létesítmény körül;

e) helyi zaj- és rezgésvédelmi szabályok megállapítása;

i) az önkormányzati környezetvédelmi alappal való rendelkezés és gazdálkodás.

A jegyző környezet- és természetvédelmi feladat- és hatáskörét a Kormány rendeletben állapítja meg.

A 481/2013. (XII. 17.) Korm. rendelet a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről megfogalmazza, hogy a kerületi önkormányzat jegyzőjét környezetvédelmi hatóságként jelöli ki.

Feladatai:

13. § A települési önkormányzat jegyzője - a fővárosban a kerületi önkormányzat jegyzője, a Budapest Főváros Önkormányzata által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi főjegyző - jár el a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) 61. § (6) bekezdésében foglalt környezetvédelmi hatóságként, kivéve, ha a hulladék tulajdonosa vagy az, aki a hulladéktól jogellenesen megvált vagy az ingatlantulajdonos az önkormányzat.

14. § A Ht. 86. § (1) bekezdésében foglalt környezetvédelmi hatóságként

a) ha a bírság jogalapja a Ht. 20. §-ában, 29. §-ában és 81. §-ában meghatározottak megsértése, Az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség (a továbbiakban: OKTF).

b) a hulladékgazdálkodási bírság mértékéről, valamint megállapításának és kiszabásának módjáról szóló kormányrendeletben foglalt esetekben a települési önkormányzat jegyzője, a fővárosban a főjegyző, valamint

c) az a) és b) pontba nem tartozó esetekben a felügyelőség jár el.

Ugyanezen rendelet 18. § „e” pontja kimondja, hogy (1) A Kormány természetvédelmi hatóságként a települési önkormányzat jegyzőjét jelöli ki. Feladatai:

22. § (1) Helyi jelentőségű védett természeti terület esetén a települési önkormányzat jegyzője, a fővárosban a főjegyző (ezen alcím tekintetében a továbbiakban együtt: jegyző) jár el a Tvt.

a) 26. § (1) és (2) bekezdésében,

b) 27. § (1) bekezdésében,

c) 33. § (4) bekezdésében,

d) 35. § (1) bekezdés c) pontjában és (3) bekezdésében,

e) 37. § (1)-(4) bekezdésében,

f) 38. § (1) és (3) bekezdésében,

g) 72. § (5) bekezdésében, valamint

h) 78. § (1) bekezdésében

foglalt természetvédelmi hatóságként.

(2) Helyi jelentőségű védett természeti területen a jegyző jár el a Tvt. 77. §-a szerinti természetvédelmi hatóságként.

(3) Helyi jelentőségű védett fasor esetében a jegyző jár el a Tvt. 42. § (5) bekezdése szerinti természetvédelmi hatóságként.

23. § (1) A Tvt. 80. § (2) bekezdése szerinti természetvédelmi hatóságként

a) az OKTF,

b) a felügyelőség, valamint

c) a jegyző

jár el.

(2) Az OKTF természetvédelmi hatóságként akkor jár el, ha a bírság kiszabásának jogalapja

a) a A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 80. § (1) bekezdés a) pontja esetén az OKTF egyedi határozata előírásainak megsértése;

b) a Tvt. 80. § (1) bekezdés e) pontja esetén az OKTF engedélyéhez, hozzájárulásához kötött tevékenység engedély, hozzájárulás nélkül vagy attól eltérően történő végzése.

(3) A jegyző természetvédelmi hatóságként akkor jár el, ha a bírság kiszabásának jogalapja

a) a Tvt. 80. § (1) bekezdés a) pontja esetén a természet védelmét szolgáló helyi önkormányzati rendelet, illetve a jegyző egyedi határozata előírásainak megsértése;

b) a Tvt. 80. § (1) bekezdés b) pontja esetén helyi jelentőségű védett természeti terület állapotának, minőségének jogellenes veszélyeztetése, rongálása, károsítása;

c) a Tvt. 80. § (1) bekezdés c) pontja esetén a helyi jelentőségű védett természeti terület jogellenes megváltoztatása, átalakítása, illetve azon vagy abban a védelem céljával össze nem egyeztethető tevékenység folytatása;

d) a Tvt. 80. § (1) bekezdés e) pontja esetén jegyző engedélyéhez, hozzájárulásához kötött tevékenység engedély, hozzájárulás nélkül vagy attól eltérően történő végzése.

24. § Ha a természetes környezet megőrzésére szánt takarmánynövény-vetőmagkeverékek kereskedelmi célú begyűjtésére vonatkozó tevékenység több hatóság illetékességi területéhez tartozik, az engedélyező hatóság az OKTF.

25. § Az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló 2012. évi CXX. törvény 9. § (3) bekezdés a) pontjában meghatározott feladat ellátására természetvédelmi hatóságként a Nemzeti Park Igazgatóság jár el.

A rendelet 31. §-a „e” pontja kimondja, hogy a Kormány (...) a települési önkormányzat jegyzőjét természetvédelmi szakhatóságként jelöli ki.

32. § Ha kormányrendelet eltérően nem rendelkezik, a 31. § szerinti hatóság a természet és a táj védelmére vonatkozó nemzeti és közösségi jogi követelményeknek való megfelelés elbírálására vonatkozó szakhatósági feladatkörében azt vizsgálja, hogy az engedélyeztetni kívánt tevékenység, építmény, létesítmény megfelel-e

a) a védett természeti értékek és területek megőrzése, fenntartása, fejlesztése, helyreállítása, kiemelt oltalmuk biztosítása,

b) a közösségi és a kiemelt közösségi jelentőségű fajok, továbbá élőhely típusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, fejlesztése és helyreállítása, a Natura 2000 területek egységességének biztosítása, valamint

c) a természeti értékek és területek, a tájak és az egyedi tájértékek, valamint azok természeti rendszereinek, jellegzetességének, biológiai sokféleségének, természetes vagy természet közeli állapotának megőrzése, fenntartható használatának és helyreállításának elősegítése nemzeti jogszabályokban és általános hatályú, közvetlenül alkalmazandó közösségi jogszabályokban rögzített követelményeinek.

35. § (1) A Kormány - a minősítési eljárás és a bírság kiszabásának kivételével - a felügyelőség veszélyes hulladékkal kapcsolatos engedélyezési eljárásában,

b) helyi jelentőségű védett természeti terület esetén - a helyi önkormányzati rendeletben meghatározott természetvédelmi követelményeknek való megfelelés kérdésében - az első fokú eljárásban a települési önkormányzat jegyzőjét, a másodfokú eljárásban a fővárosi és megyei kormányhivatalt,

37. § (1) A Kormány a felügyelőségnek a természetben okozott károsodás mértékének megállapításáról, valamint a kármentesítés szabályairól szóló kormányrendelet szerinti tényfeltérési terv és záródokumentáció elfogadására, valamint a természetben okozott károsodással kapcsolatos beavatkozás elvégzésének szükségessége megállapítására, a beavatkozás megvalósítási tervének elkészítésére és benyújtására való kötelezésre irányuló, a beavatkozási munkálatok ellenőrzésével kapcsolatos, a beavatkozás elégtelensége esetén annak folytatásáról, a további tényfeltérési elrendeléséről, a beavatkozásnak a záródokumentáció elfogadásával való befejezéséről, a kármentesítési monitoringról és a kármentesítés befejezéséről szóló döntése meghozatalára irányuló eljárásban, a településrendezési eszköznek és településfejlesztési tervnek való megfelelés kérdésében - az első fokú eljárásban a települési önkormányzat jegyzőjét, a másodfokú eljárásban a fővárosi és megyei kormányhivatalt szakhatóságként jelöli ki.

(3) A Kormány a felügyelőségnek a különösen és közepesen veszélyes állat tartására, szaporítására, elidegenítésére, megvételére, illetve bemutatására irányuló engedélyezési eljárásában,

a) - az állategészségügyi és állatvédelmi szabályoknak való megfelelés kérdésében - az első fokú eljárásban a megyei kormányhivatal járási hivatala járási állategészségügyi és élelmiszer-ellenőrző hivatalát, a másodfokú eljárásban a megyei kormányhivatal élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóságát,

b) - az állattartás helyi szabályainak való megfelelés kérdésében - az első fokú eljárásban a települési önkormányzat jegyzőjét, a másodfokú eljárásban a fővárosi és megyei kormányhivatalt szakhatóságként jelöli ki.

43. § (1) Környezetvédelmi hatósági ügyekben első fokon - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - a felügyelőség, másodfokon az OKTF jár el.

(2) Országos illetékességgel

a) a 11. §-ban, 12. § (3) bekezdésében, a 15. §-ban és a 16. §-ban meghatározott környezetvédelmi ügyekben első fokon az OKTF,

b) a 12. § (1) bekezdésében meghatározott ügyekben első fokon a kérelmező székhelye szerinti felügyelőség jár el.

(3) Természetvédelmi hatósági ügyekben első fokon - az (4) és (5) bekezdésben foglalt kivétellel - a felügyelőség, másodfokon az OKTF jár el.

(4) A 21. §-ban és a 23. § (2) bekezdésében meghatározott természetvédelmi hatósági ügyekben első fokon - országos illetékességgel - az OKTF jár el.

(5) A 22. §-ban és 23. § (3) bekezdésében meghatározott természetvédelmi hatósági ügyekben első fokon a települési önkormányzat jegyzője - a fővárosban a főjegyző - jár el.

(ld. még 5. melléklet a 481/2013. (XII. 17.) Korm. rendelethez: Az előzetes vizsgálati, a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásban kijelölt szakhatóságok.)

(ld. még 6. melléklet a 481/2013. (XII. 17.) Korm. rendelethez A felügyelőség nem veszélyes hulladék kereskedelme, közvetítése, szállítása, gyűjtése, előkezelése, tárolása, hasznosítása, ártalmatlanítása engedélyezése iránti eljárásában közreműködő szakhatóságok.)

2. A kerület bemutatása

Budapest XV. kerülete a főváros északi, északkeleti részén fekvő kerülete. Határai északon Fót, északkeleten Csömör, délkeleten Budapest XVI. kerülete, délnyugaton Budapest XIV. kerülete, nyugaton Budapest IV. kerülete. A kerület létrehozásának időpontja 1950 január 1. Számos más főváros környéki település mellett 1950. január 1-jével csatolták Budapesthez Rákospalota megyei várost és Pestújhely nagyközséget, melyekből a kerület létrejött, ugyanakkor az addig Rákospalotához tartozott Istvántelek az Újpestből alakult IV. kerület része lett.

Területe 26,94 km², a budapesti kerületek átlagos területe 22,8 km², vagyis a kerület mérete alapján a közepes kategóriába sorolható.

A kerület a főváros északkeleti peremkerülete, ami részben előnyökkel, részben hátrányokkal jár. Az uralkodó északnyugati szélirány alapvetően a Pilis felől, ill. a VI. kerület felől szállítja a kevésbé szennyezett levegőt. Az utca kép, a lakóházak sok helyen szellős, jól átvegyező területek. Hátránya a peremkerületnek, hogy mind az átmenő forgalom – különös tekintettel a kerületet átszelő M3 autópályára –, mind a kerület határán húzódó M0 elkerülő út jelentős környezeti terhelést jelent.

A kerület történelmét a 2009-2014 Környezet védelmi program részletesen tárgyalja, ezek mellett a kerület honlapján (www.bpxv.hu) ill. az interneten fellelhető rövid tanulmányok is (http://www.budapestinfo.eu/keruletek/budapest_15_kerulet/multja_tortenelme) jól összefoglalják.

2. 1. Gazdasági és társadalmi jellemzők

Egy kerület alapvető bemutatásához hozzátartozik a lakosság összetételének jellemzése. A 2011-es népszámlálási adatok alapján a kerület lakosainak száma 79.645 fő. Az összes budapesti kerület átlaga 75.176 fő (tartomány: 21.155 – 143.165 fő), vagyis a kerület a lakosság számát tekintve közel áll a budapesti átlaghoz. A 2007-es adathoz képest azonban (forrás: XV. Kerület Környezetvédelmi Program 2009-2014) kisebb, ami a korábbi tanulmányban jelzett csökkenés folytatódását mutatja.

A lakosság kor és nem szerinti összetételét az 1. táblázat mutatja be.

korcsoport	férfi	nő
0-14	5.018	4.829
15-29	6.870	6.929
30-39	6.616	6.828
40-59	10.334	11.774
60<	7.603	12.850
összesen	36.441	43210

1. táblázat. A lakosság kor és nem szerinti összetétele a 2011-es népszámlálás adatai alapján. (Forrás: www.ksh.hu)

A kerület lakosainak iskolázottságát vizsgálva, az egyetemi, főiskolai végzettséggel bírók száma 13.483 fő, ami a budapesti átlagnál (20.331, tartomány: 3.059–51.250) kisebb. A középiskolai érettségivel és szakmai oklevéllel rendelkezők száma 14.478 fő, ami a budapesti 11.769-es átlagnál magasabb (tartomány: 2.805–20.191), az érettségi nélkül, szakmai oklevéllel rendelkezők száma 11.772, ami szintén magasabb a budapesti kerületek adatainak középértékénél (8.149, tartomány 993–14.003). A mindössze 8 általános iskolai osztályt végzettek száma 11.684 fő, ami a budapesti átlaghoz képest (8.595, tartomány: 1.586–13.525) nagynak mondható.

A foglalkoztatottságra jellemző, hogy a kerület lakosaiból vezető, értelmiségi foglalkozású foglalkoztatottak száma 7.674 fő (9,6%), egyéb szellemi foglalkozású foglalkoztatottak száma 10.857 fő (13,6%), a kereskedelmi és szolgáltatási foglalkozású foglalkoztatottak száma 6.865 fő (8,6%), a mezőgazdasági és erdőgazdálkodási foglalkozású foglalkoztatottak száma 155 fő (0,1%), az ipari, építőipari foglalkozású foglalkoztatottak száma 6.252 fő (7,8%), az egyéb foglalkozású foglalkoztatottak száma (fő)3.310 fő (4,1%).

A munkanélküli férfiak száma 2.595 fő, ami a budapesti átlagnál (2.080 fő, tartomány: 492–3.433) kicsivel nagyobb. A munkanélküli nők száma 2.090 fő, ami a budapesti átlagnál (1.850 fő, tartomány: 460–3.202) szintén nagyobb.

2.2. Oktatás, közművelődés

Az Önkormányzat hatáskörébe tartozó oktatási és művelődési intézmények jelentősége a környezetvédelemben a tájékoztatás, szemléletformálás témakörében releváns. Mind a tanulók, mind az igényes szórakozásra és tájékozódásra vágyók körében a környezetvédelem alapjainak ismertetése, a mindennapi életben való átültetése elengedhetetlen feladat.

A XV. önkormányzat irányítása vagy felügyelete alatt álló általános iskolák száma 14, az óvodák száma 21, a kerületben továbbá 10 középiskola, 1 művelődési ház, 1 szabadidő központ és 3 közösségi ház működik (ld. 1 melléklet, forrás: az Önkormányzat honlapja).

3. Légszennyezés

Az Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer nyilvántartása alapján Budapest XV. kerületében 81 olyan üzem, vagy cég található, amely jelentősebb légszennyezést okoz. Ezek felsorolása a 4. mellékletben megtalálható.

Az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat (OLM) adatainak értékelése 2013.09.01.–2014.09.01. közötti időszakra történt meg, a XV. kerület, Kórákás parki automata mérőberendezés adatai alapján (2. melléklet).

A levegő védelmével kapcsolatos alapvető intézkedéseket és jogszabályi háttérrel a 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet foglalja össze, a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelölését a 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet tartalmazza.

A levegőterheltségi szint határértékei és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékei a 4/2011. (I. 14.) VM rendeletben találhatók.

Egészségügyi határérték: a légszennyezettségnek a tudomány mindenkori szintje alapján megállapított azon mértéke, amely tartós egészségkárosodást nem okoz, és amelyet az emberi egészség védelme érdekében e jogszabályban meghatározott módon és időn belül be kell tartani.

	24 órás	Veszélyességi fokozat
	125	
kén-dioxid (SO₂)	3-nál többször nem léphető túl évente	III.
nitrogén-dioxid (NO₂)	85	II.
Nitrogén-oxidok (mint NO₂)	150	II.
	5000	
szén-monoxid (CO)	Napi 8 órás mozgó átlag maximuma	II.
	50	
Szálló por PM₁₀	35-nél többször nem léphető túl évente	III.
Benzol (C₆H₆)	10	I.
	120	
Ózon (O₃)	(Napi 8 órás mozgó átlagkoncentrációk maximuma)	

2. táblázat. A légszennyezettség egészségügyi határértékei a főbb légszennyező-anyagokra (µg/m³).

Az egy évnyi, napi adatok összesítése során látható, hogy az egyes légszennyező komponensek alapvetően a határértékek alatt maradtak (ld. melléklet). A szálló por 24 alkalommal lépte túl a kritikus küszöböt, ami azonban az előírásoknak még megfelel (<35 alkalom).

A mérési eredmények tükrében a kerület levegőjét jónak mondhatjuk, különösen annak tekintetében, hogy jelentős a közlekedés és az ipari tevékenység ezen a területen. Figyelembe kell azonban venni, hogy az OLM adatközlése esetenként hiányos, így pl. a kén-dioxid koncentráció napi adatsorából igen sok adat hiányzik.

A 69/2008. (XII. 10.) Főv. Kgy. rendelet II/4 § paragrafus 1/a, b,c pontja kimondja, hogy az avart (levél, fűnyesedék, ágak, gallyak) és kerti hulladékot elsősorban helyben komposztálni kell, másodsorban a háztartási hulladéktól elkülönítetten, a települési szilárd hulladékkezelési közszolgáltató (Fővárosi Közterület-fenntartó Zrt.) által forgalmazott, erre a célra szolgáló zsákban gyűjteni, melyet a közszolgáltató elszállít, ill. elégetni tilos, kivéve, ha arra egyébként külön jogszabály alapján hatóságilag elrendelt intézkedésként kerül sor. Ez a rendelkezés az

őszi időszak levegőtisztaságához jelentősen hozzájárul, és az ésszerűbb, komposztálás felé motiválja azon ingatlantulajdonosokat, akiknek erre lehetőségük van.

4. Zajterhelés és rezgés

A környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapítását a 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet tartalmazza. A települési önkormányzat jegyzőjének hatáskörébe tartozó zaj- és rezgésvédelmi ügyek:

épületek építése
 egyéb építmények építése
 speciális szaképítés
 gépjármű, motorkerékpár kereskedelme, javítása
 nagykereskedelem
 kiskereskedelem (kivéve gépjármű, motorkerékpár)
 szálláshely szolgáltatás
 vendéglátás
 reklám, piackutatás
 építmény-üzemeltetés, zöldterület-kezelés
 alkotó-, művészeti szórakoztató tevékenység
 sport, szórakoztató, szabadidős tevékenység

	A nappal 06-22 óra	A éjjel 22-06 óra	B nappal 06-22 óra	B éjjel 22-06 óra	C nappal 06-22 óra	C éjjel 22-06 óra
Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területei, és a temetők, a zöldterület	55	45	60	50	65	55
Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), vegyes terület	60	50	65	55	65	55

A: kiszolgáló úttól, lakóúttól származó zajra

B: az országos közúthálózatba tartozó mellékutaktól, a települési önkormányzat tulajdonában lévő gyűjtő utaktól és külterületi közutaktól, a vasúti mellékvonaltól és pályaudvarától, a repülőtértől, illetve a nem nyilvános fel- és leszállóhelyektől** származó zajra

C: az országos közúthálózatba tartozó gyorsforgalmi utaktól és főutaktól, a települési önkormányzat tulajdonában lévő belterületi gyorsforgalmi utaktól, belterületi elsőrendű főutaktól és belterületi másodrendű főutaktól, az autóbusz-pályaudvarától, a vasúti fővonalától és pályaudvarától, a repülőtértől, illetve a nem nyilvános fel- és leszállóhelytől*** származó zajra

3. táblázat. A közlekedésből származó zaj terhelési határértékei a zajtól védendő területeken. Határérték (LTH) az LAM'kö megítélési szintre (dB).

Európai uniós szabályozás, hogy a tagállamoknak stratégiai zajtérképet kell készíteni a közlekedés által keltett zajok felmérése céljából. Budapest stratégiai zajtérképe interaktív formában megtalálható az interneten.

A kerület egyes részei kisvárosias, kertvárosias jellegűek, míg számos területen inkább a nagyvárosias beépítés a jellemző. Alább a kerület zajtérképének azt a változata látható, mely a küszöbérték feletti zajterhelésnek kitett területeket mutatja be (ú.n. konfliktus térkép). A számítás éves átlagos adatokból indul ki és bizonyos egyszerűsítéseket tartalmaz, ill. csak tájékoztató célra használható.

1. ábra. Budapest stratégiai zajtérképe, konfliktus térkép, a jelmagyarázat azt mutatja, mennyivel lépi túl a zajterhelés a küszöbértéket. – közúti zajterhelés nappal a XV. kerületben. (Forrás: terkep.budapest.hu)

2. ábra. Budapest stratégiai zajtérképe, konfliktus térkép– közúti zajterhelés éjjel a XV. kerületben. (Forrás: terkep.budapest.hu)

3. ábra. Budapest stratégiai zajtérképe, konfliktustérkép – üzemi és vasúti zajterhelés nappal a XV. kerületben. (Forrás: terkep.budapest.hu)

4. ábra. Budapest stratégiai zajtérképe, konfliktustérkép – üzemi és vasúti zajterhelés éjjel a XV. kerületben. (Forrás: terkep.budapest.hu)

Üzemi zajforrások:

Fővárosi Közterület-fenntartó Zrt., Hulladékhasznosító Mű 1151 Budapest, Mélyfúró utca 10-12.

Palota Környezetvédelmi Kft. 1151 Budapest, Szántófield út 4.

FŐTÁV Zrt. Újpalotai fűtőmű 1158 Budapest, Késmárk u. 2-4.

Jelentősnek mondható a vasúti zajterhelés a kerületben futó vasút mentén.

Jelentős közúti (5-10 dB) konfliktus:

Széchenyi út
Zsókaavár utca
Erdőkerülő utca
Páskomliget utca
Kazinczy utca
Pozsony utca

Jelentős 10 dB felett konfliktus: XV. kerület:

M3 bevezető
Kolozsvár utca
Drégelyvár út
Nyírpalota utca
Szentmihályi út
Bánkút utca
Szócs Áron utca
Fő út

A zajterhelés több eszközzel is csökkenthető, megszüntetni azonban nem lehet. A kerületi forgalmasabb útjai jelentős személy- és tehergépkocsi forgalmat biztosítanak, ez a közeljövőben aligha fog változni. A zajvédő falak, bokor és sövény sorok, a jobb minőségű nyílászárók, a javított útburkolatok és egy optimális sebességkorlátozás bevezetése csökkentheti egy útszakaszon az ott lakókat érő terhelést. Hosszútávon a gépkocsik zajkibocsátásának csökkenésére is lehet számítani, ez azonban jelentős technológiai előrelépést, és annak alkalmazását feltételezi a közlekedésben és szállításban résztvevőktől.

5. A zöldfelület-gazdálkodás

A zöld területek jelentőségét a városi környezetben nem lehet elégszer hangsúlyozni. Egy fás, füves, természetes kerületrésznek számos, az emberi lélekre ható pozitív tulajdonsága mellett mérhető, fizikai hatása van. A zöld növények oxigént termelnek, bár ez a mennyiség nyilván nem számottevő a városi légszennyezéshez képest. A fás, ligetes területeknek árnyékoló hatása van, és a beton ill. aszfalt felületektől teljesen eltérő hőháztartása a burkolatlan, természetes felületnek az egyre gyakoribb nyári hőségek alkalmával is érezhető hatást fejt ki.

A Kerület Építési Szabályzatának 15. §-a tárgyalja a zöldfelület gazdálkodás irányelveit. A Szabályzat a következő pontokra tér ki:

- A kerület területén lévő Z keretövezetbe sorolt közterületek, telkek növényállományának folyamatos fenntartása, növényzet általános állapotának 5 évenkénti felmérése és a szükséges intézkedések megtétele
- Közparkok és közkertek ill. egyéb közterületi zöldfelületek létesítésnek fenntartásának, felújításának módja (más szakági tervekkel való összhang), zöldterületek átépítésének, rekonstrukciójának módja.
- Fasorok, faegyedek védelme, életképességük megőrzése, pótlásuk, az ültetés módja, tájképi értékek megőrzése
- Lakóövezetekben háromnál több lakást magába foglaló új épület építése esetén kertészeti tervet készítése.

Az építési szabályzat megfelelően szabályozza az egyes, különféle besorolású területeken érvényes előírásokat. Lehatárolja a területeket, tartalmazza a műemlékek, védett épületek, épületegyüttesek listáját, a régészeti lelőhelyek listáját, a védett zöldfelületek felsorolását, a védett fasorok és védett természeti területek helyét.

Ezen pont alatt célszerű kitérni a kerületen átfolyó két patakra, a Szilas és Csömöri patakra.

A vízfolyások esetében is igaz az a megállapítás, hogy a kerület határait az ember húzta meg, a környezetünket alapvetően meghatározó fizikai, kémiai folyamatok azonban nagyobb léptékben vizsgálандók.

A patak élővilágának szisztematikus felmérése eddig nem történt meg, mégis rendelkezünk valamennyi ismerettel a két élőhelyről. Ezen munkák Türei Dénes (korábban az ELTE TTK hallgatója) és Dr. Kriska György (ELTE TTK oktató, ill. a MTA ÖK Dunakutató Intézet munkatársa, osztályvezető) nevéhez kapcsolódnak.

A felmérések során alapvetően a makroszkopikus gerinctelen élőlények előfordulását vizsgálták. (Kriska Gy., Csányi B. (2010). Zoológiai vizsgálatok. Kisvízfolyások ökológiai állapotfelmérése. *in* Szalkay Cs., Penksza K. (szerk.) Természetvédelmi, környezetvédelmi és tájökológiai terepi gyakorlatok. Műszaki Kiadó, 147–149.). Kimutatták, hogy a mesterséges kialakítású patakmeder az élőhely tulajdonságait negatívan befolyásolja. Mivel a patakok, kisvízfolyások csapadékelvezető funkcióval is bírnak, sok esetben a mederrendezés egyet jelent a meder teljes kibetonozásával. Bár a növényzet, és a lerakódó hordalék idővel eltakarja az emberi beavatkozás nyomait, az élőhely degradáltsága nem változik ez által. A helyi védettség alatt álló területek több figyelmet érdemelnek, és bizonyos, hogy egy szélesebb körű felmérés akár védett állatfajok (pl. kétéltűek, hullók) előfordulását is kimutatná a vizes élőhelyeken, azok közelében.

A Szilas patak vízkémiai összetétele annak dunai torkolatánál (melléklet) azt mutatja, hogy jelentős ipari szennyezés nem éri a vizet, inkább a mezőgazdasági tevékenység az, ami hatással van rá. A nagyobb foszfor és nitrogén forma koncentrációk a műtrágyázással bemosódó növényi tápanyagoknak köszönhetőek, ezzel együtt azonban a detergenszek jelenléte azt mutatja, hogy kommunális jellegű szennyvíz is bekerülhet, beszivároghat a patakba.

Globálisnak mondható a jelenség, hogy igénytelen, idegenhonos növény és állatfajok hódítanak teret az élőhelyeken, kiszorítva ezzel az őshonos, értékes fajokat. Az egyik legagresszívebben terjeszkedő növény faj a bálványfa (*Ailanthus altissima*), amely a kerületben is több helyen megfigyelhető. Az átlag szemlélőnek ugyan ez is egy fa, mely

megtöri a házak és utak rengetegét, észre kell azonban venni, hogy rövid idő alatt a teljes rendelkezésre álló területet ellepi (jó példa a Rákospalota-Újpest vasúti megálló melletti területek).

1. kép. A bálványfa. (Kép forrása: <http://enfo.agt.bme.hu/drupal/node/3640>).

Hasonlóan gyorsan terjeszkedik a zöld juhar (*Acer negundo*), mely szintén több helyen is megfigyelhető a kerületben. Bár épített környezetben ezeknek az egyedeknek az irtása minden bizonnyal lakossági felháborodást váltana ki, célszerű lenne ezek visszaszorítása, és az őshonos fajok terjedésének elősegítése.

2. kép. A zöldjuhar. (Kép forrása: <http://www.pixter.hu/kep?id=20177>)

6. A települési környezet és a közterületek tisztasága

Az Önkormányzat 2014 júniusára dolgoztatta ki a Kerületi Szabályozási Tervet. A tanulmány a kerület adottságait és a lehetőségeket figyelembe véve foglalja össze a település rendezési javaslatokat. Vagyis az Önkormányzat a bevont mérnöki irodával megfelelően gondoskodott az építet környezet lehetőség szerinti egységes, harmonikus, ezzel együtt funkcionális és fenntartható kialakításáról.

A kerület tisztaságáról általában elmondható, hogy a nagyvárosokra jellemző állapotok uralkodnak. Az utcák és terek általában tiszták, rendezettek. Az őszi levélhullás állandó munkával látja el az utcákat rendbetevő dolgozókat ill. ingatlantulajdonosokat. Sajnálatos, hogy az eb tulajdonosok sokszor nem takarítják fel az állatok ürülékét, ez messze nem összeegyeztethető az európai magatartással. Általában megfigyelhető, hogy azok, akik magukénak érzik a területet (így a kerület lakói) nem szemetelnek. Az utcán heverő vagy sodródó szemét sok esetben az éjjel a kóbor kutyák, macskák, kisragadozók által széttúrt szemétből származik. Az utcán eldobott cigarettacsikkek végül sok esetben valamilyen víztestbe jutnak, ami végülis a Duna folyóba kerül. Ezek a víz tisztíthatóságára igen negatív hatással vannak.

7. Ivóvízellátás, települési csapadékvíz-gazdálkodás, kommunális szennyvízkezelés

A statisztikai hivatal adatai alapján a kerületben az ivóvízellátás gyakorlatilag 100%, ami a budapesti átlagnak megfelel. Az ivóvíz minősége a Fővárosi Vízművek adatai alapján jónak mondhatók, bár az alábbi értékek az ingatlanok belső hálózatától és egyéb tényezőktől függhetnek.

	koncentráció		értékelés
Szabad aktív klór	0,28	mg/l	
Klorid	23	mg/l	megf
Vas	28	µg/l	megf
Mangán	<5	µg/l	megf
Nitrát	10	mg/l	megf
Nitrit	<0,03	mg/l	megf
Ammónium	<0,05	mg/l	megf
Összes keménység	138	mg/l CaO	közepesen kemény
Vezető képesség	469	µS/cm	megf
pH	7,6		megf

4. táblázat. A XV. kerületre jellemző ivóvíz főbb oldott ionjainak koncentrációja az ivóvízben. (Forrás: www.fcsm.hu)

A területen részben a szennyvízzel egyesített, részben elkülönített módon zajlik a csapadék víz elvezetése. Az FCSM Zrt. üzemeltetésében lévő kapacitáshiányos, általuk rendezésre javasolt vízfolyások, vízfolyás szakaszok a IV., XV., XVI. kerületben a Szilas patak, 3+709; 4+256 - 4+552 árok km szelvények között (zártszelvény 296 fm), 13+750, – 14+250 árok km szelvények között (500 fm), valamint a XV., Csömöri patak XV., Váci vasút Veresegyházi vasút között 1+050 - 1+862 árok km szelvények között (812 fm) találhatók.

A kerületben keletkező kommunális szennyvíz az Észak-pesti Szennyvíztisztító Telepre kerül, ahol biológiai és kémiai tisztítási lépések után, rendszeres ellenőrzés mellett a Duna folyóba folyik.

A Szennyvíztisztító telepen éves szinten 416 tonna rácsszemét, 704 tonna homokjellegű üledék, 196 tonna olajos, zsíros szenny, és 41 730 tonna szennyvíziszap keletkezik. Bár a keletkező veszélyes hulladékok egy részét tovább lehet kezelni (pl. rothasztással biogáz termelés), jelentős része lerakóba kerül.

A Budapest Komplex Integrált Szennyvízelvezetése (BKISZ) projekt keretében két év alatt 240 km új csatorna épül meg Budapesten. A fejlesztésben a XV. kerület is érintett, a BKISZ ügyfélszolgálatának tájékoztatása alapján a XV. kerületi csatornaépítés a BKISZ projekt egy korábbi szakaszának része volt, és már 2014. első negyedévében befejeződött, 1,2 km-nyi csatornával lett hosszabb a kerület csatorna hálózata. Így a terület csatornázottsága gyakorlatilag 100%-osnak mondható.

8. Hulladékgazdálkodás

A kerületben a kommunális szilárd hulladékot a Fővárosi Közterület-fenntartó Zrt. gyűjti és szállítja el.

Év	Veszélyes (kg)	Nem veszélyes (kg)	Összesen (kg)
2004	19 734 468	30 509 036	50 243 504
2005	15 173 307	81 349 168	96 522 475
2006	11 173 835	115 984 960	127 158 795
2007	18 266 179	12 703 984	30 970 163
2008	1 641 401	21 633 181	23 274 582
2009	13 599 750	120 726 061	134 325 811
2010	865 651	19 506 945	20 372 596
2011	894 556	15 998 378	16 892 934
2012	1 695 352	17 146 953	18 842 305
Összesen	83 044 499	435 558 666	518 3 165

5. táblázat. A kerületben keletkezett hulladék tömegek éves bontásában. (Forrás: OKIR)

Jól látható, hogy a 2009-es kiugró évtől eltekintve csökkenő tendencia figyelhető meg a hulladék tömegét tekintve. A lakossági fogyasztási szokások igen sokfélék, sajnos még nem teljesen elterjedt a környezettudatos gondolkodás (pl. csomagolás nélküli termékek vásárlása).

Amint az FKF Zrt. honlapjáról kiderül, 2013 márciusától a „házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés” rendszerét kívánják bevezetni egész Budapesten. Ennek megfelelően csökkentették a szelektív hulladék gyűjtő szigetek számát, az FKF honlapján található lista alapján a XV. kerületben már nincs ilyen sziget. Két hulladék gyűjtő udvart üzemeltet a Zrt. a kerületben (Károlyi S. u. 119., Zsókavár u. 65. szám után) ahol a lakosság díjmentesen leadhatja a szelektíven gyűjtött hulladékot: papírt, italos karton dobozt, PET palackot, színes és fehér üveget (kivéve síküveg, tükör), fémdobozt (sörös, üdítős, konzerv). A két kerületi gyűjtőudvar veszélyes hulladékot is átvesz.

A hulladék újrafelhasználása, ill. elégetése (ezáltal hőenergia termelés) egy lehetséges megoldás, azonban a leghatékonyabb kezelés a hulladék mennyiségének csökkentése egyén szintjén. A kerttel rendelkező ingatlanokban a komposztálás (konyhai növényi hulladékok kezelés) a szelektív gyűjtéssel jelentős javulást hozhat, azonban a soklakásos ingatlanokban ez a módszer nem alternatíva.

	Veszélyes (kg)	Nem veszélyes (kg)	Összesen (kg)
egyéb termelői	8 983 959	7 823 792	16 807 751
lakossági települési	77 870	791 554	869 424
termelői települési	1 956 431	1 881 032	3 837 463
Végösszeg	11 018 260	10 496 378	21 514 638

6. táblázat. A begyűjtött hulladék eredet szerinti megoszlása

A kerületben működő száz legnagyobb hulladéktermelő listáját az 5. melléklet tartalmazza. Mivel technológiai szinten a hulladék számottevő költségemelkedést okozhat, várható, hogy az üzemek, vállalkozások ezen „kibocsátásukat” redukálni fogják.

9. Energiagazdálkodás

A kerület energiagazdálkodásának egyik fő jellemzőjét az ingatlanok fűtése és használati melegvíz előállítására adja, mivel ezek a leginkább energiaigényes feladatok. A távfűtést a Budapesti Táv hő szolgáltató Zrt. biztosítja, a távhővel ellátott ingatlanok alapvetően a kerület délkeleti területén található (Forrás: Budapest Városfejlesztési Konceptiója, Helyzetelemzés, http://budapest.hu/Documents/varosfejlesztési_koncepcio_2011dec/11_Kozmuvek_jav.pdf).

2014–2015-ben A FŐTÁV Zrt. 5,3 milliárd forintos beruházás (uniós támogatás, Új Széchenyi Terv, KEOP) során köti össze Újpest és Újpalota távhő rendszereit. Átalakításra kerül a Hulladékhasznosító Mű hőkiadó állomása, nő a hasznosítható energia mennyisége. A hulladék elégetésével nyert hő használati melegvíz előállítására során hasznosul, csökken a földgáz felhasználás, így a széndioxid kibocsátás. A vezetékek a földbe kerülnek, így a fenntartási költségek csökkennek, a tájképi hatás jelentősen javul.

A kerületben (ahogy az országos tendencia is mutatja) egyes ingatlantulajdonosok napkollektor, napelem beüzemeléssel, ill. a nyílászárók cseréjével és a homlokzat szigeteléssel a jobb és hatékonyabb energiafelhasználás felé mozdulnak el. Az új épületek tervezésekor a energetikai megfelelőség már alapvető engedélyeztetési szempont. A folyamat nyilvánvalóan pozitív irányba mozdítja az energia mérleget, azonban megfigyelhető, hogy a nyári időszakban is nő az energiafelhasználás a légkondicionáló és egyéb hűtő berendezések miatt.

A kerület közvilágításával kapcsolatosan 2001. szeptember 1-től a főváros köz- és díszvilágítását a Budapesti Dísz- és Közvilágítási Kft. üzemelteti a Fővárosi Önkormányzattal kötött szerződés alapján.

10. Közlekedés- és szállításszervezés

A BKK az alábbi, a kerületben járó vagy azon áthaladó járatokat üzemelteti:

Villamosjárat:

12 (Angyalföld kocsizín / Rákospalota, Kossuth utca)

Busz járatok:

104 (Rákospalota, Kossuth utca / Dunakeszi, Auchan áruház)

104A (Rákospalota, Kossuth utca / Székesdülő, ipartelep)

107 (Bornemissza tér / Újpalota, Nyírpalota út)

121 (Rákospalota-Újpest vasútállomás / Újpest-Városkapu M)

124 (Bosnyák tér / Rákospalota, Bogánics utca)

125 (Bosnyák tér / Rákospalota, MEDIMPEX)

126 (Káposztásmegyer, Szilas-patak / Dunakeszi, Auchan áruház)

126A (Káposztásmegyer, Szilas-patak / Káposztásmegyer, Mogyoródi-patak)

130 (Puskás Ferenc Stadion M / Újpalota, Sárfü utca)

133 (Újpalota, Nyírpalota út / Nagytétény, Erdélyi utca)

14 (Lehel tér M / Káposztásmegyer, Megyeri út)

146 (Újpalota, Nyírpalota út / Rákoskeresztúr, városközpont)

170 (Újpest-Központ M / Rákospalota, Csömöri-patak)

175 (Újpalota, Szentmihályi út / Cinkota H)

196 (Újpalota, Szentmihályi út / Újpest, Fóti út)

196A (Újpalota, Szentmihályi út / Újpest-Városkapu M)

204 (Rákospalota, Kossuth utca / Békásmegyer H)

20E (Keleti pályaudvar M / Káposztásmegyer, Szilas-patak)

224 (Újpalota, Szentmihályi út / Újpalota, Szentmihályi út)

225 (Mexikói út M / Rákospalota, Székely Elek út)

231 (Örs vezér tere M+H / Rákospalota, Széchenyi tér)

233 (Újpalota, Nyírpalota út / Budatétény vasútállomás (Campona))

25 (Mexikói út M / Újpest-Központ M)

277 (Örs vezér tere M+H / Bosnyák tér)

296 (Újpalota, Szentmihályi út / Káposztásmegyer, Szilas-patak)

46 (Újpalota, Nyírpalota út / Rákoskeresztúr, városközpont)

5 (Pasaréti tér / Rákospalota, Kossuth utca)

62 (Örs vezér tere - Zugló M+H / Rákospalota, MÁV-telep)

69 (Mexikói út M / Újpalota, Erdőkerülő utca)

7 (Albertfalva vasútállomás / Újpalota, Nyírpalota út)

7E (Blaha Lujza tér M / Újpalota, Nyírpalota út)

7G (Cinkotai autóbuszgarázs / Újpalota, Nyírpalota út)

914 (Káposztásmegyer, Mogyoródi-patak / Délpesti autóbuszgarázs)

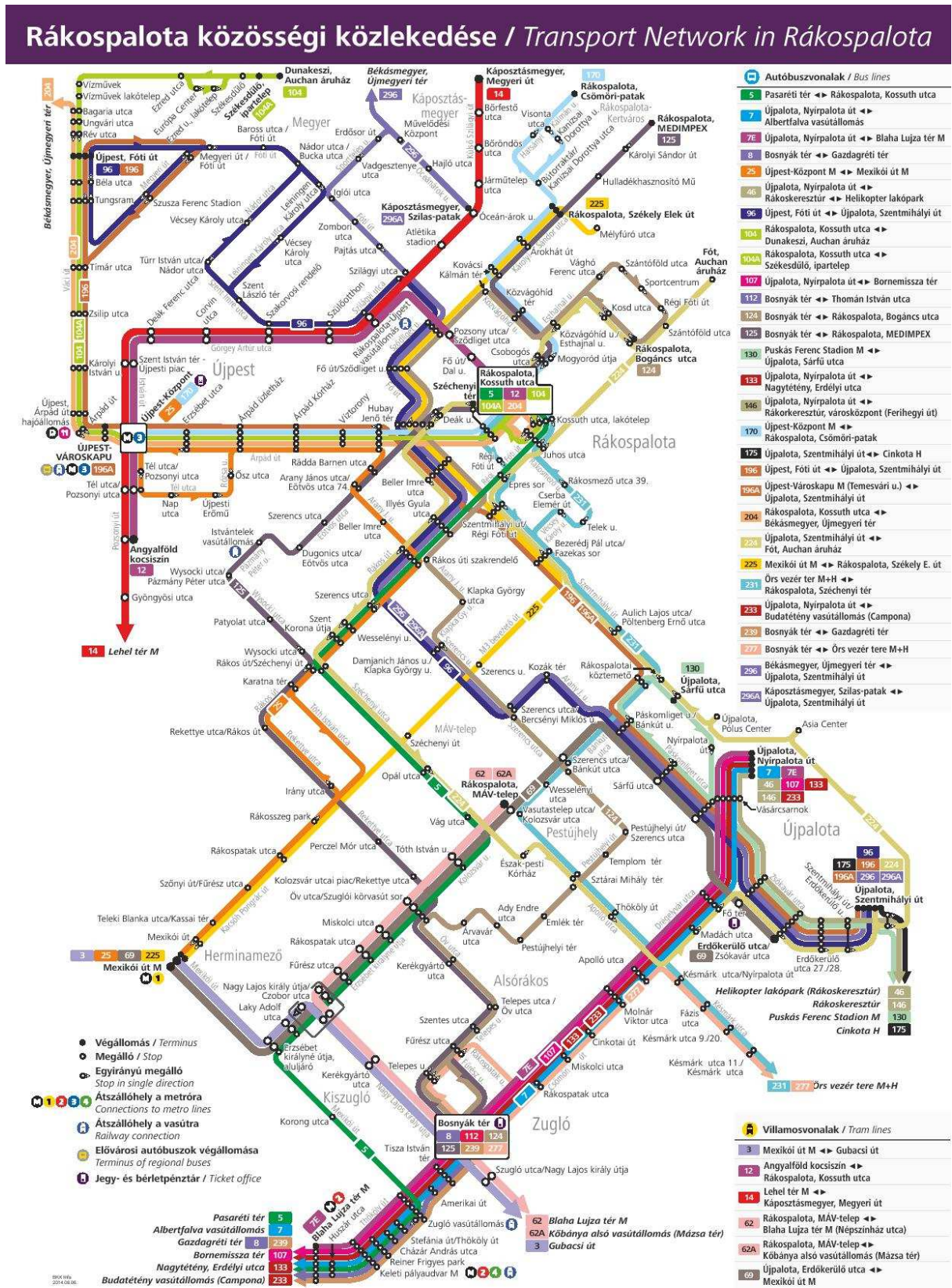
950A (Rákospalota, Kossuth utca / Pestszentimre vasútállomás)

96 (Újpalota, Szentmihályi út / Újpest, Fóti út)

973 (Újpalota, Szentmihályi út / Nagytétény, ipartelep)

979 (Újpalota, Nyírpalota út / Csepel, Csillagtelep)

996 (Cinkotai autóbuszgarázs / Újpest-Központ M)

5. ábra. A BKK honlapján található „Rákospalota közlekedése” térkép.

A kerületben található távolsági busz megállókat (Széchenyi tér, Fóti út, Szántófüldi út) az alábbi távolsági járatok érintik:

310-311: Budapest–Fót–Dunakeszi–Budapest

313: Budapest–Órbottyán–Vácrátót–Püspökszilágy

314: Budapest - Órbottyán - Vácrátót - Vácduka - Vác

315: Budapest - Órbottyán - Váchartyán - Püspökszilágy

316: Budapest–Órbottyán–Galgagyörk–Acsa–Bercel/Nógrádkövesd

317: Budapest–Fót–Mogyoród–Gödöllő

318-319: Budapest–Fót–Veresegyház–Galgamácsa

320: Budapest–Fót–Mogyoród

Elmondható, hogy a kerület közlekedése jó, nemcsak a kerületen belül, hanem a város, és az agglomeráció északi, északkeleti irányába egyaránt.

Ehhez hozzájárul, hogy a Budapest-Vác ill. Budapest-Veresegyház -Vác vasútvonal a kerület nyugati szélén halad, ami további lehetőségeket nyit. A tömegközlekedés csak abban az esetben válthatja ki a környezetet kevésbé terhelő egyéni közlekedést, ha valós alternatívát kínál. Egy megfelelő tömegközlekedési hálózat megléte, a szolgáltatás minőségének javítása és megtartása a megfelelő szemlélet kialakítása után nagyon jelentős előrelépést hozhat a kerület életben.

A kerékpáros közlekedés helyzete nem ennyire biztató: csak a Fóti úton ill. a Régi Fóti úton található kerékpársávot az erre közlekedők.

11. A feltételezhető rendkívüli környezetveszélyeztetés elhárítása és a környeztkárosodás csökkentése

Az Országgyűlés, a lakosság biztonságának és biztonságérzetének növelése céljából, a természeti és civilizációs katasztrófák elleni védekezés hatékonyságának fokozása, a katasztrófavédelmi szervezetrendszer erősítése, a katasztrófavédelmi intézkedések eredményességének növelése érdekében megalkotta a 2011. évi CXXVIII. törvényt a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról. A törvény kimondja, hogy *a védekezést és a következmények felszámolását az erre a célra létrehozott szervek és a különböző védekezési rendszerek működésének összehangolásával, az állampolgárok, valamint a polgári védelmi szervezetek, a gazdálkodó szervezetek, a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, az állami meteorológiai szolgálat, az állami mentőszolgálat, a vízügyi igazgatási szervek, az egészségügyi államigazgatási szerv, az önkéntesen részt vevő civil szervezetek és az erre a célra létrehozott köztisztviselők, továbbá nem természeti katasztrófa esetén annak okozója és előidézője, az állami szervek és az önkormányzatok bevonásával, illetve közreműködésével kell biztosítani. Veszélyhelyzetben a Kormány rendeletével bevezethető rendkívüli szabályok:*

47. § (1) Veszélyhelyzetben rendeletben az államháztartásra vonatkozó szabályoktól eltérő rendelkezések állapíthatók meg.

(2) Veszélyhelyzetben a polgármester és a jegyző hatáskörébe tartozó államigazgatási feladatot rendelet is megállapíthat.

Az Önkormányzat ennek szellemében megalkotta a külső védelmi tervet, a kárelhárítási tervet, kitelepítési és befogadási tervet készített egy esetlegesen bekövetkező havária esetére.

12. Helyzetértékelés – Összefoglalás

Budapest XV. kerülete elhelyezkedésénél fogva számos negatív hatásnak van kitéve, ezek a jelentős átmenő forgalom, a számos üzem működése az ipari jellegű területeken. A kerület környezeti állapota mindezzel együtt elfogadhatónak mondható, és sok tekintetben javuló tendenciák látszanak. A technológiai fegyelem betartása és az újabb, modernebb eszközök bevezetése a gazdaság és az ipar egyes területein várhatóan javulást fognak hozni a kerület életében.

Említésre méltó tény, hogy a világhálón igen sok és sokféle adat áll rendelkezésre, mely egy helyzetelemzést bármikor lehetővé tesz. Javasolt, hogy ezen adatok (saját felmérésekkel kiegészítve) rendszeresen frissüljenek az Önkormányzat saját adatbázisában, mert egy kialakulófélben lévő probléma (pl. valamely ágazatban mutatott hátralépés, vagy romló eredmények) mielőbbi feltárása minden tekintetben hasznos lehet.

II. – Kerületi Környezetvédelmi Program a 2015–2020 tervezési időszakra

1. A kerületi környezetvédelmi program tervezési alapja

A 2014-2019-ig tervezett Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP), továbbá a környezetvédelmi, szakmai, alapvető ismeretek alapján a Környezetvédelmi Koncepció alapelveit az alábbiakban fogalmazhatjuk meg¹:

1. *Fenntartható fejlődés:* A fenntarthatóság az emberiség jelen szükségleteinek kielégítése, a környezet és a természeti erőforrások jövő generációk számára történő megőrzésével egyidejűleg." (Átmenet a fenntarthatóság felé; Világ Tudományos Akadémiáinak Nyilatkozata, Tokió, 2000). Az EU a Riói Agenda 21, a Klímaegyezmény, a Biodiverzitás és az Elsivatagosodás Egyezmény aláírásával elkötelezte magát a fenntartható fejlődés elvének tisztelete, betartás mellett.
2. *A magas szintű védelem elve* kimondja, hogy „magas szintű környezetvédelem elérése a cél”. A környezetpolitikának a tudományos tényeket és kutatási eredményeket, az adott régiói környezeti állapotát, valamint gazdasági és társadalmi helyzetét is szem előtt kell tartania, vagyis átfogó, holisztikus szemléletre van szükség.
3. *Az elővigyázatosság elve* amely kimondja, hogy a környezetkárosítást minden eszközzel meg kell próbálni elkerülni.
4. *A megelőzés elve* alapján a lehetséges környezetszennyezéseket a szennyezés forrásánál kell megszüntetni (projekt tervezéskor környezeti hatásvizsgálatot kell végezni; esetlegesen technológiai fejlesztést kell javasolni, kerülni kell a természeti erőforrások túlzott mértékű használatát). A kibocsátást, azaz az emissziót mérik, az előírások ezt szabályozzák.
5. *A szennyező fizet elv:* A környezetet ért kár költségeit a kár okozója viseli.
6. *Az integrálás alapelve:* A környezetpolitika bevezetése csak akkor lehetséges, ha az nem ütközik más politikákkal, ill. összhangban van a lehetségesen kapcsolódó szakmai ismeretekkel, döntésekkel, stratégiákkal.
7. *A szubszidiaritás elve:* Azon a szinten kell döntést hozni, ami a leghatékonyabb a probléma megoldás céljára. Ennek egy példája, következménye, hogy az EU csak akkor avatkozik be, ha a problémát hatékonyabban tudja kezelni, mint az adott tagállam, tagállamok.

---

¹ *Környezetvédelem. 2008. Szaktudás Kiadó Ház ZRt. c. kiadvány felhasználásával*

8. *A partnerség elve:* A fenntartható fejlődés jegyében végzett fejlesztések tervezői, megvalósítói együttműködnek a környezetvédelmi problémák megelőzése, megoldása céljából.

Az esélyegyenlőség elve alapján minden hátrányos helyzetű személynek kijár ugyanaz a bánásmód, mint a nem hátrányos helyzetű embereknek. is.

Magyarországon jelenleg (2014) A Vidékfejlesztési Minisztérium látja el (többek közt)

- a környezet védelmét, a természet megőrzését, a víz- és vízgyűjtő-gazdálkodást, valamint a vízkárelhárítást szolgáló programok, rendszerek és intézmények központi irányítását;
- a szellemi infrastruktúrát jelentő kutatás, fejlesztés, innováció, szakoktatás, felnőttképzés feltételeinek megteremtése és irányítását
- a felsorolt területeket érintő kül- és belkapcsolatok, a társadalmi párbeszéd kiszélesítése csakúgy, mint a célok megvalósítását szolgáló jogalkotást.

Ezen felül a Belügyminisztérium látja el a vízügyi, vízgyűjtőgazdálkodási és vízvédelmi, ill. a vízgazdálkodási feladatokat (15/2014. (IX. 5.) BM utasítás a Belügyminisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatáról).

A közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény 182. §-a (1) bekezdésének 20. pontja felhatalmazást tartalmaz a Kormány részére, hogy rendeletben állapítsa meg a közbeszerzési eljárás valamennyi szakaszára kiterjedő környezetvédelmi, fenntarthatósági és energiahatékonysági követelmények tekintetében előírható részletes szabályokat, valamint az általa irányított vagy felügyelt költségvetési szervek, alapított közalapítványok, valamint az állami tulajdonú gazdálkodó szervezetek vonatkozásában a környezetvédelmi, fenntarthatósági és energiahatékonysági szempontoknak a közbeszerzésben történő érvényesítése kötelező eseteit és módját. Magyarországon biztosított a lehetőség a közbeszerzések „zöldítésére”, így a Közbeszerzési Hatóság kiemelt célja, hogy információkkal segítse az ajánlatkérőket és ajánlattevőket annak tényleges megvalósulása érdekében. (www.kozbeszerzes.hu). Javasolt a **Zöld közbeszerzések támogatása, azaz** az ajánlatkérő a beszerzési folyamat minden szakaszában vegye figyelembe a környezetvédelem szempontjait és az életciklusuk során a környezetre lehető legkisebb hatást gyakorló megoldásokat, így támogatva a környezetbarát technológiák elterjedését és a környezetbarát termékek előállítását.

A Nemzeti Környezetvédelmi Program tervezet a helyzetelemzésre alapozva három stratégiai célt közöl:

1: Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása.

Cél a jó életminőség és az egészséges élet közvetlen környezeti feltételeinek biztosítása. Ezek közé tartozik a környezet-egészségügyi feltételek javítása, a magas színvonalú környezeti infrastruktúra, valamint a település, a lakóhely épített és természeti elemeinek megfelelő aránya, minősége és összhangja. (A környezet és egészség kapcsolatával számos

tanulmány foglalkozik. Ezek megfelelően összefoglalják az ember testi-lelki állapotának és a környezeti elemeknek az összefüggéseit, jelen program ismereteinek kiegészítése céljából a mellékletben (7.) található ajánlott irodalom jegyzék javasolt.

2: Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata.

Cél a stratégiai jelentőségű természeti erőforrások, természeti értékek, ökoszisztémák védelme, az életközösségek működőképességének megőrzése, a biológiai sokféleség csökkenésének megállítása. **Javasolt, hogy a kerületben működő „Öthét egyesület” bevonásával stratégiát dolgozzanak ki a fenntartható fejlődés széleskörű bemutatására, terjesztésére, az oktatásba, kiadványokba való integrálására.**

3: Az erőforrás-takarékosság és a -hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése.

Cél a természeti erőforrásokkal való takarékos gazdálkodás kialakítása, a környezetszennyezés megelőzésére, a terhelhetőség/megújuló képesség figyelembevételére épülő fenntartható használat megvalósítása. Kiemelt figyelmet kell fordítani a társadalmi-gazdasági fejlődés és a környezetterhelés szétválására, azaz, hogy a lakosság növekvő jólléte csökkenő környezetterhelés mellett legyen biztosítható. A fogyasztói magatartás megváltozása, a környezeti szempontból fenntartható termékek és szolgáltatások felé történő elmozdulás keresleti oldalról erősíti meg a termelői folyamatok „fenntarthatósága” iránti igényt. A fenntartható termelés forrástakarékos (beleértve az anyag-, a víz-, a terület, a termőföld- és energiahasználatot, az újrahasználatosság és a tartósság tervezését, az anyagciklusok körfolyamattá zárását); csökkenti a környezetre gyakorolt káros hatásokat (kibocsátások és hulladékok minimalizálása, a megújuló erőforrások fenntartható mértékű használata); növeli a termékek és szolgáltatások értékét a fogyasztók számára.

Mindhárom célhoz kapcsolódik a környezetbiztonság javítása.

Horizontális cél a társadalom környezettudatosságának erősítése.

A célok eléréséhez jelen tanulmány azokat a stratégiai területeket veszi át, melyek **Budapest XV. kerület** szempontjából relevánsak, ill. ahol az NKP megfogalmaz az önkormányzati szinten tennivalókat. Ezek adaptációját, **a konkrét intézkedési javaslatokat** – a az NKP által megfogalmazott célok ill. tennivalók felsorolása után – **vastagon szedve**, ágazatonként külön felsorolva **tartalmazza az alább kifejtett program**.

2. Levegőminőség javítása

Általános célok:

- Légszennyezettség kialakulásának megelőzése.
- A levegő minőségének védelme: a szennyezettség csökkentése.
- A 2,5 mikrométernél kisebb átmérőjű szálló por részecskék (PM_{2,5}) légköri koncentrációjának 20%-os csökkentése 2010 és 2020 között (25 µg/m³-ről 20 µg/m³-re).

- A Genfi Egyezményvel összhangban a 2020. évi összkibocsátási csökkentési *Célok* teljesítése a 2005. évi kibocsátásokhoz képest:
  - kén-dioxid 46%-os (2005: 129 kt, 2020: 70 kt);
  - nitrogén-oxidok 34%-os (2005: 203 kt, 2020: 134 kt);
  - illékony szerves vegyületek 30%-os (2005: 178 kt, 2020: 124 kt);
  - ammónia 10%-os (2005: 80 kt, 2020: 72 kt);
  - PM 2,5: 13%-os (2005: 31 kt, 2020: 27 kt) csökkentés.
- Az EU jelenleg felülvizsgálat alatt álló, légszennyezésről szóló tematikus stratégiájával összhangban a 2020-ra teljesítendő közösségi *Célok* megalapozása, időarányos teljesítése

A célok eléréséhez szükséges:

- A jogszabályban előírt levegőtisztaság-védelmi feladatok (jogszabályalkotás, hatósági feladatok) teljes körű ellátása.
- Közreműködés a jogszabály által kijelölt, szennyezett levegőjű légszennyezettségi zónákra készült levegőminőségi tervek ütemezett végrehajtásában (pl. helyi közlekedéssel, lakossági fűtéssel kapcsolatos intézkedések).
- Szennyezés nélküli vagy a legkisebb levegőszennyezést okozó korszerű technikai megoldások előnyben részesítése, engedélyezése a közlekedés- és iparfejlesztést, valamint területrendezést érintő önkormányzati döntések, fejlesztések során.
- A lakossági (szilárd) tüzelésből eredő kibocsátások mérséklésének elősegítése.
- Szmogriadó tervek készítése, rendszeres felülvizsgálata és az új előírásoknak megfelelő módosítása.
- A lakosságot veszélyeztető levegőminőségi helyzet (szmogriadó) esetén a szükséges intézkedések megtétele (pl. gépjárműforgalom korlátozása), a lakosság folyamatos és hatékony tájékoztatása.
- A lakosság évenkénti tájékoztatása a település levegőminőségének állapotáról.
- A kerti hulladékok égetésének szabályozása (vidéki önkormányzatok).

A XV. Kerületi Önkormányzat az elmúlt évek során számos lépést tett ezen stratégiai területen. Egyik legfontosabb, hogy az Önkormányzat Képviselő Testülete ülése 2014. 06. 25-én elfogadta a közlekedésfejlesztési koncepció felülvizsgálatáról szóló előterjesztést, és a felelős mérnöki irodával egyeztetve a közlekedésfejlesztés céljait és eszközeit a kerület közlekedésének aktuális problémáira keresik a megoldást. Ezen belül több sebességkorlátozó intézkedés is tervezett, ami az elmúlt években hozott hasonló intézkedésekkel a közlekedési emisszió csökkenését eredményezi.

Az Önkormányzat elkötelezett a 69/2008-as Főv. Kgy. rendelet irányában, mely Budapest területén tiltja az avar égetést. Az FKF Zrt.-vel közös program keretein belül támogatja a lakossági komposztálást és a zöldhulladék külön gyűjtését (konténer biztosítása, zöldhulladék gyűjtő zsákok osztása).

Az elmúlt években nőtt a burkolt utak aránya a kerületben, ami szintén kedvező hatással van a szálló por mennyiségére. A kerületben a burkolatlan utakból származó por mennyisége igen kicsi.

A téli időszakban a fűtésből eredő légszennyezés visszaszorításának egyik lehetősége a hatékonyabb energiafelhasználás. Mivel ez kimondottan az egyén érdeke is, ezen a téren várható előrelépés. A házak szigetelése, új nyílászárók beszerelése előremutató fejlesztés. Az Önkormányzat az épületek korszerűsítése érdekében padlás-szigetelési pályázatot indított.

A légszennyezés messze a kerülethatárokon átnyúló probléma. Az Önkormányzat lokális intézkedéseket tesz és tehet, azonban radikális javulás csak a főváros szintjén foganasított intézkedések által érhető el. Budapest tömegközlekedésének fejlesztése egy ilyen problémakör.

A XV. kerületben javasolt további intézkedések a közlekedésből származó légszennyezők csökkentésére:

Kerékpár utak további kialakítása (tervezett a Szilas patak mentén, az engedélyezett és építés után ez egy vonzó közlekedési útvonal lesz) a Közlekedési Hatóság bevonásával (ill. lásd később, a közlekedési feltételek javításánál).

A légszennyezettségi adatok folyamatos figyelemmel kísérése, éves beszámoló készítése a lakosság részére (Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat, ingyenesen letölthetők az adatok), légszennyezettségi adatok összevetése szomszédos kerületek ill. települések adataival

Előre megtervezett időpontokban (fűtési szezonban és erős forgalmú időszakban) **több helyszínen végzett felmérés elvégzése, a szennyezett „gócpontok” közlekedési koncepciójának felül bírálata**

Ahol az út vagy utcaszerkezet ezt lehetővé teszi, fás, bokros „védősáv” kialakítása, a meglévő sávok karbantartása

Az utak és utcák rendszeres nedves tisztítása, különös tekintettel a nagyforgalmú utakra (Bánkút utca, Drégelyvár út, Erdőkerülő utca, Fő út, Kazinczy utca, Kolozsvár utca, Páskomliget utca, Pozsony utca, M3 bevezető, Nyírpalota utca, Széchenyi út, Szentmihályi út, Szócs Áron utca, Zsókvár utca)

Fokozni kell a hatósági ellenőrzéseket (Közlekedési hatósággal együttműködésben) a rossz műszaki állapotban lévő teher- vagy személygépkocsik kiszűrése érdekében. A közlekedési hatóság szakemberei és a közlekedés rendszet munkatársai évek óta végeznek helyszíni méréseket, ellenőrzéseket. A mérési pont előtt távemisszió-mérő készülék segítségével végzett előszűrés után a hatóság szakemberei az előírásoknak megfelelően ellenőrzik a járművek környezetvédelmi állapotát.

Az ipari jellegű légszennyezők tekintetében javasolt a legnagyobb szennyezők felkeresése (3. 4. melléklet) (írásban), és nyilatkozat kérése, milyen technológiai lépéseket terveznek az emisszió csökkentése érdekében, milyen fejlesztések történtek a közelmúltban. Ha az Önkormányzatnak lehetősége van, a modernebb technológiára való áttérést anyagilag is támogathatja, **az engedélyezési eljárásokban az ilyen jellegű projekteket célszerű kiemelten kezelni.**

A fűtési időszakban kibocsátott légszennyezők tekintetében ld. energiahatékonyság pont alatt.

3. Zajterhelés csökkentése

Általános célok:

- A stratégiai küszöbértékek (egész napra számított átlagos zajterhelés (L den) 63 dB, az éjjeli (L éjjel) 55 dB) feletti zajterheléssel érintett lakosok számának csökkentése a közlekedési létesítmények mentén, melyen belül elsőbbséget kell élvezzen az Lden 73 dB, L éjjel = 65 dB stratégiai küszöbértékeket meghaladó zajterhelésű területek zajcsökkentése.
- A határérték feletti zajterhelés megszüntetése az ipari és szolgáltató létesítmények környezetében.

A célok eléréséhez szükséges:

- A 100 000 főnél népesebb városokra 2017. március 30-ig a stratégiai zajtérképek, 2018. április 18-ig az intézkedési tervek felülvizsgálata (a 280/2004-es Kormány Rendelet értelmében: „A stratégiai zajtérkép és intézkedési terv készítésére kötelezett (...), Budapest esetén a Fővárosi Önkormányzat.) Az intézkedési tervek megvalósítása elsősorban azokon a sűrűn lakott területeken, ahol az egész napra számított átlagos zajterhelés (Lden) meghaladja a 73 dB, az éjszakai pedig a 65 dB mértéket.
- Zajcsökkentést célzó intézkedések megtétele a 100 000 főnél kisebb népességű településeken.
- A helyi zajvédelmi szabályok megállapítása (pl. csendes övezet, illetve zajvédelmi szempontból fokozottan védett terület kijelölése).
- A helyi lakosság tájékoztatása, szemléletformálása.
- Terület- és településrendezési tervek kialakítása során a zajvédelmi szempontok figyelembe vétele.

A XV. Kerületi Önkormányzat zajterhelés és rezgés csökkentés érdekében a fent említett közlekedési szabályozásokkal tett és tesz lépéseket. Bár sporadikus jelenség, egyes, a normális zajszintet jelentősen meghaladó gépjárművek (általában motorkerékpár, vagy átalakított személygépkocsi) kiszűrhetők lennének, ha forgalmat jobban ellenőriznék, a légszennyezéshez hasonlóan helyszíni ellenőrzésekkel, zajméréssel.

Az Önkormányzat pályázatot hirdetett nyílászárók cseréjére az M3-as autópálya bevezető, a kerületet érintő szakaszánál lakók részére. A zajvédő fal építése a hiányos szakaszokon az Önkormányzat tájékoztatása alapján a Fővárosi Önkormányzat hatáskörébe került. Javasolt a kapcsolattartás, a lakosság tájékoztatása.

Az üzemi zajterhelés csökkentése (ld. konfliktustérképek, I/4. fejezet) érdekében az adott zajkibocsátó üzem tud lépéseket tenni, ebből a szempontból jobb technológia bevezetésével.

Az üzemek környezetvédelmi referensével célszerű a kapcsolattartás, és az esetleges előrelépéseket a lakosság részére széles körben terjeszteni kell.

A XV. Kerületi Önkormányzat feladatai ebben pontban:

Közlekedési zajterhelés csökkentésére:

A konfliktustérkép alapján – ahol lehetséges – zajvédő fal, sövény építés lehetőségének vizsgálata, a védő mű felépítése (vasút, út, M3-as zajvédő fal folytatása Budapest Főváros Önkormányzatával együttműködésben,)

A konfliktus térkép alapján indokolt esetekben sebesség csökkentő korlátozások bevezetése, akár napszakosan is

Zajvédelem céljából nyílászáró csere – a pályázat fenntartása, újbóli meghirdetése

A Közlekedési Hatósággal fokozott közúti ellenőrzés a régi, vagy átalakított , így a megengedettnél zajosabb gépjárművek kiszűrése

A zajt kibocsátó üzemek esetében javasolt azok felkeresése, egyeztetés a tervezett vagy a közelmúltban végrehajtott, zajcsökkenést eredményező technológiai váltásokról

Lakosság tájékoztatása

4. Vízhőminőség és egészség

Általános célok:

- A kiemelt komponensek miatt fennálló egészségi kockázatok jelentős csökkentése, az érintett
- területek ivóvíz-minőségének javítása.
- A közüzemi ivóvízellátás közszolgáltatás biztonságának növelése, a vízkészleteket pazarló és többletköltségekkel járó hálózati veszteségek csökkentése.
- A közműves ivóvízzel gazdaságosan el nem látható területeken fennálló ellátási hiányok felszámolása.

A célok eléréséhez szükséges:

- Az ivóvízhőminőség-javítási beruházások előkészítése és megvalósítása.
- Indokolt esetekben az átmeneti ivóvízellátás biztosításához szükséges feltételek megteremtése.
- A vízi közmű szolgáltatóval együttműködve üzemeltetési koncepció és felújítási ütemterv kidolgozása és végrehajtása

A XV. kerületben az ivóvíz minősége és mennyisége megfelelő, a Fővárosi Vízművekkel való kapcsolattartás ill. a lakosság rendszeres tájékoztatása előremutató tevékenység lenne.

A XV. Kerületi Önkormányzat feladatai ezen a területen:

Kapcsolat tartás a Fővárosi Vízművekkel, a régi, cserére váró vezetékek, főnyomó csövek cseréjének megtervezése, a cserék kivitelezése

Átmeneti időszakra egy-egy kerületrész vízellátásának megtervezése, a szükséges feltételek megteremtése (ivóvíz szállítására alkalmas gépkocsi, eszközök) egyeztetve a Vízművekkel

5. Szennyvízelvezetés és -tisztítás, szennyvíziszap kezelés, hasznosítás

Általános célok:

- A 91/271/EGK irányelv derogációs követelményeinek teljesítése és a vizek jó állapotának elérése érdekében az EU VKI-ban, valamint a VGT-ben megfogalmazott kritériumok, illetve intézkedések teljesítése.
- A szennyvízkezelés működtetése és fejlesztése.
- A 2000 LE feletti agglomerációkban élő lakosság számára a csatornázottság biztosítása 2015. december 31-ig.
- Az összegyűjtött szennyvizek 100%-ának legalább biológiai fokozatú tisztítása 2015. december 31-ig.
- A tisztított szennyvíz minőségi követelményeinek a befogadó vízminőségi követelményei szerinti megállapítása.
- A Szennyvíz Programban nem szereplő területeken keletkező szennyvizek megfelelő kezelése.
- A szennyvíz és a szennyvíziszap hasznosítása, a környezeti kockázatok csökkentése

A célok eléréséhez szükséges:

- A célok megvalósítása érdekében új szennyvízkezelő- és elvezető rendszerek építése, meglévő szennyvízkezelő- és elvezető rendszerek fejlesztése és bővítése a 2000 LE feletti agglomerációkban.
- Közreműködés a Szennyvíz Program végrehajtásában, a szükséges beruházások megvalósítása.
- A balatoni kistelepülések szennyvízkezelési programjának 2018 végéig történő megvalósítása.
- A lakások csatornabekötésének ösztönzése.
- A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz kezelésére kötelezően ellátandó és igénybe veendő közszolgáltatás szervezése és fenntartása.
- A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz ártalommentes elhelyezését biztosító előkezelő és fogadó létesítmények kialakítása.
- Települési szennyvíziszap kezelési és elhelyezési tervek kidolgozása.

Nyilvánvalóan a XV. Kerület Önkormányzat kompetenciája ezen a stratégiai területen mérséklet. A kerület csatornázottsága jó, a csapadékvíz elvezetését a FCSM kell, hogy megoldja a problémás szakaszokon (ld. I/7. fejezet). Jelentős szerepe lehet azonban a szemléletformálásnak. Egy szennyvíztisztító telep technológiai bemutatása már kisebb korban is mély benyomást gyakorol, iskolai, középiskolai üzemlátogatások során a tisztítás lépései, a szennyvízzel kapcsolatos dimenziók és aktuális problémák jól bemutathatók. A lakosság ösztönözhető, hogy a csatornába ne juttasson szilárd hulladékot (pl. fülpiszkáló), ami a rácsszemét (veszélyes hulladék) mennyiségét növeli, kerülje a használt sütóolaj csatornába öntését.

A XV. Kerületi Önkormányzat feladatai ebben az ágazatban:

Szemlélet formálás – az Észak-pesti Szennyvíztisztító Teleppel együttműködésben kiadvány készítése, melyben a szennyvíz tisztítás alapvető lépéseit (bárki számára érthető módon) mutatja be, ill. felhívja a figyelmet a nem csatornába juttatandó hulladékokra (szilárd hulladékok, zsírok olajok)

Javaslat, ill. szervezésben való segítség a kerületi középiskolák számára, üzemlátogatás céljából az Észak-pesti Szennyvíztisztító Telepre

Takarékos vízhasználat bevezetése a közintézményekben (wc tartályok, csapok, „wc tartály és mosdó egyben” szaniter termék alkalmazása) erre, és a „szürkevíz” használatra való ösztönzés a lakosság felé kiadványokban.

Javasolt a Szilas patak szennyvíz bekötéseinek felmérése FCSM Zrt.-vel együttműködve.

6. Beltéri levegőminőség

Általános célok:

- A beltéri levegőterheltségi szint csökkentése.
- A sérülékeny csoportok, különösen a gyermekek védelmének biztosítása a beltéri levegőminőséggel összefüggő egészségkárosító hatásokkal szemben.
- Az NKP csak kormányzati szinten fogalmaz meg feladatokat:
- A beltéri levegőterheltségi szint egészségügyi határértékeire vonatkozó rendelet előkészítése.
- Az épületek létesítése, majd üzemeltetése során betartandó közegészségügyi követelmények meghatározása.
- A gyermek-egészségügyi és közoktatási intézményekben a belső térben előforduló kémiai és biológiai légszennyező anyagok jogi szabályozása, a gyermekek napi tartózkodása szempontjából fontos épületek, helyiségek belső téri levegőminőségének vizsgálata, az ártalmas kockázati tényezők kiküszöbölése.

Önkormányzati szinten a feladatok nem lehatároltak, ebben az esetben egy proaktív hozzáállás megkönnyítheti az Önkormányzat későbbi dolgát.

XV. kerületi feladatok:

Veszélyeztetett területek, csoportokat felmérése (pl. a forgalmas helyek mentén létesült oktatási, vagy egészségügyi intézmények)

Helyszíni, beltéri mérésekkel kellene feltárni az esetleges problémákat. A megoldásra több változat kidolgozása javasolt, az Önkormányzat felügyelete alatt működő Gazdasági Működtetési Központ bevonásával.

7. Biológiai allergének

Általános célok:

- A biológiai allergének okozta egészségi kockázat csökkentése
- Az önkormányzat feladatai: Az önkormányzati területeken a parlagfű-mentesítéssel kapcsolatos feladatok végrehajtása.
- A parlagfű és az ellene való védekezési kötelezettség elmulasztásának felderítése, a kapcsolódó hatósági intézkedések foganatosítása.

A XV. Kerületi Önkormányzat tájékoztatása alapján évi nettó 3 millió Ft-ot költ parlagfű mentesítésre. Emellett kormányrendelet írja elő ezen allergén növény irtását, amit az Önkormányzat a lakossággal betartat. Bár a biológiai allergének köre ennél jóval szélesebb, rendelet szintjén ez az, ami megvalósítható.

A XV. Kerületi Önkormányzat feladatai:

Zöldfelületek, parlagon hagyott területek, (pl. vasút mentén) felderítése, a parlagfű virágzása idején fokozott ellenőrzése ezeknek a területeknek

Lakossági, ingyenesen hívható „zöld szám” fenntartása parlagfűvel kapcsolatos bejelentésekhez

Pollen gazdag időszakban az utak, utcák locsolása, nedves tisztítása

Felmérés, hogy mikor milyen allergének találhatók a levegőben, az eredmények széleskörű terjesztése

8. Zöldfelületek védelme

Általános célok:

- A zöldfelületi elemek minőségi és mennyiségi fejlesztése.
- A zöldfelületi funkciók színvonalának emelése.
- Zöldterületek magasabb szintű fenntartása, gondozása.

A célok eléréséhez szükséges:

- Zöldfelület-gazdálkodási tervezés (pl. koncepció, program kidolgozása; városi parkok stratégiai tervének elkészítése, rendelkezésre álló, hasznosítatlan területek felmérése és annak integrációja a településrendezésbe.
- A zöldfelületi rendszer monitoringja, zöldfelületi kataszter térkép és adatbázis (nyilvántartás) létrehozása.
- Új lakó-, illetve egyéb beépítésre szánt területek kijelölése esetén, új zöldterület (közkert, park) kialakítása.
- Új térbeli összeköttetések kialakítása a zöldfelületi rendszer elemei között, új zöldhálózati elemek létrehozása.
- Fasorok állapotának javítása, védelme, fenntartása, telepítése, esetenkénti cseréje.
- A zöldfelület gondozása, karbantartása, a zöldfelületi funkciók fejlesztése, bővítése, visszaállítása.
- Az alulhasznosított városi területek felmérése és azok új funkcióra történő hasznosítása keretében a zöldfelületek növelése, barnamezős kataszter létrehozása települési szinten

A XV. Kerületi Önkormányzat – jól felismerve a kerület adta lehetőségeket – az Építési Szabályzatban és a Kerületi Szabályozási tervben foglalta össze a zöldfelület és a város rész épített elemeinek védelmére alkotott irányelveit és szabályait.

A közelmúltban több intézkedés is történt a zöldfelületek gyarapítása, fenntartása érdekében (közpark létesítés, fásítások, lakossági pályázat meglévő közpark fejlesztés koncepcióra).

A XV. Kerületi Önkormányzat feladatai:

A zöldterületek felmérése, növénykataszter létrehozása, kataszter térkép és adatbázis készítése

A fenntartás, ill. telepítés során tartsák szem előtt az invazív fajokról szerzett ismereteinket (rövid utalás található az I/5. fejezetben), és **mérlegeljék az irtási feladatokat, ill. vegyék figyelembe a 346/2008. (XII. 30.) Korm. rendeletet** a fás szárú növények védelméről

További közparkok, fásítások, zöldfelületek létrehozási lehetőségének vizsgálata

A kerület védett területeinek komplex, ökológiai felméréssel, akár a szomszédos kerületekkel való együttműködésben. Bár a feladat nagyinak tűnik, egy jól megtervezett felmérés igen széleskörű eredményeket hozhat. Ennek megvalósítása többféleképpen történhet. Megfelelő anyagi háttérrel rendelkező szervezetek erre szakosodott kisebb nagyobb vállalkozásokat bíznak meg, akik az ökológiai felmérést mint projektet határidőre elvégzik. Egy másik, kevésbé költségigényes megoldási lehetőség lenne **oktatási intézmények, esetleg kutató intézetek bevonása.** Egyetemek természettudományi karán tanuló hallgatók sokszor keresnek jól körülhatárolt, aktuális témát szakdolgozat, tudományos diákköri dolgozat készítése céljából. A hazai szakirodalom átnézése során szembesülhetünk azzal, hogy a város

ezen részén található ökológiai folyosó rész felmérése messze nem teljes körű. Egy vagy több elhivatott személy (élvezve az Önkormányzat – nem feltétlenül anyagi jellegű – támogatását) biztos, hogy jelentősen tudná gyarapítani ismereteinket az említett területekről. Ezen dolgozatok az Önkormányzat szakmai anyagaiba beilleszthetők, és kiindulási alapot képezhetnek bármilyen értékelés, vagy további felmérés tervezése során.

Civil szervezetek bevonása az igények felmérése, a tervezés és a megvalósítás módja területén

A téli időszakban síkosság mentesítésre– mivel az utak síkosság mentesítését legtöbbször sóval végzik, ami a növényeknek káros – **környezetbarát anyagok felhasználását kell bevezetni (kőzúzalék, homok)**

9. A biológiai sokféleség megőrzése, természet- és tájvédelem

Általános célok:

- Az ökológiai hálózat fenntartása.
- A Natura 2000 hálózat fenntartása, az élőhelyek és fajok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, illetve helyreállítása.
- Az országos jelentőségű védett természeti területek hálózatának fenntartása, illetve bővítése annak érdekében, hogy hazánk táji és természeti értékei megőrzéséhez a területi védelem feltételei rendelkezésre álljanak.
- A védett természeti területek védettségi szintjének helyreállítása.
- A nemzetközi jelentőségű természeti területek védelme, fenntartása, illetve bővítése.
- Az ex lege védett természeti területek degradációjának megállítása, természeti állapotuk javítása, természeti és kulturális örökségi értékeik integrált megőrzése.

A célok eléréséhez szükséges:

- A tervezett, illetve szükségessé váló helyi védetté nyilvánítási eljárások lefolytatása.

A feladatokat a 8. pontban leírtakkal összhangban kell elvégezni (különös tekintettel a helyi védettségű területekre).

További ágazatok, melyekkel kapcsolatban az NKP nem fogalmaz meg önkormányzati szinten feladatot:

Talajok védelme és fenntartható használata

Vizeink védelme és fenntartható használata

Környezeti kármegelőzés és kárelhárítás

10. Energiatakarékosság és -hatékonyság javítása

Általános célok:

- 2020-ig a megújuló energiaforrások részarányának 14,65%-ra növelése és 10%-os teljes energia-megtakarítás elérése a környezeti szempontok figyelembevételével

A célok eléréséhez szükséges:

- Középületek, közintézmények energiatakarékos működtetése, energiahatékonyságának javítása (fűtési, hűtési és világítási rendszerek modernizálása, tanúsítása, épületszigetelés).
- Helyi megújuló energiaforrások (biomassza, biogáz, földhő, nap- és szélenergia) lehetőség szerinti, decentralizált felhasználása a környezeti szempontok figyelembevételével.

A XV. Kerületi Önkormányzat tájékoztatása alapján közelmúltban számos közintézmény korszerűsítése történt meg (Polgármesteri Hivatal nyílászárók cseréje, Hartyán utcai, Kontyfa utcai iskolák épület hőszigetelése, Árendás, Patyolat, Fő utcai óvodák felújítása).

A XV. Kerületi Önkormányzat feladatai:

A padlás szigetelési pályázat újraindítása, fenntartása, széles körű terjesztése.

Középületek, közintézmények korszerűsítése (homlokzat szigetelés, új nyílászárók), lehetőség szerint megújuló energiaforrások alkalmazása (napkollektor, solarcella)

A lakosság tájékoztatása a magánszemélyek pályázási lehetőségeiről, megújuló energiaforrások használatának támogatása. Mivel az energia hatékonyság egyén szinten jelentős megtakarítást eredményezhet, ezért vélhetően a lakosság egyre nagyobb arányban fog ilyen jellegű fejlesztésekre költeni. Jelenleg (2014 október) élő pályázati lehetőség magánszemélyeknek nyílászárók cseréjére kért, vissza nem térítendő támogatás, de a korábbi években megújuló energia forrásra épülő beruházásra (pl. napkollektoros, használati melegvíz készítésére alkalmas épületgépészeti berendezés telepítése) lehetett állami támogatást kérni. Nyilván ezek a pályázatok hamar kimerülnek, viszont a lakosság időben történő tájékoztatása segíthet.

Infrakamerás, épülettermográfias felmérések támogatása az épületek hővesztésének felmérése céljából (pályázat).

Az intézményi épületek energetikai korszerűsítési programjának elkészítése az Unió irányelvnek megfelelően.

A köz és díszvilágítás optimalizálása mind a világítótestek, mind a megvilágítás idejét tekintve (különösen az ősztől tavaszig terjedő időszakban).

11. Hulladékgazdálkodás

Általános célok:

- Hulladékképződés megelőzése vagy csökkentése.

- Elkülönített gyűjtés fejlesztése és a hasznosítás növelése.
- A nem hasznosítható hulladék szakszerű ártalmatlanítása.

Önkormányzati szinten nem közöl feladatot a NKP, azonban a feladat kézenfekvő. **Ismeretterjesztő, szemléletformáló kiadványok, tanulmányok készítése abból a célból, hogy a lakosság a kevesebb hulladék termelés felé mozduljon el.** Oktatási intézmények bevonása is indokolt: pl. rajz pályázat a témakörben, stb.

A XV. Kerületi Önkormányzat által végzett zöldhulladék gyűjtést és a komposztálás támogatását feltétlenül folytatni kell. Lehetőség szerint kiadványokkal, előadásokkal, tanácsadással kell a komposztálási eljárást népszerűsíteni, az ehhez szükséges eszközök beszerzési helyének, forgalmazóinak bemutatása szintén előre mutató intézkedés.

A Hulladékgyűjtő udvarok működését bemutató kiadványok megjelentetése

Az utcák takarítása, a szeméttárolók és környezetük rendben tartása nem kis feladat, viszont a kulturált környezet alapvető követelménye. Az egyik legszembeötlőbb probléma, és a leggyakrabban ok a lakossági elégedetlenségre a rendezetlen utcakép. Megfigyelhető, hogy a kevésbé tisztántartott területeken az újabb szemét is hamarabb kerül a földre, vagy a tele szeméttároló mellé.

Fel kell mérni, hogy minden területen megfelelő mennyiségű utcai szeméttároló áll-e rendelkezésre. A hiányzó tárolókat pótolni kell.

Utcai cigaretta csikk gyűjtők elhelyezése. Sajnos a dohányzás a buszmegállók, terek, kisboltok közelében (törvényes távolságot betartva) még mindig erősen jellemző a lakosságra.

Fokozott közterület-felügyelettel és a személtelés szankcionálásával vissza kell szorítani az utcai személtelést. Ugyanez igaz az ebtartókra. **Kutyaürülékes zsákok, és speciális, erre a célra alkalmas szeméttárolók kihelyezésével** és szigorú ellenőrzéssel kell visszaszorítani a kutypiszok utcára kerülését.

Szemétygyűjtő tehergépkocsik nem megfelelő műszaki állapotának bejelentése. Amellett, hogy gyakran hangos, korszerűtlen és jelentős koromkibocsátás jellemzi őket, a szemét gyűjtésére rendelkezésre álló térből folyékony állagú, bűzös, összetételét tekintve szélsőségesen heterogén anyag (üvegszilánktól, folyékony háztartási hulladékok, stb.) jut/juthat ki. Ez semmilyen szinten nem elfogadható, amennyiben a lakosság ilyet tapasztal (jellegzetes foltok ott, ahol megáll a gépjármű), azt szükséges bejelenteni.

Fel kell keresni a legnagyobb hulladék kibocsátó üzemeket (ld. 5. melléklet) és nyilatkozatot kérni, hogy **milyen technológiai lépéseket tettek/tesznek annak érdekében, hogy a hulladék mennyiségét csökkentsék.** Ezeket a lakosság felé továbbítani kell.

Az illegális hulladék lerakók felderítése, felszámolása, a frekvenciált területek (odavezető útvonalak) bekamerázása, sűrű ellenőrzése.

12. Az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése, felkészülés az éghajlatváltozás hatásaira

Általános célok:

- Az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése, valamint a természetes nyelő-kapacitások megerősítése révén (A Kiotói Jegyzőkönyv 2013-2020-ig terjedő időszakában az EU tagállamok által közösen vállalt 20%-os kibocsátás-csökkentési vállalás teljesítése az EU belső szabályozásának megfelelően.
- A klímaváltozáshoz való sikeres alkalmazkodás megvalósítása a nemzeti (természeti, humán, társadalmi és gazdasági) erőforrások készleteinek és minőségének megóvása érdekében;
- Az éghajlatváltozással kapcsolatos ismeretek bővítése, a megelőzési és alkalmazkodási intézkedésekkel kapcsolatos tájékozottság növelése.

A célok eléréséhez szükséges:

- Térségi és helyi klímavédelmi stratégiák kidolgozása és megvalósítása, amelyek mind a klímaváltozás mérséklésével, mind az ahhoz való alkalmazkodással kapcsolatos kihívásokra és feladatokra kitérnek.
- A szükséges intézkedések beépítése a fejlesztési és környezetvédelmi tervekbe, programokba, a térségi és helyi szabályozásba.

Viszonylag új szegmens az önkormányzati tennivalók közt, újdonság tartalma inkább csak a szempontrendszerben rejlik. Nyilvánvaló, hogy a közlekedés, az energiahatékonyság, és a megújuló energiaforrások használatával összhangban van az, amit a klímaváltozás mérséklésével regionális (inkább lokális) szinten tenni lehet. Ami jelenleg tudományosan elfogadott tény², hogy általánosságban véve a klímaváltozás leginkább a szélsőséges időjárási események valószínűségének növekedésében is jelentkezhet. Ezek kiküszöbölése (pl. csapadékvíz-elvezetés megoldása nagyobb vízhozamokra méretezve, vagy a zöldfelületek növelése által kezelhetőbb, elviselhetőbb hőségek) a korábbi pontokban említésre kerültek. Ezért ezen ágazatokról készült tanulmányok szintézisével, a vonatkozó szempontrendszer figyelembe vételével a terv elkészíthető. Jelentős a szerepe a tájékoztatásnak és a szemléletformálásnak.

A XV. Önkormányzat feladata:

Térségi és helyi klímavédelmi stratégia kidolgozása és a megvalósítás lehetőségeinek vizsgálata

13. Közlekedés és környezet

² pl. Andersen, H. E., Kronvang, B., Larsen, S. E., Hoffman, C. C., Jensen, T. S., Rasmussen, E. K., 2006. Climate-change impacts on hydrology and nutrients in a Danish lowland river basin. *Sci. Total Environ.* 365, 223–237.

Guo, B., Zhang, J., Gong, H., Cheng, X., 2014. Future climate change impacts on the ecohydrology of Guishui River Basin, China. *Ecohydrol. Hydrobiol.* 14, 55–67.

Steele-Dunne, S., Lynch, P., McGrath, R., Semmler, T., Wang, S., Hanafin, J., Nolan, P., 2008. The impacts of climate change on hydrology in Ireland. *J. Hydrol.* 356, 28–45.

Általános célok:

- A közlekedési-szállítási eredetű környezetterhelés csökkentése (kiemelten a közlekedési eredetű légszennyezőanyagok (nitrogén-oxidok, kisméretű szálló por) kibocsátásának csökkentése).
- A közösségi közlekedés igénybevételi részarányát érintő romlási folyamatok mérséklése, lehetőség szerint megállítása.
- A közlekedési-szállítási igények csökkentése, az egyéni, nem motorizált közlekedési formák elősegítése, fejlesztése.

A célok eléréséhez szükséges:

- A mobilitási igények csökkentése várostervezési, forgalomszervezési és szabályozási eszközök segítségével.
- A közlekedési igényt, személygépjármű forgalmat csökkentő kampány szervezése (autómentes nap).
- A gyalogos és a kerékpáros közlekedés feltételeinek javítása (járda- és kerékpárút-építés, valamint ezek karbantartása, a biztonságos használat feltételeinek javítása).
- Kerékpártárolás, -bérlés, -kölcsonzés feltételeinek megteremtése, fejlesztése.
- A közösségi közlekedés (infrastruktúra, járműpark) fejlesztése.
- A települési úthálózat por-, illetve síkosság mentesítése (környezetbarát anyagok alkalmazásával).
- Az egyéni közlekedési szokások alakítása szemléletformálással, folyamatos tájékoztatással.
- Szabályozási eszközökkel, kedvezményekkel, támogatáspolitikával a járműállomány korszerűsítésének elősegítése.
- A kis fajlagos szennyezőanyag kibocsátású tömegközlekedési járművek számának és arányának növelése.

Az 1. pontban már említett, a XV. Kerületi Önkormányzat Képviselő Testülete ülése által 2014. 06. 25-én elfogadott közlekedésfejlesztési koncepció felülvizsgálata összhangban a NKP vonatkozó célrendszerével előremutató intézkedés lesz. **A 2009–2014-ig terjedő, a Képviselő Testület által elfogadott Környezetvédelmi Program tételes felsorolást tartalmaz a kerület közlekedését érintő problémákról. Ezek egy része az elmúlt időszakban megoldódott, azonban forrás hiány miatt az optimalizálás még nem fejeződhetett be, a fennmaradt megoldandó problémák alább kerültek felsorolásra. A közlekedésfejlesztési koncepció erre is megoldást kell nyújtson.**

A Fővárosi Közgyűlés június 30-án támogatta Budapest új mobilitási tervének, a Balázs Mór-terv egyeztetési változatát. A Balázs Mór-terv Budapest 2014 és 2030 közötti időszakra vonatkozó közlekedésfejlesztési stratégiája, amely a fenntartható városi mobilitás-tervezés szellemében készült.

A XV. Kerületi Önkormányzat feladatai (ld. a légszennyezés és a zajterhelés alatt leírtakat is):

Egyeztetés a Balázs Mór-terv Budapest 2014 és 2030 közötti időszakra vonatkozó közlekedésfejlesztési stratégiájával

Por és síkosság menetesítés környezetbarát anyagokkal

Szemlélet formálás, lakossági szokások megváltoztatása, gépkocsi használat csökkentése

Meg kell vizsgálni a MOL-BUBI kerékpár kölcsönző rendszer bevezetését a kerületben az üzemeltetővel

Közlekedés szabályozás:

Iskolák, óvodák közelében a reggeli csúcsidőben átmeneti forgalom szabályozás, forgalom segítség

Vác-Veresegyházi - Körvasútsori vasúti közlekedés bekapcsolása a kerület tömegközlekedésébe

A 12 t-át meghaladó teherforgalom szigorúan korlátozható, a Késmárk utcai iparterület megközelítése esetében a Rákospalotai határútra és a távlatban kiépülő körvasúti körútra, az Északi Iparterület megközelítése esetében az M3 - asra és a Dunakeszi összekötő útra. Itt szükséges lesz az Újpest irányú, külön szintű átvezetés megépítése a szobi vasútvonal felett. Budapesti Közlekedési Program

Főúthálózati fejlesztési elem a Körvasút sori körút, a Felsőkert utca meghosszabbítása

Harsányi Kálmán u. - Dunakeszi összekötő út (Felsőkert u.) csomópont kiépítése súlykorlátozás bevezetésének vizsgálata

Az M3 metró tervezett káposztásmegyeri végállomásának kialakításáig a 14-es villamos elérhetőségén kell javítani. A villamos viszonylat jelenlegi végállomásának és megállóhelyeinek megközelítését a Töltés utca és a Székely Elek utca vonalában, a vasúton kiépítendő gyalogos átvezetésekkel kell biztosítani.

A lakó területrészekben belül a forgalomcsillapított övezetek kialakítása nemcsak a gépjárműforgalom korlátozását biztosíthatja, hanem ezen övezetek láncolatával öreg Palota irányából Pestújhely felé biztosítani lehet ezeken keresztül a kerékpárosok áramlását.

Sugárirányú a Régi Fóti út menti, gyűrűirányú a Szilas patak menti, a Felsőkert út menti a Bányató bekapcsolásával, a Szentmihályi úti, Újpalota városközpont kapcsolat létesítésével

Az északi és a Késmárk utcai iparterületen tehergépjármű őrzött parkoltatására alkalmas területet kijelölése. Ehhez jó tömegközlekedési kapcsolat kialakítása is szükséges. A teherforgalom korlátozásához, az M0 forgalomba helyezésére, a Harsányi Kálmán utca és a Dunakeszi összekötésére, a Késmárk utca menti iparterület M0 felőli megközelítésének biztosítására van szükség.

A közforgalmú közlekedési kapcsolatok, kerékpáros megközelítés és tárolás, valamint P+R parkoló kialakíthatóságának vizsgálata és kialakítása István-telek, a Rákospalota, a Pestújhely vasúti megálló és a Kertvárosi megállóhelyeknél egyaránt

M0 autóút csomóponti bekötése a Rákospalotai határutnál: Javasolt északi irányban - csomóponti kapcsolat nélkül - a Pólus Center melletti feltáró út meghosszabbítása és összekötése a Felsőkert utca meghosszabbításával.

A Rákos úton a vállalkozások funkciójának szabályozásával és megfelelő parkolósávok kialakításával lehet enyhíteni parkolási helyzetet, a Fővárosi Önkormányzattal való együttműködésben

Mézeskalács tér forgalmi rendjének felülvizsgálata, a teljes tér forgalmi felülvizsgálata, figyelembe véve a Széchenyi út forgalmát is.

Újpalota és a városközpont kerékpárúttal való összekötése a Szentmihályi úti járda egy részének felhasználásával (új településrészek beépítésénél önálló kerékpárút számára hely biztosítása, kijelölése)

A 69 villamos meghosszabbítása a tervezett Palota Kertváros irányában egy megálló hossznyit, új végállomás kialakításával.

A közlekedés további reformját jelentheti egy nagyszabású stratégia, mely **a kerékpáros közlekedés feltételein javítana**. Lehetséges, előremutató fejlesztések:

Önálló kerékpáros infrastruktúra fejlesztési stratégia kialakítása, közzététele,

MINDEN tervezett útfelújításnál megvizsgálni a kerékpáros fejlesztések lehetőségét.

A belváros felé kiemelt kerékpárutak, kerékpárnyomok kialakítása: Drégelyvár út menti kerékpársáv Zugló felé, Kolozsvár utcai kerékpár nyom Zugló felé, Rákos út/Bocskai utcai kerékpárnyom.

A kerületen belüli biztonságos kerékpáros összeköttetések kialakítása: pl. a kerület központja (Önkormányzat, Hubay Jenő tér – Újpalota közötti kerékpáros folyosó).

Nagyobb lakótelepek, iskolák, óvodák közti kerékpáros folyosók kialakítása, Újpalotán belüli kerékpáros kapcsolatok kiépítése.

Pályázat lakóközösségeknek, iskoláknak kerékpártároló kialakításához

Kerékpárút kialakítása az M3 bevezető Körvasútsori felüljáróján.

Szerencs utcai átjárónál kerékpáros átvezetés megoldása

14. A fejlesztések megvalósításához szükséges fedezet lehetséges forrása

Az Önkormányzat saját bevételein kívül pályázati forrásokra kell, hogy támaszkodjon a fejlesztések megvalósítása érdekében. A Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP) keretein belül a hat fejlesztési prioritására több mint 1100 milliárd forint jut. Sok esetben a pályázat megvalósulási helyszíne nem lehet(ett) a Közép-Magyarországi Régióban, mivel a többi régió elmaradottsága nagyobb.

A jelenleg hozzáférhető dokumentáció

(http://palyazat.gov.hu/forum_topic_pate/771?offset=20) nem tartalmaz ilyen szűkítést.

A KEHOP célrendszere az alábbiakban összegezhető:

- klímaváltozás kedvezőtlen hatásainak megelőzése és mérséklése, az alkalmazkodóképesség javítása,
- az erőforrás-felhasználás hatékonyságának fokozása,
- a szennyezések és terhelések megelőzése és mérséklése,
- egészséges és fenntartható környezet biztosítása.

A célrendszer megvalósulását az alábbi prioritási tengelyek mentén tervezi az OP elérni
(készült www.palyazat.info felhasználásával):

1. prioritás: A klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás.

Várható intézkedések:

- klímaváltozáshoz való alkalmazkodás megalapozása, természeti katasztrófák megelőzése

Lehetséges kedvezményezettek:

- központi közigazgatási szervek,
- katasztrófavédelmi igazgatási szervek.

Várható intézkedések:

- felszíni vízkészletek megőrzése, fenntartható térségi víz-szétosztás fejlesztése,
- árvizek kártételei elleni védekezés fejlesztése.

Lehetséges kedvezményezettek:

- vízügyi igazgatási szervek,
- vízgazdálkodási társulatok,
- önkormányzatok.

Várható intézkedések:

- katasztrófakockázat kezelés fejlesztése,

- lakosság és intézmények felkészítése a természeti katasztrófák kezelésére.

Lehetséges kedvezményezettek:

- katasztrófavédelem országos és területi szervei,
- a katasztrófavédelemben dolgozó önkéntes, civil és non-profit szervezetek.

2. prioritás: Települési vízellátás, szennyvíz-elvezetés és -tisztítás, szennyvízkezelés fejlesztése.

Várható intézkedések:

- ivóvízminőség javítása uniós és hazai határértékek teljesítése céljából, a vízi közmű rendszerek hatékonyabb működtetése mellett,
- a szennyvizek okozta környezetterhelések csökkentése, megelőzése a 2000 LE feletti agglomerációkban, összhangban a települési szennyvíz kezeléséről szóló 91/271/EGK irányelvvel a víziközmű rendszerek hatékonyabb működtetése mellett.

Lehetséges kedvezményezettek:

- víziközmű társulatok

3. prioritás: Hulladékgazdálkodással és kármentesítéssel kapcsolatos fejlesztéseket

Várható intézkedések:

- hulladékkezelési létesítmények hálózatának rendszerszerű fejlesztése (beleértve az előkezelés, a hasznosítás és az ártalmatlanítás alrendszerét),
- az elkülönített gyűjtés és szállítási rendszerek fejlesztése.

Lehetséges kedvezményezettek:

- önkormányzatok és társulásaik,
- állami, önkormányzati többségi tulajdonú gazdasági szervezetek.

Várható intézkedések:

- szennyezett területek kármentesítése.

Lehetséges kedvezményezettek:

- állami vagyonkezelésért felelős szervezetek,
- és az általuk megbízott szakcégek.

4. prioritás: Természetvédelmi és élővilág védelmi fejlesztések.

Várható intézkedések:

- védett illetve közösségi jelentőségű természeti értékek és területek természet-védelmi helyzetének és állapotának javítása,
- természetvédelmi kezelés infrastrukturális feltételeinek javítása,
- Natura 2000 hálózat és a közösségi jelentőségű fajok és élőhely-típusok ismertségének és társadalmi elfogadottságának javítása.

Lehetséges kedvezményezettek:

- jogszabályban kijelölt természetvédelmi kezelő.

5. prioritás: Energiahatékonyság növelése, megújuló energiaforrások alkalmazása.

Várható intézkedések:

- a megújuló energiaforrások felhasználásának növelése.

Lehetséges kedvezményezettek:

- társaságok, mint megújuló energiát előállító erő-műveket létesítők,
- villamos energia-termelői engedélyesek, gazdasági társaságok,

Várható intézkedések:

- épületek energiahatékonysági korszerűsítése megújuló energiaforrások alkalmazásának kombinálásával,
- illetve új közel zéró szén-dioxid kibocsátású épületek létesítése.

Lehetséges kedvezményezettek:

- lakosság,
- központi költségvetési szervek,
- nonprofit szektor (kivéve önkormányzat),
- közszolgáltatást végző gazdasági társaságok.

Várható intézkedések:

- távhőrendszerek komplex energetikai felújítása,
- illetve megújuló alapra helyezése.

Lehetséges kedvezményezettek:

- távhőszolgáltatók,
- távhőtermelési célú gazdasági társaságok.

Várható intézkedések:

- közvilágítás korszerűsítése.

Lehetséges kedvezményezettek:

- önkormányzatok.

Várható intézkedések:

- energiamenedzsment rendszerek bevezetése a közfeladat-ellátásban.

Lehetséges kedvezményezettek:

- központi költségvetési szervek.

Várható intézkedések:

- az energiatudatosság növelése komplex szemléletformálási programok megvalósításán keresztül.

Lehetséges kedvezményezettek:

- civil szervezetek,
- önkormányzatok,
- oktatási intézmények,
- központi költségvetési szervek,
- lakosság,
- gazdasági társaságok,
- nonprofit szektor.

Várható intézkedések:

- a villamos energia-rendszer alkalmassá tétele a megújuló, energiahatékonysági és kibocsátás-csökkentési célok végrehajtására.

Lehetséges kedvezményezettek:

- villamos energia-kereskedők,
- az elosztói rendszerüzemeltetők,
- villamos energia-termelői engedélyesek,
- átviteli rendszerirányító telekommunikációs társaságok.

6. prioritás: Az energiahatékonyság növelését és a megújuló energiaforrások használatát ösztönző pénzügyi eszközök

Várható intézkedések:

- a megújuló energiaforrások alkalmazására irányuló beruházások finanszírozáshoz való hozzájárulásának elősegítése,
- az energiahatékonysági fejlesztések finanszírozáshoz való hozzáféréseinek javítása.

Lehetséges kedvezményezettek:

- országos fiókhálózattal rendelkező pénzügyi közvetítők.

Az NKP tartalmazza a finanszírozás egyéb lehetőségeit is, az integráció jegyében. Egyéb operatív programokban is megjelennek a környezetvédelem céljait szolgáló fejlesztések. Többek között a környezettechnológiai innovációhoz, kutatás-fejlesztéshez kapcsolódó beruházásokat, a vállalkozások energiahatékonysági fejlesztéseit a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP) támogatja. Valamennyi konvergencia régió tekintetében a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) foglalja össze a fejlesztéseket, a Közép-Magyarországi régió területén tervezett fejlesztéseknek a Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (VEKOP) ad keretet. A környezeti szemléletformálással és környezeti neveléssel kapcsolatos feladatokat Az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP) tartalmazza.. A Közlekedésfejlesztési Operatív Program (IKOP) a környezetbarát közlekedésfejlesztési célkitűzés megvalósításán keresztül egyaránt támogatja a települési környezetminőség javítását és a klímavédelmi célok megvalósítását is. A fentiek mellett a Vidékfejlesztési Operatív Program, a Halászati Operatív Program, az Európai Területi Együttműködési (ETE) Programok, a megújult LIFE+, a Horizon 2020, valamint az EGT és Norvég finanszírozási Mechanizmus forrásai is hozzájárulnak a környezetvédelmi célok eléréséhez.

Tapasztalatok azt mutatják, hogy a pályázati dokumentáció összeállítása sokszor nagy terhet ró a pályázó intézményre, és hiányos, vagy szakmailag nem alátámasztott pályázatokat adnak le. Sok esetben alapvető kizáró kritériumoknak nem felelnek meg.

Ezt elkerülendő, javasolt egy hiteles, megfelelő referenciákkal bíró pályázatíró céggel való együttműködés, és valós, indokolt, szakmailag jól előkészített tervek benyújtása.

15. A fejlesztések eredményességét mérő rendszer kialakítása

A projektmenedzsment területén több, az adott fejlesztés előkészítését, előrehaladását, megvalósulását nyomon követő mutatórendszer létezik.

Mindezek közül talán a legkézenfekvőbb az indikátorok rendszere. Megkülönböztetünk *output indikátorokat* (kimeneti mutatók), ami lényegében a projekt kézzelfogható eredményét számszerűsíti. Konkrét példa egy megépült útszakasz hossza (m, km), vagy egy létrehozott közpark területe (m², ha). Az indikátorral szemben támasztott követelmény, hogy releváns, specifikus, jól mérhető legyen, bővítés esetén a változás mértékét jól lehessen értékelni. Adott időponthoz köthető, vagyis a projekt előrehaladását, vagy befejezését is mutathatja (ezt azonban rögzíteni kell).

Eredmény indikátorok mutatják a projekt által létrehozott fejlesztés hatását. Adott esetben egy elkerülő út megépítése a másik útszakasz forgalom csökkenésében, válik érezhetővé. Egy közpark kialakításának hasznossága az odalátogatók számában válik valósággá.

Átfogó célokat fogalmaz meg a *hatás indikátor*. Az előző példánál maradva, a csökkent forgalmú út mellett nyilván a légszennyezés és zajterhelés csökkenése folytán egy magasabb környezeti szinten élhetnek tovább az ott lakók.

A hatások ilyen hierarchikus felépítése átláthatóvá tesz egy fejlesztést a nagy ívű elgondolásoktól egészen a beavatkozás kézzelfogható eredményéig.

16. Környezetvédelmi Program tervezése 2015-2020 – Összefoglalás

Budapest XV. Kerületének Önkormányzata az elmúlt években nagy hangsúlyt fektetett a területén végzett környezetvédelmi intézkedésekre. Ennek köszönhetően jelentős elmaradása egyik ágazatban sincs, de a forráshiány valamint a jogi környezet átalakulása és az új Operatív Program kiadása miatt is számos tenni való vár rá a következő tervezési időszakban. A Nemzeti Környezetvédelmi Programmal való összhang biztosítása a hatékony, aktív környezetvédelemre garanciát jelent, az egyes stratégiai területeken történő változások nyomán követése erősen javasolt.

Mellékletek

1. Melléklet. Oktatási és művelődési intézmények

Általános iskolák

Czabán Általános IskolaCím: 1152 Budapest, Széchenyi tér 13.Hartyán Általános IskolaCím: 1157 Budapest, Hartyán köz 2-4.Hubay Jenő Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és Pedagógiai SzakszolgálatCím: 1153 Budapest, Bocskai u. 74-76.

Károly Róbert Általános IskolaCím: 1151 Budapest, Bogács u. 51-53.Kolozsvár utcai Általános IskolaCím: 1155 Budapest, Kolozsvár u. 1.Kontyfa Középiskola, Szakiskola és Általános IskolaCím: 1156 Budapest, Kontyfa u. 5.László Gyula Gimnázium és Általános IskolaCím: 1157 Budapest, Kavicsos köz 4.Magyar-Kínai Két Tanítási Nyelvű Általános IskolaCím: 1157 Budapest, Kavicsos köz 2-4.Neptun Általános IskolaCím: 1158 Budapest, Neptun u. 57.

Pattogós Általános Iskola és Pedagógiai SzakszolgálatCím: 1156 Budapest, Pattogós u. 6-8.Pestújhelyi Általános IskolaCím: 1158 Budapest, Pestújhelyi út 38.Rákospalotai Kossuth Lajos Általános IskolaCím: 1151 Budapest, Kossuth u. 53.Rákospalotai Meixner Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási IntézményCím: 1155 Budapest, Tóth I. u. 100.Szent korona Általános IskolaCím: 1155 Budapest, Szent korona útja 5

Óvodák:

Ákombákom ÓvodaCím: 1155 Budapest, Tóth I. u. 98.

Ákombákom Óvoda (Patyolat Tagóvoda)Cím: 1155 Budapest, Patyolat u. 5-7.Hartyán - Árendás Összevont ÓvodaCím: 1157 Budapest, Hartyán köz 3.Hartyán - Árendás Összevont Óvoda (Árendás Tagóvoda)

Cím: 1157 Budapest, Árendás köz 4.Madárka MagánóvodaCím: 1151 Budapest, Platán u. 4. Micimackó Óvoda

Cím: 1156 Budapest, Kontyfa u. 1.Molnár Viktor óvodaCím: 1158 Budapest, Molnár Viktor u. 94-96.Mosolykert ÓvodaCím: 1157 Budapest, Kavicsos köz 6.Mosolykert Óvoda (Páskom Tagóvoda)

Cím: 1157 Budapest, Páskom park 37.Mozdonyvezető ÓvodaCím: 1155 Budapest, Mozdonyvezető u. 3-5.Napsugár Összevont ÓvodaCím: 1156 Budapest, Nádastó park 2.Napsugár Összevont Óvoda (I. sz. Tagóvoda)

Cím: 1156 Budapest, Nádastó park 1.

Palotai Vadvirág ÓvodaCím: 1154 Budapest, Aulich Lajos u. 46-62.Palotai Vadvirág Óvoda (Mézes tagóvoda)Cím: 1155 Budapest, Wesselényi u. 29.Pestújhelyi Óvoda (Bújócska Tagóvoda)Cím: 1158 Budapest, Őrjárat u. 9.Pestújhelyi Óvoda (Manóvár Óvoda)

Cím: 1158 Budapest, József A. út 59-61.Rákospalotai Hetedhét ÓvodaCím: 1154 Budapest, Klapka Gy. u. 27.Rákospalotai Hetedhét Óvoda (Bocskai Tagóvoda)Cím: 1153 Budapest, Bocskai u. 65.Rákospalotai Kertvárosi Összevont ÓvodaCím: 1151 Budapest, Szövogyár u. 24.

Rákospalotai Kertvárosi Összevont Óvoda (Régi Fóti úti Tagóvoda)Cím: 1152 Budapest, Régi Fóti út 14.

Rákospalotai Kertvárosi Összevont Óvoda (Vácrátót téri Tagóvoda)Cím: 1151 Budapest, Vácrátót tér 4-12.

Középiszkolák:
"Szépmíves" Szakképző IskolaCím: 1154 Budapest, Bocskai u. 70-76.Angol - Magyar képző és Továbbképző Központ Két Tanítási Nyelvű Idegenforgalmi és Nemzetközi Vendéglátó Szakközépiszkola

Cím: 1154 Budapest, Kozák tér 13-16.Bethlen Gábor Közlekedési és Közgazdasági SzakközépiszkolaCím: 1157 Budapest, Árendás köz 8.Budakalász Gimnázium Újpalotai TagintézményeCím: 1156 Budapest, Kontyfa u. 5.Dózsa György Gimnázium és Táncművészeti Szakközépiszkola

Cím: 1151 Budapest, Fő út 70.Innovációs Szakképző, Továbbképző Iskola Központ és GimnáziumCím: 1153 Budapest, Bocskai u. 70.Kontyfa Középiszkola, Szakiskola és Általános Iskola

Cím: 1156 Budapest, Kontyfa u. 5.Kovács Pál GimnáziumCím: 1153. Budapest Radda Barnen u.

20.László Gyula Gimnázium és Általános Iskola
Cím: 1157 Budapest, Kavicsos köz 4.
Szárznád Szakiskola
Cím: 1158 Budapest, Neptun u. 57.

Művelődési házak:

Csokonai Művelődési Ház
Cím: 1153 Budapest, Eötvös u. 64-66.
Pestújhelyi Községi Ház
Cím: 1158 Budapest, Szűcs István utca

45.Újpalotai Szabadidő Központ
Cím: 1157 Budapest, Zsókvár utca 2.
Újpalotai Községi Ház
Cím: 1157 Budapest, Zsókvár u. 15.
Kozák téri Községi Ház
Cím: 1154 Budapest, Gábor Áron u. 58/C.

2. Melléklet. Légszennyezettségi adatok (Budapest XV. kerület, Kőrakás park mérőállomás, forrás: OLM)

dátum	SO2 (ug/m3)	NO2 (ug/m3)	NOx (ug/m3)	CO (ug/m3)	Ózon (ug/m3)	PM10 (ug/m3)	NO (ug/m3)
2013.09.01	6.46	21.35	31.99	395.46	47.68	24.78	7.43
2013.09.02	6.95	14.66	15.99	235.41	50.07	14.16	1.36
2013.09.03	6.97	12.64	13.86	250.28	43.8	11.19	1.28
2013.09.04	7.82	29.03	48.65	357.51	34.46	18.15	13.32
2013.09.05	7.32	35.7	53.73	386.58	35.65	21.6	12.28
2013.09.06	7.1	31.34	40.88	392.55	45.25	21.24	6.72
2013.09.07	7.34	36.3	44.22	444.15	41.02	24.73	5.67
2013.09.08	7.48	27.96	33.2	437.34	48.59	24	3.94
2013.09.09	7.06	43.04	58.06	507.43	17.91	32.14	10.31
2013.09.10	6.67	21.73	35.92	461.02	25.65	37	9.8
2013.09.11	6.15	24.2	27.51	397.1	29.56	20.71	2.67
2013.09.12	6.48	27.88	38.49	399.15	31.55	14.1	7.46
2013.09.13	6.53	15.19	16.56	311.44	45.84	9.83	1.41
2013.09.14	6.41	15.92	16.91	319.87	33.88	13.49	1.15
2013.09.15	6.52	26.03	32.64	399.9	26.92	19.83	4.81
2013.09.16	6.44	34.8	52.53	449.4	23.06	27	12.06
2013.09.17	6.02	17.72	22.81	303.32	36.57	11.54	3.83
2013.09.18	6.63	22.06	26.86	326.02	31.52	9.64	3.65
2013.09.19	6.47	15.78	17.62	292.51	39.99	9.12	1.72
2013.09.20	6.88	17.31	19.13	314.54	41.64	11.42	1.71
2013.09.21	6.5	16.07	17.88	342.1	30.65	12.22	1.71
2013.09.22	6.92	21.3	28.77	365.79	32.08	18.17	5.38
2013.09.23	6.49	18.74	20.44	354.36	33.06	11.34	1.63
2013.09.25	6.34	22.25	34.51	278.52	28.98	17.62	8.57
2013.09.26	6.62	32.45	62.39	412.84	22.29	25.27	20.08
2013.09.27	6.66	27.41	60.18	348.74	17.52	20.27	21.9
2013.09.28	7.28	28.83	63.14	450.58	21.82	24.5	22.93
2013.09.29	6.9	18.08	20.05	302.75	39.45	16.75	1.85
2013.09.30	6.97	13.14	15.3	269.19	44.1	14.54	1.97
2013.10.01	7.25	22.22	26.66	282.5	34.43	15.84	3.42
2013.10.02	7.61	17.15	19.83	232.76	37.33	16.67	2.27
2013.10.03	7.61	21.57	26.17	256.07	39.54	14.01	3.51
2013.10.04	8.44	38.82	78.11	499.33	24.19	26.42	26.15
2013.10.05	11.13	39.67	85.62	701.25	27.26	36.68	30.48
2013.10.06	16.21	41.01	65.45	638.83	27.15	36.12	16.48
2013.10.07	9.95	55.84	104	678.89	18.38	42.47	31.91
2013.10.08	8.74	42.98	82.96	572.38	27.58	40.41	26.6
2013.10.09	12.02	34	59.52	483.88	26.85	47.65	17.12
2013.10.10	7.99	23.02	27.69	315.14	16.49	64.33	3.56
2013.10.11	8.44	16.05	17.91	238.23	31.37	42.68	1.71
2013.10.12	7.33	28.05	46.93	304.47	22.22	42.61	12.83

Budapest XV kerület Környezetvédelmi Program – 2015-2020

2013.10.13	6.43	26.43	39.16	266.02	16.81	26.13	8.83
2013.10.14	7.25	39.06	94.25	426.96	7.13	29.58	36.52
2013.10.15	7.25	32.54	81.27	483.33	12.73	41.74	32.3
2013.10.16	16	22.44	47.01	319.43	18.95	25.42	16.57
2013.10.17	6.87	19.44	22.91	267.48	28.5	13.5	2.74
2013.10.18	6.6	22	27.67	344.66	31.02	12.09	4.2
2013.10.19	7.22	25.85	55.04	382.6	22.93	18.95	19.52
2013.10.20	8.12	31.95	61.13	468.52	17.48	36.47	19.56
2013.10.21	7.76	38.55	93.75	510	13.1	31.64	36.53
2013.10.22	7.39	32.62	92.75	481.24	7.88	41.1	39.75
2013.10.23	6.96	24.36	31.87	271.48	23.99	29.54	5.43
2013.10.24	7.13	40.95	80.2	343.2	14.79	40.43	26.12
2013.10.25	7.49	35.51	92.05	257.5	15.77	47.35	37.44
2013.10.26	7.13	35.1	84.31	241.68	13.25	54.31	32.64
2013.10.27	6.89	28.73	59.02	170.74	13.53	32.52	20.3
2013.10.28	6.82	27.87	39.66		19.79	23.18	8.23
2013.10.29	6.7	24.3	42.12		16.71	28.95	12.2
2013.10.30	6.75	24.07	30.78		22.81	11.5	4.93
2013.10.31	8.54	43.24	142.58		10.85	26.5	65.32
2013.11.01	8.35	30.99	68.27		8.77	47.78	24.87
2013.11.02	8.78	25.04	35.92		16.56	65.3	7.64
2013.11.03	6.88	15.95	19.85		19.14	20.3	3.08
2013.11.04	7.2	25	37.18		20.08	15.9	8.46
2013.11.05	6.93	24.95	39.27		9.02	19.78	9.87
2013.11.06	7.07	24.51	38.1		25.98	9.43	9.35
2013.11.07	7.46	36.55	64.62		16.9	21.86	18.82
2013.11.08	8.22	30.83	76.05		6.55	40.17	30.03
2013.11.11	15.62			591.04	15.51	16.84	
2013.11.12	3.76			484.05	18.79	19.87	
2013.11.13	3.89			567.7	3.43	39.72	
2013.11.14	3.86			466.81	8.4	26.69	
2013.11.15	4.51			622.83	11.46	31.18	
2013.11.16	6.33			1132.12	3.75	57.1	
2013.11.17	5.2			1454.94	2.8	87.81	
2013.11.18	4.3			732.57	5.13	54.17	
2013.11.19	5.43			414.52	13.19	35.92	
2013.11.20	4.92			476.23	7.34	32.13	
2013.11.21	4.15			492.16	3.46	22.52	
2013.11.22	5.21			437.75	7.37	37.01	
2013.11.23	3.95			279.16	11.76	19.97	
2013.11.24	3.69			436.3	6.82	21.7	
2013.11.25	4			318.6	34.56	7.52	
2013.11.26	4.37			573.8	18.18	18.36	
2013.11.27	4.32			855.58	17.45	27.82	
2013.11.28	4.28			963.22	17.63	31.93	
2013.11.29	4.7			575.24	14.32	23.18	

Budapest XV kerület Környezetvédelmi Program – 2015-2020

2013.11.30	6.53	981.57	6.33	42.58
2013.12.01	4.66	1230.39	8.57	50.91
2013.12.02	5.12	696.92	17.28	25.27
2013.12.03	5.63	955.09	11.61	36.42
2013.12.04	5.8	758.9	2.52	59.89
2013.12.05	5.67	244.95	9.72	30.75
2013.12.06	4.64		37.66	13.89
2013.12.07	4.59		47.17	9.51
2013.12.08	5.21	470.5	17.78	15.37
2013.12.09	4.59	355.94	34.78	10.21
2013.12.10	5.44	580.98	18	27.98
2013.12.11	8.43	968.33	3.11	47.23
2013.12.12	5.73	708.44	5.56	38.24
2013.12.13	4.49	366.72	8.08	25
2013.12.14	4.84	437.33	3.17	31.7
2013.12.15	5.3	440.57	3.4	43.6
2013.12.16	4.69	438.4	9.27	47.11
2013.12.17	4.85	240.92	22.88	31.64
2013.12.18	7.02	208.87	24.09	31.94
2013.12.19	8.89	239.44	18.69	48.8
2013.12.20	7.45	316.23	13.13	53.97
2013.12.21	6.2	511.77	5.72	46.76
2013.12.22	5.95	481.97	5.77	49.56
2013.12.23	7.01	554.4	3.52	68
2013.12.24	6.38	530.22	8.9	53.58
2013.12.25	9.62	376.58	20.58	41.63
2013.12.26	6.81	215.78	9.22	39.3
2013.12.27	6.12	336.89	6.93	30.63
2013.12.28	6.21	780.81	2.26	64.6
2013.12.29	5.7	333.15	5.62	45.59
2013.12.30	5.21		6.33	25.77
2013.12.31	5.49	129.74	7.34	42.75
2014.01.01	9.09		15.83	42.22
2014.01.02	8.83		9.44	46.35
2014.01.03	5.17	297.57	2.23	54.47
2014.01.04	5.45	117.25	5.61	74.61
2014.01.05	5.54		5.25	37.03
2014.01.06	5.58		3.27	30.63
2014.01.07	4.6	147.31	2.71	36.41
2014.01.08	4.5		5.9	20.78
2014.01.09	3.82		6.22	18.04
2014.01.10	4.81		13.83	17.76
2014.01.11	5.32		6.03	35.41
2014.01.12	4.58		27.87	17.88
2014.01.13	6.08		4.95	38.12
2014.01.14	8.1		11.95	

Budapest XV kerület Környezetvédelmi Program – 2015-2020

2014.01.15	5.48		513.51	4.68	26.62	
2014.01.16			776.06	3.32	36.54	
2014.01.17	36.19	96.03	665.24	3.92	37.9	39.36
2014.01.18	24.97	58.74	617.84	5.85	39.95	22.38
2014.01.19	20.5	56.29	575.63	2.39	36.12	23.73
2014.01.20	23.22	54.07	629.46	11.32	33.15	20.48
2014.01.21	21.26	39.52	596.86	6.08	23.6	12.3
2014.01.22	21.74	32.78	642.88	4.82	17.42	7.57
2014.01.23	25.28	41.77	707.58	8.93	36.81	11.14
2014.01.24	17.08	19.48	529.5	25.97	25.32	1.99
2014.01.25	20.2	22.84	591.91	27.05	34.57	2.15
2014.01.26	27.43	37.07	734.13	23.49	44.75	6.7
2014.01.27	58.91	125.34	1353	14.45	92.79	43.69
2014.01.28	43.17	58.54	866.06	24.7	68.52	10.42
2014.01.29	29.83	33.59	680.21	36.46	66.48	2.87
2014.01.30	19.31	20.41	554.7	48.96	52.96	1.13
2014.01.31	14.28	14.98	324.1	53.77	27.8	
2014.02.01	13.06	13.72	268.01	52.22	22.19	
2014.02.02	24.26	32	410.78	34.5	31.87	5.45
2014.02.03	48.73	95.36	761.98	22.62	45.3	30.8
2014.02.04	43.81	73.29	647.39	28.86	46.65	19.59
2014.02.05	28.15	40.2	675.07	40.22	42.56	8.31
2014.02.06	34.69	44.72	699.86	15.53	57.31	6.96
2014.02.07	27.66	57.4	791.23	13.07	46.28	25.43
2014.02.08	32.94	80.85	1157.05	3.49	51.86	36.61
2014.02.09	24.16	30.6	548.42	14.34	25.23	
2014.02.10	26.1	30.35	416.68	28.82	10.2	
2014.02.11	35.49	82.92	714.27	7.05	28.29	40.13
2014.02.12	25.28	37.72	561.17	13.1	15.96	
2014.02.13	30.6	36.47	540.02	20.36	23.33	
2014.02.14	31.85	64.96	634.69	19.33	22.73	
2014.02.15	25.8	57.68	666.58	26.65	21.63	
2014.02.16	21.55	24.46	466.63	22.55	24.77	
2014.02.17	33	43.41	548.03	15.49	14.45	
2014.02.18	26.81	58.46	510.23	18.48	33.74	25.92
2014.02.19	24.93	43.87	232.64	9.15	50.16	12.72
2014.02.20	28.95	57.21	206.22	14.14	31.15	18.8
2014.02.21	32.28	78.23	429.68	4.07	43.91	30.33
2014.02.22	25.65	38.66	234.31	8.24	33.42	8.83
2014.02.23	22.78	35.77		16.63	25.01	8.84
2014.02.24	29.08	52.66	443.23	17.67	23.4	15.84
2014.02.25	30.82	54.1	509.56	8.93	38.22	15.54
2014.02.26	21.55	39.46	382.61	24.4	30.93	12.08
2014.02.27	27.97	40.68	396.72	17.6	41.21	8.65
2014.02.28	42.13	89.59	548.63	7.13	34.98	31.32
2014.03.01	25.98	47.29	404.04	23.73	34.29	14.3

Budapest XV kerület Környezetvédelmi Program – 2015-2020

2014.03.02	29.19	51.55	385.34	26.5	32.43	14.96
2014.03.03	22.44	31.55	356.27	16.96	36.24	6.3
2014.03.04	26.98	49.96	275.3	14.71	28.48	15.35
2014.03.05	27.59	42.4	279.11	17.52	19.93	10.02
2014.03.06	20.83	29.93	239.45	20.94	18.77	6.32
2014.03.07	25.08	36.25	299.22	17.63	22.02	7.66
2014.03.08	24.44	33.65	318.42	23.41	24.92	6.39
2014.03.09	21.77	29.43	307.85	27.62	28.02	5.39
2014.03.10	33.04	68.92	354.95	33.1	24.06	23.81
2014.03.11	48.15	106.14	584.37	24.87	29.8	38.19
2014.03.12	46.83	101.83	599.86	24.43	38.64	36.21
2014.03.13	47.38	99.37	576.13	23.19	36.32	34.27
2014.03.14	61.62	140.59	870.95	27.01	56.51	51.86
2014.03.15	34.84	54.28	488.55	32.16	59.44	13.07
2014.03.16	10.17	12.1	122.07	37.6	8.95	1.73
2014.03.17	15.32	18.15	326.59	39	14.33	2.25
2014.03.18	32.85	48.31	347.72	26.65	25.87	10.45
2014.03.19	21.94	30.03	270.01	30.02	20.89	5.68
2014.03.20	27.98	42.88	296.27	37.4	17.48	10.08
2014.03.21	34.14	52.98		31.28	24.36	12.65
2014.03.22	30.23	36.94	255.39	37.19	22.38	4.74
2014.03.23	21.74	27.33	269.34	34.31	24.99	4.05
2014.03.24	20.48	25.02	351.58	21.54	11.4	3.35
2014.03.25	23.1	35.53	397.32	33.36	12.09	8.49
2014.03.26	36.91	69.96	618.53	19.31	24.03	21.9
2014.03.27	23.83	29.31	436.21	32.3	19.69	3.95
2014.03.28	27.43	37.79	373.84	32.6	19.12	7.11
2014.03.29	23.13	29.27	410.25	42.09	31.56	4.36
2014.03.30	30	40.55	497.68	36.24	33.8	7.24
2014.03.31	34.38	68.32	593.87	33.8	36.3	22.85
2014.04.01	30.68	48.3	388.18	42.32	35.45	11.86
2014.04.02	34.92	62.9	647.13	49.45	35.98	19.45
2014.04.03	38.69	69.55	535.25	35.68	44.63	20.5
2014.04.04	37.9	69.53	641.86	22.6	53.44	20.99
2014.04.05	27.46	31.27	603.11	38.24	42.59	2.85
2014.04.06	24.43	28.17	552.05	32.48	38.63	2.83
2014.04.07	25.57	33.14	592.67	34.79	38.71	5.32
2014.04.08	33.74	48.55	640.68	39.17	43.54	10
2014.04.09	12.38	13.22	430.08	67.25	11.38	Nincs adat
2014.04.10	18.56	21.24	503.47	45.72	18.89	2.13
2014.04.11	17.3	21.62	542.83	50.12	11.14	3.17
2014.04.12	25.47	35.09	639.82	34.22	25.23	6.63
2014.04.13	20.39	27.55	632.52	41.12	27.25	4.99
2014.04.14	24.45	42.81	651.07	44.84	27.63	12.3
2014.04.15	14.35	15.94	401.78	60.27	10.17	1.45
2014.04.16	16.96	19.48	277.04	50.16	11.02	2.07

Budapest XV kerület Környezetvédelmi Program – 2015-2020

2014.04.17	19.06	20.77	296.43	54.42	11.4	1.58
2014.04.18	24.88	27.85	341.08	48.93	16.13	2.35
2014.04.19	15.32	16.11	320.84	58.71	21.91	
2014.04.20	14.05	16.36	333.45	46.89	15.09	1.93
2014.04.21	19.53	27.18	452.99	25.37	25.27	5.36
2014.04.22	27.6	48.22	506.99	12.79	30.94	13.84
2014.04.23	21.15	46.86	526.69	20.73	32.22	17.15
2014.04.24	23.84	28.07	471.74	31.01	21.38	3.18
2014.04.25	20.52	27.27	480.7	25.67	19.44	4.79
2014.04.26	19.73	29.1	529.23	21.78	29.77	6.51
2014.04.27	14.61	20.7	488.15	45.9	23.35	4.38
2014.04.28	29.1	44.27	581.03	27.97	31.14	10.3
2014.04.29	24.53	31.05	333.58	34.41	18.14	4.65
2014.04.30	22.59	28.82	343.22	46.43	32.06	4.5
2014.05.01	26.3	30.69	417.55	35	28.13	3.28
2014.05.02	23.4	29.84	406.56	35.95	27.43	4.61
2014.05.03	14.16	15.99	371.96	40.25	22.01	1.62
2014.05.04	13.24	15.03	351.72	38.92	8.46	1.55
2014.05.05	24.62	28.73	382.12	52.25	21.43	3.08
2014.05.06	28.15	42.06	456.63	48.2	28.12	9.41
2014.05.07	21.33	28.14	415.79	54.27	26.96	4.83
2014.05.08	19	21.89	423.63	43.7	14.42	2.31
2014.05.09	28.08	48.15	463.58	27.99	22.53	13.5
2014.05.10	23.65	32.3	306.16	45.09	16.97	6.03
2014.05.11	23.78	28.39	361.6	20.86	21.73	3.41
2014.05.12	14.13	16.03	282.21	57.68	8.05	1.69
2014.05.13	24.59	32.94	365.51	29.59	13.7	5.86
2014.05.14	15.65	17.83	321.02	45.05	7.93	1.65
2014.05.15	16.63	18.25	344.82	49.71	8.6	1.52
2014.05.16	18.04	21.65	395.24	34.14	12.04	2.77
2014.05.17	15.13	19.75	419.37	27.28	15.48	3.4
2014.05.18	15.12	20.05	438.94	31.56	14.05	3.63
2014.05.19	20.63	33.5	451.02	43.13	20.61	8.74
2014.05.20	23.3	33.08	450.55	40.99	23.91	6.76
2014.05.21	27.54	37.38	455.46	40.49	24.28	7.37
2014.05.22	23.19	28.01	425.77	45.84	24.22	3.55
2014.05.23	23.75	29.52	594.83	39.15	33.37	4.13
2014.05.24	20.7	25.77	375.67	40.07	32.35	3.68
2014.05.25	17.97	20.16	356.41	33.9	30.94	1.82
2014.05.26	20.01	23.85	371.76	30.76	25.48	2.88
2014.05.27	18.75	23.39	340.12	38.29	21.43	3.4
2014.05.28	22.16	24.62	343.98	49.37	16.72	1.97
2014.05.29	13.66	15.2	382.05	40.6	10.08	1.4
2014.05.30	19.15	22.57	427.85	16.77	11.67	2.63
2014.05.31	16.87	18.77	412.14	33.32	10.12	1.62
2014.06.01	18.96	23.3	465.76	27.45	19.42	3.26

Budapest XV kerület Környezetvédelmi Program – 2015-2020

2014.06.02	20.95	26.11	443.57	32.56	17.54	3.77
2014.06.03	24.39	28.85	430.78	37.79	16.21	3.31
2014.06.04	28.61	37.47	443.18	40.03	20.61	6.17
2014.06.05	27.57	36.22	457.94	48.34	21.91	6.05
2014.06.06	26.23	30.21	446.65	46.53	23.59	2.98
2014.06.07	25.5	29.06	457.81	51.42	23.35	2.73
2014.06.08	20.55	23.05	422.02	45.28	22.88	2.02
2014.06.09	21.65	25.5	444.5	35.1	27.75	2.92
2014.06.10	22.97	30.5	427.35	41.76	30.27	5.29
2014.06.11	25.37	27.84	512.22	50.06	26.93	2.04
2014.06.12	22.19	23.34	465.2	58.34	28.24	1.08
2014.06.13	25	26.48	425.71	56.08	18.88	1.34
2014.06.14	14.54	14.62	371.14	62.08	14.92	
2014.06.15	11.88	11.98	377.1	54.26	14.27	
2014.06.16	21.52	23.83	426.92	39.93	21.81	1.86
2014.06.17	21.94	22.63	419.55	51.48	19.65	
2014.06.18	28.07	30.35	370.51	43.97	24.16	1.88
2014.06.19	30.18	32.35	398.72	52.81	20.05	1.84
2014.06.20	16.24	16.27	316.3	51.96	17.98	
2014.06.21	11.69	11.4	301.9	53.19	12.57	
2014.06.22	17.57	17.58	368.3	53.76	15.36	
2014.06.23	25.71	27.46	391.41	49.85	24.33	1.53
2014.06.24					31.99	
2014.06.25					25.43	
2014.06.26	14.38	17.37		32.71	15.06	1.96
2014.06.27	25.78	36.03		30.61	19.89	6.7
2014.06.28	22.83	29.32		44.05	17.27	4.25
2014.06.29	17.89	20.36		45.44	28.06	1.62
2014.06.30	11.47	15.33		19.01	15.26	2.52
2014.07.01	13.62	16.13		38.02	13.57	1.64
2014.07.02	22.16	30.55		38.34	22.1	5.49
2014.07.03	16.7	19.86		36.78	18.03	2.07
2014.07.04	21.42	28.99		38.92	20.61	4.95
2014.07.05	18.67	21.81		45.61	47.75	2.06
2014.07.06	18.32	22.03		36.17	31.29	2.43
2014.07.07	23.6	30.56		36.25	38.45	4.55
2014.07.08	22.05	31.18		10.93	43.68	5.97
2014.07.09	14.93	20.06		15.59	15.54	3.35
2014.07.10	14.91	17.3		34.06	9.37	1.56
2014.07.11	20.28	27.03		10.17	18.37	4.41
2014.07.12	11.16	13.4		32.71	13.83	1.46
2014.07.13	13.39	16.76		32.1	19.69	2.2
2014.07.14	13.47	16.65		32.65	18.51	2.08
2014.07.15	16.45	20.11		31.92	23.28	2.39
2014.07.16	16.66	19.25		36.97	21.99	1.7
2014.07.17	17.96	21.25		29.84	27.83	2.16

Budapest XV kerület Környezetvédelmi Program – 2015-2020

2014.07.18	18.82	23.27		24.31	18.64	2.91	
2014.07.19	14.7	17.68		33.81	23.19	1.94	
2014.07.20	16.95	21.57		35.33	22.26	3.03	
2014.07.21	16.48	18.9		44.55	22.4	1.59	
2014.07.22	15.49	19.79		18.49	24.64	2.81	
2014.07.23	12.55	17.63		18.4	16.97	3.32	
2014.07.24	15.71	25.58		23.41	16.7	6.45	
2014.07.25	17.83	25.08		28.45	18.14	4.74	
2014.07.26	15.72	19.54		28.61	26.33	2.5	
2014.07.27	11.26	14.97		17.66	36.39	2.43	
2014.07.28	11.53	15.65		21.28	17.72	2.7	
2014.07.29	12.09	18.78		12.81	40.75	4.37	
2014.07.30	9.23	16.5		15.75	33.22	4.75	
2014.07.31	11.06	15.64		25.53	25.31	2.99	
2014.08.01	15.06	21.52		16.44	24.37	4.22	
2014.08.02	14.44	20.71		23.42	29.37	4.09	
2014.08.03	13.36	18.4		23.92	24.71	3.29	
2014.08.04	18.28	25.6		13.87	25.72	4.78	
2014.08.05	13.52	22.94		19.63	23.85	6.15	
2014.08.06	17.3	21.83		17.78	21.65	2.96	
2014.08.07	18.34	34.16		9.92	29.71	10.33	
2014.08.08	16.84	25.63		20.1	30.79	5.74	
2014.08.09	16.28	27.99		22.14	28.6	7.65	
2014.08.10	17.5	29.43		18.02	44.91	7.79	
2014.08.11	14.61	27.47		21.8	34.29	8.4	
2014.08.12	14.27	16.5		34.55	11.15	1.46	
2014.08.13	19.21	25.78		18.92	28.51	4.29	
2014.08.14	16.98	21.04		18.97	11.87	2.65	
2014.08.15	17.18	26.21		21.86	16.18	5.9	
2014.08.16	10.42	12.28		31.16	12.5	1.21	
2014.08.17	13.06	15.84		31.6	11.96	1.82	
2014.08.18	21.69	37.88		27.09	17.06	10.58	
2014.08.19	20.47	28.64		30.01	21.96	5.34	
2014.08.20	16.67	28.75		8.51	24.23	7.89	
2014.08.21	19.81	30.5		17.96	12.29	6.99	
2014.08.22	20.52	31.67		24.57	17.32	7.29	
2014.08.23	18.15	28.33		16.18	22.43	6.65	
2014.08.24	9.12	10.66		37.22	8.29	1.01	
2014.08.25	20.94	32.89		28.83	14.95	7.81	
2014.08.26	25.37	33.48		19.86	17.65	5.3	
2014.08.27	18.06	29.07		24.72	16.31	7.19	
2014.08.28	23.62	40.19		29.94	16.38	10.82	
2014.08.29	28.93	51.68	516.23	26.92	20.66	14.86	
2014.08.30	25.1	46.69	547.82	30.02	25.18	14.1	
2014.08.31	15.88	21.53	425.02	14.34	20.25	3.69	
darab:	134	293	293	268	360	361	275

3. Melléklet. A 100 legnagyobb szennyezőanyag kibocsátó üzem, vállalat Budapest XV kerületében.

Rangsor	Telephely	Szennyezőanyag	Mennyiség [kg/év]
1	FKF Nonprofit Zrt. HULLADÉKHASZNOSÍTÓ MŰ (1151 Budapest XV. kerület MÉLYFÚRÓ U. 10-12.)	999 - SZÉN-DIOXID	370 514 301
2	Főtáv Zrt. ÚJPALOTAI FŰTŐMŰ (1155 Budapest 15. ker. Késmárk u. 2-4.)	999 - SZÉN-DIOXID	19 989 042
3	Douwe Egberts Hungary Zrt. KÁVÉ- ÉS TEAFELDOLGOZÓ ÜZEM - RÁKOSPALOTA (1151 Budapest XV. kerület HARSÁNYI KÁLMÁN U. 85.)	999 - SZÉN-DIOXID	2 005 936
4	MH BHD MH TD SZÁLLÍTÓ ZÁSZLÓALJ (1152 Budapest 15. ker. SZENTMIHÁLYI ÚT 107.)	999 - SZÉN-DIOXID	1 357 005
5	Dalkia Energia Zrt. SZILAS LAKÓPARK (1152 Budapest XV. kerület SZENTMIHÁLYI ÚT 131.)	999 - SZÉN-DIOXID	1 191 884
6	Gondrand Nemzetközi Szállítványozó Kft. GONDRAND RAKTÁR (1158 Budapest XV. kerület RÁKOSPALOTAI HATÁRÚT 2.)	999 - SZÉN-DIOXID	556 011
7	Alfa-Piac Kereskedelmi És Ingatlanforgalmazó Korlátolt Felelősségű Társaság IRODAHÁZ, RAKTÁR (1158 Budapest XV. kerület KÉSMÁRK U. 16.)	999 - SZÉN-DIOXID	468 224
8	Siemens Zrt. IRODAHÁZ ÉS MŰHELY (1158 Budapest 15. ker. Késmárk u. 24-28.)	999 - SZÉN-DIOXID	277 595
9	FKF Nonprofit Zrt. HULLADÉKHASZNOSÍTÓ MŰ (1151 Budapest XV. kerület MÉLYFÚRÓ U. 10-12.)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	259 244
10	OMSZI Nonprofit Kft. KINAI ÁLTALÁNOS ISKOLA (1157 Budapest XV. kerület KAVICSOS KÖZ 2-4.)	999 - SZÉN-DIOXID	204 582
11	Alfa-Piac Kereskedelmi És Ingatlanforgalmazó Korlátolt Felelősségű Társaság IRODAHÁZ, RAKTÁR (1158 Budapest XV. kerület KÉSMÁRK U. 18.)	999 - SZÉN-DIOXID	200 669
12	Chp-Erőmű Kft. ÚJPALOTAI GÁZMOTOROS ERŐMŰ (1158 Budapest 15. ker. Késmárk u. 2-4.)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	167 818
13	FGSZ Zrt. RÁKOSPALOTA GÁZÁTADÓ ÁLLOMÁS (1151 Budapest XV. kerület KÜLTERÜLET)	999 - SZÉN-DIOXID	152 262
14	Jnt Security Kft. IRODA (1152 Budapest XV. kerület TELEK U. 5.)	999 - SZÉN-DIOXID	144 765
15	V-Ber Kft. MOGYORÓD ÚTJAI TELEP (1151 Budapest XV. kerület MOGYORÓD ÚTJA 42.)	999 - SZÉN-DIOXID	116 556
16	Keskeny és Társai 2001 Kft. IRODAHÁZ ÉS NYOMDAÉPÜLET (1158 Budapest XV. kerület RÁKOSPALOTAI HATÁRÚT 6.)	999 - SZÉN-DIOXID	110 721
17	Praktiker Magyarország Kft. 321-ES PRAKTIKER ÁRUHÁZ (1152 Budapest XV. kerület FÓTI ÚTI LEÁGAZÁS)	999 - SZÉN-DIOXID	93 300
18	Chp-Erőmű Kft. ÚJPALOTAI GÁZMOTOROS ERŐMŰ (1158 Budapest 15. ker. Késmárk u. 2-4.)	2 - Szén-monoxid	83 106
19	Gablini Vagyongazdálkodási Zrt. AUTOSZALON ÉS SZERVÍZ M3 (KAZÁNHÁZ) (1151 Budapest 15. ker.	999 - SZÉN-DIOXID	82 291

	Városkapu u. 1.)		
20	Raiffeisen Bank Zrt. IRODAHÁZ ÉS MÉLYGARÁZS (1158 Budapest 15. ker. KÉSMÁRK U. 11-13.)	999 - SZÉN-DIOXID	79 540
21	M3 Logisztikai Kft. TELEPHELY (1151 Budapest 15. ker. Visonta u. 1.)	999 - SZÉN-DIOXID	60 984
22	FKF Nonprofit Zrt. HULLADÉKHASZNOSÍTÓ MŰ (1151 Budapest XV. kerület MÉLYFÚRÓ U. 10-12.)	1 - Kén-oxidok (SO ₂ és SO ₃) mint SO ₂	50 975
23	Metro Kereskedelmi Kft. KELET PESTI ÖNKISZOLGÁLÓ NAGYKERESKEDELMI ÁRUHÁZA (METRO KERESKEDELEMI KFT.) (1155 Budapest 15. ker. Városkapu 9)	999 - SZÉN-DIOXID	46 605
24	FKF Nonprofit Zrt. HULLADÉKHASZNOSÍTÓ MŰ (1151 Budapest XV. kerület MÉLYFÚRÓ U. 10-12.)	2 - Szén-monoxid 3 - Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	30 267
25	Főtáv Zrt. ÚJPALOTAI FÜTŐMŰ (1155 Budapest 15. ker. Késmárk u. 2-4.)		21 452
26	Geofizikai Szolgáltató Kft KÖZPONTI TELEPHELY (1151 Budapest XV. kerület SZÁNTÓFÖLD U. 7-9.)	999 - SZÉN-DIOXID	9 032
27	Mélyépítő Labor Kft. TELEPHELY (1151 Budapest 15. ker. Visonta út 1.)	999 - SZÉN-DIOXID	6 882
28	Budapesti Kárpitos Kft. KÁRPITOS BÚTOR GYÁRTÓ ÜZEM (1152 Budapest XV. kerület TELEK U. 7-9.)	999 - SZÉN-DIOXID 16 - Sósav és egyéb szervesetlen gáznemű klór vegyületek, kivéve klór és cián-klorid HCl-ként	6 248
29	FKF Nonprofit Zrt. HULLADÉKHASZNOSÍTÓ MŰ (1151 Budapest XV. kerület MÉLYFÚRÓ U. 10-12.)		6 036
30	Holcim Magyarország Kft. RÁKOSPALOTAI BETONÜZEM (1151 Budapest 15. ker. Károlyi Sándor u.)	999 - SZÉN-DIOXID	3 053
31	Douwe Egberts Hungary Zrt. KÁVÉ- ÉS TEAFELDOLGOZÓ ÜZEM - RÁKOSPALOTA (1151 Budapest XV. kerület HARSÁNYI KÁLMÁN U. 85.)	2 - Szén-monoxid	2 668
32	Douwe Egberts Hungary Zrt. KÁVÉ- ÉS TEAFELDOLGOZÓ ÜZEM - RÁKOSPALOTA (1151 Budapest XV. kerület HARSÁNYI KÁLMÁN U. 85.)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	1 921
33	Betonpartner Magyarország Kft. TRANSPORTBETON KEVERŐTELEP (1151 Budapest 15. ker. Károlyi Sándor út 154/B)	999 - SZÉN-DIOXID	1 690
34	Douwe Egberts Hungary Zrt. KÁVÉ- ÉS TEAFELDOLGOZÓ ÜZEM - RÁKOSPALOTA (1151 Budapest XV. kerület HARSÁNYI KÁLMÁN U. 85.)	7 - Szilárd anyag	1 116
35	Hoya Lens Hungary Zrt. SZEMÜVEGLENCSE ÜZEM (1152 Budapest 15. ker. Telek u. 3.)	312 - Aceton	1 086
36	Palota Automobil Kft. GÉPJÁRMŰ SZALON ÉS SZERVIZ (1154 Budapest XV. kerület Szentmihályi út 142.)	999 - SZÉN-DIOXID	912
37	Gondrand Nemzetközi Szállítványozó Kft. GONDRAND RAKTÁR (1158 Budapest XV. kerület RÁKOSPALOTAI HATÁRÚT 2.)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	755
38	MH BHD MH TD SZÁLLÍTÓ ZÁSZNÁLJ (1152 Budapest 15. ker. SZENTMIHÁLYI ÚT 107.)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	726

39	Dalkia Energia Zrt. SZILAS LAKÓPARK (1152 Budapest XV. kerület SZENTMIHÁLYI ÚT 131.)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	647
40	Siemens Zrt. IRODAHÁZ ÉS MŰHELY (1158 Budapest 15. ker. Késmárk u. 24-28.)	7 - Szilárd anyag	325
41	FGSZ Zrt. RÁKOSPALOTA GÁZÁTADÓ ÁLLOMÁS (1151 Budapest XV. kerület KÜLTERÜLET)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	269
42	Jármű Zrt. JÁRMŰ GYÁRTÓ ÜZEM (1153 Budapest XV. kerület FŐ ÚT 63.)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	255
43	MH BHD MH TD SZÁLLÍTÓ ZÁSZLÓALJ (1152 Budapest 15. ker. SZENTMIHÁLYI ÚT 107.)	2 - Szén-monoxid	233
44	Gondrand Nemzetközi Szállítványozó Kft. GONDRAND RAKTÁR (1158 Budapest XV. kerület RÁKOSPALOTAI HATÁRÚT 2.)	2 - Szén-monoxid	230
45	Bubiv Palota Bútorgyár Kft. PALOTA BÚTORGYÁR (1152 Budapest 15. ker. KÜLSŐ FÓTI ÚT 14. (VOLT: RÉGI FÓTI ÚT 2/1.))	151 - Toluol	214
46	Jármű Zrt. JÁRMŰ GYÁRTÓ ÜZEM (1153 Budapest XV. kerület FŐ ÚT 63.)	7 - Szilárd anyag	213
47	Főtáv Zrt. ÚJPALOTAI FŰTŐMŰ (1155 Budapest 15. ker. Késmárk u. 2-4.)	2 - Szén-monoxid	199
48	Alfa-Piac Kereskedelmi És Ingatlanforgalmazó Korlátolt Felelősségű Társaság IRODAHÁZ, RAKTÁR (1158 Budapest XV. kerület KÉSMÁRK U. 16.)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	179
49	FGSZ Zrt. RÁKOSPALOTA GÁZÁTADÓ ÁLLOMÁS (1151 Budapest XV. kerület KÜLTERÜLET)	2 - Szén-monoxid	160
50	FKF Nonprofit Zrt. HULLADÉKHASZNOSÍTÓ MŰ (1151 Budapest XV. kerület MÉLYFÚRÓ U. 10-12.)	980 - Összes szerves anyag C-ként (TOC) (SPECIFIKUS)	131
51	FKF Nonprofit Zrt. HULLADÉKHASZNOSÍTÓ MŰ (1151 Budapest XV. kerület MÉLYFÚRÓ U. 10-12.)	584 - Fluor gőz vagy -gáznemű szervesetlen vegyületei (HF- ként)	118
52	Hoya Lens Hungary Zrt. SZEMŰVEGLENCSE ÜZEM (1152 Budapest 15. ker. Telek u. 3.)	302 - Propil-alkolok	109
53	Alfa-Piac Kereskedelmi És Ingatlanforgalmazó Korlátolt Felelősségű Társaság IRODAHÁZ, RAKTÁR (1158 Budapest XV. kerület KÉSMÁRK U. 16.)	2 - Szén-monoxid	108
54	Jármű Zrt. JÁRMŰ GYÁRTÓ ÜZEM (1153 Budapest XV. kerület FŐ ÚT 63.)	2 - Szén-monoxid	102
55	Siemens Zrt. IRODAHÁZ ÉS MŰHELY (1158 Budapest 15. ker. Késmárk u. 24-28.)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	86
56	OMSZI Nonprofit Kft. KINAI ÁLTALÁNOS ISKOLA (1157 Budapest XV. kerület KAVICSOS KÖZ 2-4.)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	83
57	Jnt Security Kft. IRODA (1152 Budapest XV. kerület TELEK U. 5.)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	82
58	Alfa-Piac Kereskedelmi És Ingatlanforgalmazó Korlátolt Felelősségű Társaság IRODAHÁZ, RAKTÁR (1158 Budapest XV. kerület KÉSMÁRK U. 18.)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	78
59	Jnt Security Kft. IRODA (1152 Budapest XV. kerület TELEK U. 5.)	2 - Szén-monoxid	74
60	Dalkia Energia Zrt. SZILAS LAKÓPARK (1152 Budapest XV. kerület	2 - Szén-monoxid	73

	SZENTMIHÁLYI ÚT 131.)		
	OMSZI Nonprofit Kft. KINAI		
61	ÁLTALÁNOS ISKOLA (1157 Budapest XV. kerület KAVICSOS KÖZ 2-4.)	2 - Szén-monoxid	69
	Bubiv Palota Bútorgyár Kft. PALOTA		
	BÚTORGYÁR (1152 Budapest 15. ker. KÜLSŐ FÓTI ÚT 14. (VOLT: RÉGI FÓTI ÚT 2/1.))	313 - Metil-etil-keton / 2-butanon /	66
62			
	Siemens Zrt. IRODAHÁZ ÉS MŰHELY		
63	(1158 Budapest 15. ker. Késmárk u. 24-28.)	2 - Szén-monoxid	63
	Gablini Vagyonkezelő Zrt.		
	AUTOSZALON ÉS SZERVÍZ M3 (KAZÁNHÁZ) (1151 Budapest 15. ker. Városcapu u. 1.)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	62
64		3 - Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	
65	M3 Logisztikai Kft. TELEPHELY (1151 Budapest 15. ker. Visonta u. 1.)		52
	Bubiv Palota Bútorgyár Kft. PALOTA		
	BÚTORGYÁR (1152 Budapest 15. ker. KÜLSŐ FÓTI ÚT 14. (VOLT: RÉGI FÓTI ÚT 2/1.))	323 - Butil-acetát / ecetsav-butil-észter /	45
66			
	Alfa-Piac Kereskedelmi És Ingatlanforgalmazó Korlátolt Felelősségű Társaság IRODAHÁZ, RAKTÁR (1158 Budapest XV. kerület KÉSMÁRK U. 18.)	2 - Szén-monoxid	44
67			
	Bubiv Palota Bútorgyár Kft. PALOTA		
	BÚTORGYÁR (1152 Budapest 15. ker. KÜLSŐ FÓTI ÚT 14. (VOLT: RÉGI FÓTI ÚT 2/1.))	321 - Etil-acetát / ecetészter; ecetsav-etil-észter /	39
68			
	Raiffeisen Bank Zrt. IRODAHÁZ ÉS		
	MÉLYGARÁZS (1158 Budapest 15. ker. KÉSMÁRK U. 11-13.)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	39
69			
	HNH Kft TELEPHELY (1152 Budapest 15. ker. APORHÁZA U 61)	302 - Propil-alkolok	39
70			
	FKF Nonprofit Zrt.		
	HULLADÉKHASZNOSÍTÓ MŰ (1151 Budapest XV. kerület MÉLYFÚRÓ U. 10-12.)	7 - Szilárd anyag	38
71			
	V-Ber Kft. MOGYORÓD ÚTJAI TELEP		
	(1151 Budapest XV. kerület MOGYORÓD ÚTJA 42.)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	36
72			
	HNH Kft TELEPHELY (1152 Budapest 15. ker. APORHÁZA U 61)	323 - Butil-acetát / ecetsav-butil-észter /	34
73			
	Bakos Bt BAKOS BT. (1154 Budapest XV. kerület BERCSÉNYI U. 26/A)	151 - Toluol	32
74			
	Keskeny és Társai 2001 Kft. IRODAHÁZ		
	ÉS NYOMDAÉPÜLET (1158 Budapest XV. kerület RÁKOSPALOTAI HATÁRÚT 6.)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	32
75			
	Keskeny és Társai 2001 Kft. IRODAHÁZ		
	ÉS NYOMDAÉPÜLET (1158 Budapest XV. kerület RÁKOSPALOTAI HATÁRÚT 6.)	2 - Szén-monoxid	31
76			
	Praktiker Magyarország Kft. 321-ES		
	PRAKTIKER ÁRUHÁZ (1152 Budapest XV. kerület FÓTI ÚTI LEÁGAZÁS)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	31
77			
	Bubiv Palota Bútorgyár Kft. PALOTA		
	BÚTORGYÁR (1152 Budapest 15. ker. KÜLSŐ FÓTI ÚT 14. (VOLT: RÉGI FÓTI ÚT 2/1.))	307 - Izo-propil-alkohol	31
78			
	Jármű Zrt. JÁRMŰ GYÁRTÓ ÜZEM		
	(1153 Budapest XV. kerület FŐ ÚT 63.)	323 - Butil-acetát / ecetsav-butil-észter /	30
79			
	Metro Kereskedelmi Kft. KELET PESTI		
	ÖNKISZOLGÁLÓ		
	NAGYKERESKEDELMI ÁRUHÁZA		
	(METRO KERESKEDELEMI KFT.) (1155 Budapest 15. ker. Városcapu 9)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	29
80			
	Bubiv Palota Bútorgyár Kft. PALOTA		
	BÚTORGYÁR (1152 Budapest 15. ker.	152 - Xilolok	28
81			

	KÜLSŐ FÓTI ÚT 14. (VOLT: RÉGI FÓTI ÚT 2/1.))		
82	Hoya Lens Hungary Zrt. SZEMÜVEGLENCSE ÜZEM (1152 Budapest 15. ker. Telek u. 3.)	715 - Nátrium-hidroxid	27
83	Jármű Zrt. JÁRMŰ GYÁRTÓ ÜZEM (1153 Budapest XV. kerület FŐ ÚT 63.)	152 - Xilolok	26
84	V-Ber Kft. MOGYORÓD ÚTJAI TELEP (1151 Budapest XV. kerület MOGYORÓD ÚTJA 42.)	2 - Szén-monoxid	23
85	Budapesti Rendőr-főkapitányság XV. KER. RENDŐRKAPITÁNYSÁG (1152 Budapest XV. kerület SZÉCHENYI TÉR 1.)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	21
86	HNH Kft TELEPHELY (1152 Budapest 15. ker. APORHÁZA U 61)	152 - Xilolok	21
87	M3 Logisztikai Kft. TELEPHELY (1151 Budapest 15. ker. Visonta u. 1.)	2 - Szén-monoxid	21
88	HNH Kft TELEPHELY (1152 Budapest 15. ker. APORHÁZA U 61)	157 - Etil-benzol	20
89	Gablini Vagyongazdálkodó Zrt. AUTOSZALON ÉS SZERVÍZ M3 (KAZÁNHÁZ) (1151 Budapest 15. ker. Városkapu u. 1.)	2 - Szén-monoxid	19
90	Bubiv Palota Bútorgyár Kft. PALOTA BÚTORGYÁR (1152 Budapest 15. ker. KÜLSŐ FÓTI ÚT 14. (VOLT: RÉGI FÓTI ÚT 2/1.))	312 - Aceton	16
91	Palota Környezetvédelmi Kft. KAZÁNHÁZ ÉS HULLADÉKFOGADÓ TELEPHELY (1152 Budapest XV. kerület RÉGI FÓTI ÚT 2/1.)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	15
92	Budapesti Rendőr-főkapitányság XV. KER. RENDŐRKAPITÁNYSÁG (1152 Budapest XV. kerület SZÉCHENYI TÉR 1.)	2 - Szén-monoxid	15
93	Betonpartner Magyarország Kft. TRANSPORTBETON KEVERŐTELEP (1151 Budapest 15. ker. Károlyi Sándor út 154/B)	3 - Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	14
94	Hoya Lens Hungary Zrt. SZEMÜVEGLENCSE ÜZEM (1152 Budapest 15. ker. Telek u. 3.)	308 - Butil-alkohol (primer-butanol) / butanol-1 / 736 - Propilén-glikol-monometil-éter / metil-proxitol; 1-metoxi-2-propanol /	14
95	Hoya Lens Hungary Zrt. SZEMÜVEGLENCSE ÜZEM (1152 Budapest 15. ker. Telek u. 3.)	331 - Butil-glikol-acetát	13
96	Bakos Bt BAKOS BT. (1154 Budapest XV. kerület BERCSÉNYI U. 26/A)	326 - Izo-butyl-acetát	13
97	Bubiv Palota Bútorgyár Kft. PALOTA BÚTORGYÁR (1152 Budapest 15. ker. KÜLSŐ FÓTI ÚT 14. (VOLT: RÉGI FÓTI ÚT 2/1.))	323 - Butyl-acetát / ecetsav-butyl-észter /	12
98	Bakos Bt BAKOS BT. (1154 Budapest XV. kerület BERCSÉNYI U. 26/A)	326 - Izo-butyl-acetát	12
99	Bakos Bt BAKOS BT. (1154 Budapest XV. kerület BERCSÉNYI U. 26/A)	152 - Xilolok	12
100	Bakos Bt BAKOS BT. (1154 Budapest XV. kerület BERCSÉNYI U. 26/A)		

4. Melléklet. Jelentősebb légszennyező cégek, üzemek Budapest XV. kerületében

"Extruform-Karsai" ZRT.	MŰANYAGFELDOLGOZÓ ÜZEM	1152 Budapest XV. kerület TELEK U. 1.
Á&H Hattyú Kft.	HATTYÚ VEGYTI SZTÍTÓ ÜZEM	1151 Budapest 15. ker. SZÁNTÓFÖLD U. 1.
Alfa-Piac Kereskedelmi És Ingatlanforgalmazó Korlátolt Felelősségű Társaság	IRODAHÁZ, RAKTÁR	1158 Budapest XV. kerület KÉSMÁRK U. 16.
Alfa-Piac Kereskedelmi És Ingatlanforgalmazó Korlátolt Felelősségű Társaság	IRODAHÁZ, RAKTÁR	1158 Budapest XV. kerület KÉSMÁRK U. 18.
Antal Team Bt.	AUTÓSZERVIZ	1153 Budapest XV. kerület PÁZMÁNY P. U. 79.
Bakos Bt	BAKOS BT.	1154 Budapest XV. kerület BERCSÉNYI U. 26/A
Berma Profil Kft	AUTÓSZALON-SZERVIZ	1154 Budapest XV. kerület WESSELÉNYI U. 11.
Betonpartner Magyarország Kft.	TRANSPORTBETON KEVERŐTELEP	1151 Budapest 15. ker. Károlyi Sándor út 154/B
Bubiv Palota Bútorgyár Kft.	PALOTA BÚTORGYÁR	1152 Budapest 15. ker. KÜLSŐ FÓTI ÚT 14. (VOLT: RÉGI FÓTI ÚT 2/1.)
Budapest Főváros Xv. Kerület Önkormányzat Egészségügyi Intézménye	EGÉSZSÉGÜGYI INTÉZMÉNY	1152 Budapest XV. kerület RÁKOS ÚT 77/A
Budapesti Kárpitos Kft.	KÁRPITOS BÚTORGYÁRTÓ ÜZEM	1152 Budapest XV. kerület TELEK U. 7-9.
Budapesti Rendőr-főkapitányság	XV. KER. RENDŐRKAPITÁNYSÁG	1152 Budapest XV. kerület SZÉCHENYI TÉR 1.
CECZ Trade Center Zrt.	BUDAPEST CHINA MART NAGYKERESKEDELMI KÖZPONT	1152 Budapest XV. kerület SZENTMIHÁLYI ÚT 171.
Cermet Kerámia-Fémmezmunkáló Kft	ÉS IRODÁK, MŰHELYEK	1158 Budapest XV. kerület KÉSMÁRK U. 14.
Chp-Erőmű Kft.	ÚJPALOTAI GÁZMOTOROS ERŐMŰ	1158 Budapest 15. ker. Késmárk u. 2-4.
Colortex Kft.	TELEPHELY	1151 Budapest 15. ker. Szövőgyár U. 11-21
Csemege-Match Zrt.	TELEPHELY	1155 Budapest 15. ker. Bogánacs u. 6-8.
Dalkia Energia Zrt.	SZILAS LAKÓPARK	1152 Budapest XV. kerület SZENTMIHÁLYI ÚT 131.
Domus Zrt.	DOMUS RAKTÁR	1151 Budapest XV. kerület SZÉKELY ELEK U. 9-11.
Douwe Egberts Hungary Zrt.	KÁVÉ-ÉS TEAFELDOLGOZÓ ÜZEM - RÁKOSPALOTA	1151 Budapest XV. kerület HARSÁNYI KÁLMÁN U. 85.
Dunakenyér Zrt.	PÉKSÉG, METRÓ ÁRUHÁZ	1152 Budapest XV. kerület M3 AUTÓPÁLYA 12. KM
Eltis 2006 Kft	RÁKOSPALOTAI BIODIZEL GYÁR	1151 Budapest 15. ker. HORVÁTH MIHÁLY U. 2.
Európa Ingatlanbefektetési Alap	IRODÁK, RAKTÁRAK	1158 Budapest XV. kerület KÉSMÁRK U. 14/B.
Fci Furukawa Kompozit Szigetelő Kft.	FCI FURUKAWA KFT	1158 Budapest XV. kerület KÉSMÁRK U. 24-28
FGSZ Zrt.	RÁKOSPALOTA GÁZÁTADÓ ÁLLOMÁS	1151 Budapest XV. kerület KÜLTERÜLET
FKF Nonprofit Zrt.	HULLADÉKHASZNOSÍTÓ MŰ	1151 Budapest XV. kerület MÉLYFÚRÓ U. 10-12.
FKF Nonprofit Zrt.	Bérelt célgép tároló	1151 Budapest 15. ker. Károlyi Sándor u. 119-121

Budapest XV kerület Környezetvédelmi Program – 2015-2020

Főtáv Zrt.	ÚJPALOTAI FÜTŐMŰ	1155 Budapest 15. ker. Késmárk u. 2-4.
Főtaxi Zrt.	GÉPKOCSIJAVÍTÓ MŰHELY	1151 Budapest XV. kerület MOGYORÓD ÚTJA 42.
FTSZV KFT	FTSZV KFT RÁKOSPALOTAI ÜZEM	1151 Budapest 15. ker. KÁROLYI SÁNDOR ÚT 160.
G-P Color Kft.	TELEPHELY	1151 Budapest 15. ker. MOGYORÓD ÚTJA 42
Gablini Vagyonkezelő Zrt.	AUTOSZALON ÉS SZERVÍZ M3 (KAZÁNHÁZ)	1151 Budapest 15. ker. Városkapu u. 1.
Gablini-Szerviz Kft.	AUTÓSZALON ÉS SZERVIZ, M3	1151 Budapest 15. ker. Városkapu u. 1.
Geofizikai Szolgáltató Kft	KÖZPONTI TELEPHELY	1151 Budapest XV. kerület SZÁNTÓFÖLD U. 7-9.
Gondrand Nemzetközi Szállítmányozó Kft.	GONDRAND RAKTÁR	1158 Budapest XV. kerület RÁKOSPALOTAI HATÁRÚT 2.
HNH Kft	TELEPHELY	1152 Budapest 15. ker. APORHÁZA U 61
Holcim Magyarország Kft.	RÁKOSPALOTAI BETONÜZEM	1151 Budapest 15. ker. Károlyi Sándor u.
Hoya Lens Hungary Zrt.	SZEMŰVEGLENCSE ÜZEM	1152 Budapest 15. ker. Telek u. 3.
Jármű Zrt.	JÁRMŰ GYÁRTÓ ÜZEM	1153 Budapest XV. kerület FŐ ÚT 63.
Jnt Security Kft.	IRODA	1152 Budapest XV. kerület TELEK U. 5.
Keskeny és Társai 2001 Kft.	IRODAHÁZ ÉS NYOMDAÉPÜLET	1158 Budapest XV. kerület RÁKOSPALOTAI HATÁRÚT 6.
Keskeny és Társai 2001 Kft.	NYOMDAÉPÜLET	1158 Budapest 15. ker. Rákospalotai határút 6.
Korona Közraktár Zrt.	INGATLAN	1151 Budapest 15. ker. Károlyi Sándor U. 158.
Környezettechnológia Kft.	TELEPHELY	1151 Budapest 15. ker. Szántófield u. 4/a.
Legény Bt	GÉPJÁRMŰSZERVIZ	1154 Budapest XV. kerület GÁBOR ÁRON U. 60.
M3 Logisztikai Kft.	M3 TELEPHELY	1151 Budapest 15. ker. Székely Elek u. 11
M3 Logisztikai Kft.	TELEPHELY	1151 Budapest 15. ker. Visonta u. 1.
Maépteszt Kft.	MINŐSÉGVIZSGÁLÓ LABORATÓRIUM	1151 Budapest XV. kerület MOGYORÓD ÚTJA 42.
Magyar Posta Zrt.	RÁKOSPALOTA 1.POSTA	1151 Budapest 15. ker. Fő út 68.
Maja Szolgáltató És Kereskedelmi Kft	MAJA AUTÓMOSÓ	1157 Budapest XV. kerület ERDŐKERÜLŐ U. 49.
Manhattan Ingatlanha Development	ÉLELMISZER ÁRUHÁZ	1158 Budapest XV. kerület KÉSMÁRK U. 12.
Medimpex Gyógyszer Zrt.	MEDIMPEX RAKTÁRBÁZIS	1151 Budapest XV. kerület KÁROLYI SÁNDOR U. 121.
Mélyépítő Labor Kft.	TELEPHELY	1151 Budapest 15. ker. Visonta út 1.
Metal-Union Kft.	FELÜLETKEZELŐ ÜZEM	1154 Budapest XV. kerület BEZERÉDI PÁL U. 82-84.
Metro Kereskedelmi Kft.	KELET PESTI ÖNKISZOLGÁLÓ NAGYKERESKEDELMI ÁRUHÁZA (METRO KERESKEDELEMI KFT.)	1155 Budapest 15. ker. Városkapu 9
Middle-Europe Kft.	MIDDLE-EUROPE AUTÓFÉNYEZŐ MŰHELY (MEGSZ.)	1151 Budapest XV. kerület MOGYORÓD ÚTJA 42.
MVM OVIT Zrt.	KÖRVASÚT SOR TELEPHELY	1158 Budapest XV. kerület KÖRVASÚT SOR 105.
Nova-Busz Szolgáltató Kereskedelmi Kft.	És GÉPJÁRMŰJAVÍTÓ HŰHELY	1151 Budapest 15. ker. MÉLYFÚRÓ UTCA 4.
OMSZI Nonprofit Kft.	KINAI ÁLTALÁNOS ISKOLA	1157 Budapest XV. kerület KAVICSOS KÖZ 2-4.

Budapest XV kerület Környezetvédelmi Program – 2015-2020

Palota Automobil Kft.	GÉPIÁRMŰ SZALON	ÉS	1154 Budapest XV. kerület Szentmihályi út 142.
Palota Környezetvédelmi Kft.	KAZÁNHÁZ HULLADÉKFOGADÓ TELEPHELY	ÉS	1152 Budapest XV. kerület RÉGI FÓTI ÚT 2/1.
Pásztor Tamás És Társa Hivatalos Márkakereskedés És Szerviz Kft Kft	PÁSZTOR Kereskedés GÉPJÁRMŰ SZERVIZ	ÉS	1152 Budapest XV. kerület SZENTMIHÁLYI ÚT 152-154.
Polus Társasház Üzemeltető Kft.	PÓLUS CENTER BEVÁSÁRLÓKÖZPONT		1152 Budapest 15. ker. Szentmihályi út 131.
Praktiker Magyarország Kft.	321-ES PRAKTIKER ÁRUHÁZ		1152 Budapest XV. kerület FÓTI ÚTI LEÁGAZÁS
Rádonyi És Társa Kft	GÉPKOCSISZERELŐ MŰHELY		1154 Budapest XV. kerület GÁBOR ÁRON U. 50/A.
Raiffeisen Bank Zrt.	IRODAHÁZ MÉLYGARÁZS	ÉS	1158 Budapest 15. ker. KÉSMÁRK U. 11-13.
Rybár Béla	FÉMÖNTŐ MŰHELY		1151 Budapest XV. kerület VERESEGYHÁZ U. 74.
SCANIA Hungária Kft.	GÉPTÁROLÓ, MŰHELY	JAVÍTÓ	1152 Budapest 15. ker. VÁROSKAPU U. 4.
Siemens Zrt.	IRODAHÁZ ÉS MŰHELY		1158 Budapest 15. ker. Késmárk u. 24-28.
Sódergödör Ltp Bm. Társasház	SÓDERGÖDÖR LAKÓTELEP TÁRSASHÁZ (N.B.K)	BM	1154 Budapest XV. kerület BÁTHORY U. 2-4.
Stocktechnik Kft.	TELEPHELY		1151 Budapest 15. ker. Székely Elek u. 13-15.
Sült Gyula	AUTÓFÉNYEZŐ MŰHELY		1152 Budapest XV. kerület JUHOS U. 24.
Szabados És Társai Belsőépítés	ASZTALOS MŰHELY		1151 Budapest XV. kerület MOGYORÓD ÚTJA 12-14.
Szőker 2000 Kereskedelmi És Szolgáltató Kft	TELEPHELY		1151 Budapest 15. ker. Bogánics u. 1-3.
Thyssenkrupp Ferroglobus Zrt.	FERROGLOBUS KERESKEDELEM	ACÉL	1158 Budapest 15. ker. KÖRVASÚT SOR 110.
Top Clean Kft.	RUHATISZTÍTÓ SZALON - PÓLUS CENTER		1152 Budapest XV. kerület SZENTMIHÁLYI ÚT 131.
V-Ber Kft.	MOGYORÓD TELEP	ÚTJAI	1151 Budapest XV. kerület MOGYORÓD ÚTJA 42.
V-Ber Kft.	KÖZPONTI IRODAÉPÜLET		1151 Budapest 15. ker. Mogyoród útja 42
Város-Központ Kft.	SÓDERGÖDÖR TÁRSASHÁZ		1152 Budapest XV. kerület SÓDERGÖDÖR LAKÓTELEP 1003 "A" ÉS 1002 "B" ÉP.
Visonta -Log Kft	RÁKOSPALOTAI KÖZRAKTÁR		1151 Budapest 15. ker. VISONTAI U. 1.
Zsitva Miklós	HÚSFÜSTÖLŐ		1151 Budapest XV. kerület VERESEGYHÁZ U. 28.

5. Melléklet. A legnagyobb hulladékmennyiséget termelő üzemek, cégek vállalkozások Budapest XV. területén.

Rangsor	Adatszolgáltató ügyfél	Hulladékmennyiség (kg)
1	Siemens Zrt. - IRODAHÁZ ÉS MŰHELY	3 485 220
2	Laki Zrt. - IRODA	2 691 103
3	Vasútépítő Zrt. - TELEPHELY	1 750 670
4	Szemper Plusz Építőipari Kft - TELEPHELY	1 588 790
5	Gesztelyi Építőipari, Szolgáltató És Kereskedelmi Rt. - TELEPHELY	1 286 245
6	Thyssenkrupp Ferroglobus Zrt. - FERROGLOBUS ACÉL KERESKEDELEM	1 228 255
7	Keskeny és Társai 2001 Kft. - NYOMDAÉPÜLET	1 214 860
8	MVM OVIT Zrt. - KÖRVASÚT SOR TELEPHELY	870 106
9	Gordiusz 95 Zrt. - KÖZPONTI IRODAÉPÜLET	732 788
10	Sara Lee Hungary ZRt. - KÁVÉ- ÉS TEAFELDOLGOZÓ ÜZEM - RÁKOSPALOTA	469 767
11	Titán'94 Kft - GYÁRTÓÜZEM	390 090
12	Szo-Kép Kereskedelmi És Szolgáltató Kft - SZO-KÉP NYOMDAIPARI KFT	310 926
13	Betonpartner Magyarország Kft. - TRANSPORTBETON KEVERŐTELEP	295 500
14	Tesco-Global Áruházak Zrt. - TESCO ÁRUHÁZ	285 791
15	TEN-T Zrt. - TEN-T	281 104
16	FKF Zrt. - Bérelt célgép tároló	249 068
17	Asia Center Kft - ASIA CENTER	135 930
18	Mondat Nyomdaipari És Szolgáltató Kft - NAPILAP NYOMDA	117 087
19	Hoya Lencse Magyarország ZRt. - SZEMÜVEGLENCSE ÜZEM	103 346
20	ALDI Magyarország Élelmiszer Bt. - ALDI 58.SZ. ÜZLET	74 859
21	Benei és Társa Vagyonkezelő Kft. - BENEI ÉS TÁRSA KFT	71 812
22	Metro Kereskedelmi Kft. - KELET PESTI ÖNKISZOLGÁLÓ NAGYKERESKEDELMI ÁRUHÁZA (METRO KERESKEDELEMI KFT.)	69 613
23	Praktiker Magyarország Kft. - 321-ES PRAKTIKER ÁRUHÁZ	68 186
24	McDonald`s Kft. - 90. SZ. M3 FÓTI ÚTI ÉTTEREM	62 382
25	ERICSSON Magyarország Kft. - M3 TELEPHELY	59 910
26	Veiki Villamos Nagylaboratóriumok Kft /Veiki-Vnl Kft/ - TELEPHELY	59 253
27	Polus Társasház Üzemeltető Kft. - PÓLUS CENTER BEVÁSÁRLÓKÖZPONT	55 082
28	Demax Művek Kft. - TELEPHELY	47 080
29	McDonald`s Kft. - 48. SZ. ÚJPALOTA ÉTTEREM	46 703
30	Tűzépker Kereskedelmi És Szolgáltató Kft - TŰZÉPKER	43 200
31	SCANIA Hungária Kft. - GÉPTÁROLÓ, JAVÍTÓ MŰHELY	42 576
32	Mélyépítő Labor Kft. - TELEPHELY	41 728
33	Metall-Techno Fémmegmunkáló Kft - FÉMMEGMUNKÁLÓ ÜZEM	35 896
34	Media Markt Pólus Center Kft. - MEDIA MARKT PÓLUS KFT.	35 018
35	Massatech Kft. - TELEPHELY	33 112
36	MAVIR ZRt. - TRANSZFORMÁTOR ALÁLLOMÁS	32 780
37	Kálvin János Presbiteri Misszió - ARANY ALKONY IDŐSEK OTTHONA II.	31 914
38	MOLAR CHEMICALS KFT. - TELEPHELY	28 524
39	Billerbeck Budapesti Lakástextil Kft - TELEPHELY	28 480
40	Sun Chemical Nyomdafesték Kereskedelmi És Gyártó Kft - FESTÉKGYÁRTÓ ÜZEM	23 200
41	ALDI Magyarország Élelmiszer Bt. - ALDI 53.sz. ÜZLET	22 409

42	Geofizikai Szolgáltató Kft - KÖZPONTI TELEPHELY	22 235
43	Raiffeisen Bank Zrt. - IRODAHÁZ ÉS MÉLYGARÁZS	15 098
44	Gondrand Nemzetközi Szállítványozó Kft. - GONDRAND RAKTÁR	14 050
45	DHL Supply Chain Magyarország Kft. - LOGISZTIKAI RAKTÁR	12 860
46	Nova-Busz Szolgáltató És Kereskedelmi Kft. - GÉPJÁRMŰJAVÍTÓ HŰHELY	12 547
47	Gablini-Szerviz Kft. - AUTÓSZALON ÉS SZERVÍZ M3	11 674
48	M3 Gumi Kft. - TELEPHELY	10 910
49	Budapest Főváros Xv. Kerület Önkormányzat Egészségügyi Intézménye - EGÉSZSÉGÜGYI INTÉZMÉNY	10 616
50	Palota Automobil Kft. - GÉPJÁRMŰ SZALON ÉS SZERVÍZ	9 232
51	Vinil-Mix Bt. - TELEPHELY	7 613
52	FKF Zrt. - HULLADÉKHASZNOSÍTÓ MŰ	7 503
53	Dm Kft. - 065. SZ. ÜZLET	7 305
54	Auto Focus Kereskedelmi És Szolgáltató Kft - MAZDA AUTÓSZALON	6 940
55	CARBIKE MAGYARORSZÁG KFT - TELEPHELY	6 693
56	MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt. - ÜZEMANYAGTÖLTŐ ÁLLOMÁS	6 635
57	Spar Magyarország Kereskedelmi Kft. - 140. ÉLELMISZER ÜZLET	6 555
58	Chp-Erőmű Kft. - ÚJPALOTAI GÁZMOTOROS ERŐMŰ	6 437
59	Budapesti Rendőr-főkapitányság - XV. KER. RENDŐRKAPITÁNYSÁG	6 220
60	Intercooperation Marketing És Disztribucios Rt - INTERCOOPERATION MARKETING ÉS DISZTIBÚCIÓS ZRT.	6 032
61	Bogács Kamionfürdő Kft. - TEHERGÉPJÁRMŰ MOSÓ	5 920
62	Metarad Cnc Kft - TELEPHELY	5 880
63	Palota Környezetvédelmi Kft. - TELEPHELY	5 603
64	JYSK Kft. - JYSK üzlet - H862	5 571
65	Print City Europe Zrt. - TELEPHELY	5 510
66	BA-LI Kft. - GYORSÉTTEREM	5 322
67	Pásztor Tamás És Társa Hivatalos Márkakereskedés És Szerviz Kft Kft - PÁSZTOR GÉPJÁRMŰ KERESKEDÉS ÉS SZERVÍZ	5 154
68	Eks Service Korroziovédelmi-, Ipari, Export-Import Szolgáltató És Kereskedelmi Kft - FESTÉS, ÜVEGEZÉS	5 100
69	Metal-Union Kft. - FELÜLETKEZELŐ ÜZEM	5 055
70	Palota Garage Kft. - GÉPJÁRMŰ KÉZIMOSÓ	5 000
71	Fétis Kft. - LOGISZTIKAI KÖZPONT	4 870
72	Spar Magyarország Kereskedelmi Kft. - 134. ÉLELMISZER ÜZLET	4 684
73	Bpv-Metro 4 NeKe Kkt. - TELEPHELY	4 647
74	MOFIL Bt. - RÁKOSPALOTAI TELEPHELY	4 617
75	Fáy András Mezőgazdasági Szolgáltató Rt. - TELEPHELY	4 610
76	Thyssenkrupp Lift Kft. - TELEPHELY	3 811
77	ENI Hungaria Zrt. - SZENTMIHÁLYI ÚTI TÖLTŐÁLLOMÁS	3 750
78	OMV Hungária Ásványolaj Kft. - SZENTMIHÁLYI ÚTI TÖLTŐÁLLOMÁS	3 750
79	Elmatit Kft - GYÁRTÓÜZEM ÉS RAKTÁR	3 677
80	Jármű Zrt. - JÁRMŰ GYÁRTÓ ÜZEM	3 610
81	Bubiv Palota Bútorgyár Kft. - PALOTA BÚTORGYÁR	3 170
82	OMV Hungária Ásványolaj Kft. - SZÉCHENYI TÉRI TÖLTŐÁLLOMÁS	3 118
83	HNH Kft - TELEPHELY	3 092
84	Segafredo Zanetti Hungária Kft. - KÖZPONTI RAKTÁR, TELEPHELY	3 033
85	Tesco-Globál Áruházak Zrt. - TESCO EXPRESSZ - BP., HUBAY JENŐ TÉR	2 891
86	Shell Hungary Zrt. - 17.SZ. ÜZEMANYAGTÖLTŐ ÁLLOMÁS	2 668
87	Spar Magyarország Kereskedelmi Kft. - 104. ÉLELMISZER	2 643

	ÜZLET	
88	KRIO Intézet Zrt. - SEJT ÉS SZÖVETBANK Maja Szolgáltató És Kereskedelmi Kft - MAJA	2 545
89	AUTÓMOSÓ	2 500
90	Magyar Posta Zrt. - RÁKOSPALOTA 1.POSTA	2 240
91	Amrest Kft. - ÉTTEREM	2 061
92	Siva-Mont Kft - TELEPHELY	1 850
93	DI Hungary Kft. - GÉPGYÁRTÓ ÜZEM	1 838
94	Legény Bt - GÉPJÁRMŰSZERVIZ Shell Hungary Zrt. - 40. SZ. ÜZEMANYAGTÖLTŐ	1 724
95	ÁLLOMÁS	1 657
96	M3 Box Autojavító-Szerelő, Szolgáltató És Kereskedő Kft - TELEPHELY	1 500
	Spar Magyarország Kereskedelmi Kft. - 126. ÉLELMISZER	
97	BOLT	1 425
98	JUNIOR VENDÉGLÁTÓ ZRT. - BEFEJEZŐ KONYHA	1 400
99	Lidl Magyarország Bt. - ERDŐKERÜLŐ ÚTI ÁRUHÁZ	1 300
	PQS International Hungary Kft. - FKF ZRT. HUHA	
100	ÉTTEREM	1 290

**6. melléklet. A Szilas patak vízkémiai összetétele a dunai torkolatnál 2012 évben.
(Forrás: OKIR).**

Anyagnév	Mérésszám	Maximum	Átlag	Szórás	P90	
120672 - Cianid összes [mikrogramm/liter]	12	10,00	10,00	10,00	0,00	10,00
120700 - Szulfát [milligramm/liter]	12	67,20	379,00	187,08	85,77	260,50
120728 - Nitrát [milligramm/liter]	12	8,70	56,00	42,36	14,84	53,18
120737 - Nitrit [milligramm/liter]	12	0,27	1,66	0,81	0,43	1,41
120746 - Ammónium [milligramm/liter]	12	0,10	6,00	1,27	1,49	1,44
120764 - Benzol [milligramm/liter]	12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
120975 - Fenol [mikrogramm/liter]	12	2,00	7,00	3,83	1,52	5,90
121079 - Antracén [milligramm/liter]	12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
121088 - Fluorantén [milligramm/liter]	12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
121125 - Benz(b)fluorantén [milligramm/liter]	12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
121134 - Benz(k)fluorantén [milligramm/liter]	12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
121152 - Benz(a)pirén [milligramm/liter]	12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
121161 - Indenol(1,2,3cd)-pirén [milligramm/liter]	12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
121189 - Benz(g,h,i)perilén [milligramm/liter]	12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
121327 - Pentaklór-benzol [milligramm/liter]	12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
121336 - Hexaklór-benzol [milligramm/liter]	12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
121400 - Diklór-metán [milligramm/liter]	12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
121446 - 1,2-Diklór-etán [milligramm/liter]	12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
121455 - Kloroform [mikrogramm/liter]	12	0,05	0,05	0,05	0,00	0,05
121473 - Széntetraklorid [mikrogramm/liter]	12	0,05	0,05	0,05	0,00	0,05
121583 - Tetraklór-etilén [mikrogramm/liter]	12	0,05	7,50	2,99	2,52	5,61
121923 - Aldrin [milligramm/liter]	12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
121941 - Dieldrin [milligramm/liter]	12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
121950 - Endrin [milligramm/liter]	12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
121978 - Alfa-HCH [mikrogramm/liter]	12	0,05	0,05	0,05	0,00	0,05
121987 - Beta-HCH [mikrogramm/liter]	12	0,05	0,05	0,05	0,00	0,05
121996 - Delta-HCH [mikrogramm/liter]	12	0,05	0,05	0,05	0,00	0,05

122009 - Gamma-HCH [mikrogramm/liter]	12	0,05	0,05	0,05	0,00	0,05
133586 - Atrazin [mikrogramm/liter]	12	0,05	0,06	0,05	0,00	0,05
137753 - Hexaklór-butadién [milligramm/liter]	12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
139667 - Klórfeninfos [milligramm/liter]	12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
139740 - Klórpirifosz [milligramm/liter]	12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
141385 - Nátrium [milligramm/liter]	12	31,00	110,00	73,72	20,25	88,13
144980 - Simazin [milligramm/liter]	12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
155164 - Kálium [milligramm/liter]	12	4,30	16,60	12,75	3,25	16,05
155182 - Kalcium [milligramm/liter]	12	30,00	103,00	85,53	21,05	102,00
155201 - Klorid [milligramm/liter]	12	45,00	166,00	111,50	29,20	136,20
155816 - Alaklór [milligramm/liter]	12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
155843 - Halogénezett szerves vegyületek (mint AOX) [mikrogramm/liter]	12	10,00	49,00	25,86	9,69	35,16
155944 - Trifluralin [milligramm/liter]	12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
156057 - pH (helyszíni mérés)	12	7,50	8,00	7,79	0,14	7,99
156075 - pH (labor mérés)	12	7,60	8,10	7,93	0,12	8,00
156204 - Réz (oldott) [mikrogramm/liter]	12	1,56	9,73	4,76	2,86	8,94
156286 - Szerves szén (TOC) összesen, mint összes C, vagy COD/3 [milligramm/liter]	8	6,10	20,60	11,59	5,19	19,76
156754 - Ammónia-ammónium- nitrogén [milligramm/liter]	12	0,08	4,68	0,99	1,16	1,12
156772 - Anionaktív detergensek [mikrogramm/liter]	12	50,00	60,00	50,83	2,76	50,00
156800 - Arzén (oldott) [mikrogramm/liter]	12	2,00	3,22	2,10	0,34	2,00
157050 - Cink (oldott) [mikrogramm/liter]	12	20,00	33,00	21,08	3,59	20,00
157472 - Hígany (oldott) [mikrogramm/liter]	12	0,05	0,10	0,06	0,02	0,08
157555 - Izodrin [milligramm/liter]	12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
157601 - Kadmium (oldott) [mikrogramm/liter]	12	0,05	0,06	0,05	0,00	0,05
157665 - Klorofill-a [mikrogramm/liter]	12	2,20	36,90	11,23	10,34	24,90
157739 - Króm (oldott) [mikrogramm/liter]	12	0,50	0,89	0,53	0,11	0,50
157885 - Nikkel (oldott) [mikrogramm/liter]	12	0,54	1,11	0,84	0,15	0,98
158099 - Ólom (oldott) [mikrogramm/liter]	12	0,50	0,50	0,50	0,00	0,50
158109 - Ortofoszfát [mikrogramm/liter]	12	660,00	5100,00	2712,50	1472,46	4880,00
158154 - Összes foszfor [mikrogramm/liter]	12	260,00	4230,00	1371,67	990,21	1864,00

158420 - Oxigén (oldott) [milligramm/liter]	12	3,40	8,50	5,67	1,49	7,49
158439 - Hidrogén-karbonát [milligramm/liter]	12	103,00	377,00	302,58	73,70	360,50
158448 - Karbonát [milligramm/liter]	12	3,00	3,00	3,00	0,00	3,00
158484 - Összes szerves nitrogén (N-ben) [milligramm/liter]	12	0,06	0,61	0,19	0,15	0,34
158622 - Naftalin [milligramm/liter]	12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
158677 - p,p-DDT [mikrogramm/liter]	12	0,05	0,05	0,05	0,00	0,05
158970 - Biokémiai oxigénigény (BOI5) [milligramm/liter]	12	4,10	14,80	9,67	3,19	13,88
158998 - Nátrium-egyenérték [egyenérték (mg egyenértéktömeggel osztva)/l]	12	1,35	4,78	3,21	0,88	3,83
159001 - Oxigénfogyasztás (KOId) eredeti [milligramm/liter]	12	16,00	56,00	34,83	10,91	46,70
159047 - Oxigénfogyasztás (KOIps) eredeti [milligramm/liter]	12	5,00	16,50	10,67	3,28	14,85
159083 - Összes lebegő anyag [milligramm/liter]	12	4,00	79,00	44,00	25,64	70,00
159092 - Összes oldott anyag [milligramm/liter]	12	282,00	954,00	765,50	175,15	883,60
159184 - Metilorange-lúgosság (m-lúgosság) [mval/liter]	12	1,70	6,20	4,99	1,19	5,88
159193 - Fenolftalein-lúgosság (p-lúgosság) [mval/liter]	12	0,10	0,10	0,10	0,00	0,10
159294 - Levegő hőmérséklet [°C]	12	-0,50	30,00	14,88	10,28	27,40
159322 - Vízhőmérséklet [°C]	12	4,20	23,70	14,52	6,31	21,44
159340 - Szín (érzékelés szerint)	12	25,00	558,00	360,00	153,18	458,00
159368 - Szag	12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
159405 - Összes nitrogén [mikrogramm/liter]	12	2390,00	16100,00	11010,00	3786,32	13680,00
159469 - Vezetőképesség [mikroSiemens/centiméter]	12	370,00	1220,00	1033,33	243,32	1199,00
159487 - Oldott oxigén (oxigén telítettségi százalék) [százalék]	12	38,40	71,60	54,51	10,07	65,45
159506 - Összes keménység [CaOmg/l]	12	60,00	280,00	211,33	58,19	266,40
159542 - Kation összeg (egyenérték) [egyenérték (mg egyenértéktömeggel osztva)/l]	12	3,60	13,22	11,10	2,78	12,99
159551 - Anion összeg (egyenérték) [egyenérték (mg egyenértéktömeggel osztva)/l]	12	4,80	17,32	12,02	3,12	14,49
160551 - Nitrit-nitrogén (NO2- N) [milligramm/liter]	12	0,08	0,50	0,25	0,13	0,43
160560 - Nitrát-nitrogén (NO3- N) [milligramm/liter]	12	1,97	12,70	9,58	3,36	12,00
160643 - Ásványi nitrogén [milligramm/liter]	12	2,23	15,50	10,82	3,76	13,58
160661 - Hidrokarbonát	12	1,68	6,17	4,98	1,20	5,91

egyenérték						
160670 - Jég	12	1,00	1,00	1,00	0,00	1,00
160689 - Kalcium egyenérték						
[egyenérték (mg egyenértéktömeggel osztva)/l]	12	1,50	5,15	4,28	1,05	5,10
160698 - Karbonát egyenérték						
[egyenérték (mg egyenértéktömeggel osztva)/l]	12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
160708 - Klorid egyenérték						
[egyenérték (mg egyenértéktömeggel osztva)/l]	12	1,27	4,68	3,14	0,82	3,84
160717 - Kálium egyenérték						
[egyenérték (mg egyenértéktömeggel osztva)/l]	12	0,11	0,42	0,33	0,08	0,41
160726 - Magnézium						
egyenérték [egyenérték (mg egyenértéktömeggel osztva)/l]	12	0,64	4,94	3,29	1,09	4,53
160735 - Magnézium százalék						
[százalék]	12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
160744 - Nátrium százalék						
[százalék]	12	22,00	37,00	29,42	4,82	36,70
160753 - Szulfát egyenérték						
[egyenérték (mg egyenértéktömeggel osztva)/l]	12	1,40	7,90	3,90	1,79	5,43

7. melléklet. Környezet és egészség. Ajánlott tanulmányok.

Ádány Róza: Megelőző orvostan és népegészségtan

http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0019_1A_Megelozo_orvostan_es_nepegeszsegtan/adatok.html

Csenger Lajosné: Környezet és egészség – projektterv az egészséges életmódra nevelés iskolai megvalósításához

http://www.nyeomszsz.org/orszavak/pdf/13_csenger_1_egeszsegneveles.pdf

Gálosi-Kovács Bernadett - Reményi Péter: A környezet és a lakosság egészségi állapotának kapcsolata Magyarországon.

http://epa.oszk.hu/01900/01951/00016/pdf/teruletfejlesztes_es_innovacio_2013_1_011-023.pdf

Tompa Anna: Környezet és egészség (1996). Subrosa Kiadó, Budapest.